ספר

# שיחות חיים

**שיחה** זו יצאה בקדושה וטהרה מפה ממלל רבבין עטרת תפארת ישראל איש אלקים קדוש אספקלריא המאירה ע"ה פ"ה צי"ע

מוהר"ר **חיים מאיר יחיאל ממאגלינצע** זצלל"ה הנקרא בפי כל הרבי ממאגלינצע. בן הרה"ק אב"ד דק"ק גרעניץ זצלה"ה. חתן המגיד הקדוש מקאזניץ זצלה"ה זי"ע ועבי"א.

נחלק לשני חלקים:

**בחלק** הראשון נאספו אמרות טהורות אשר סיפר פה קדוש לפני אנ"ש. ענינים נשגבים ומעשיות פליאות אשר ראה. ואשר היה לו. בשימושו לפני חכמים

**בחלק** דשני נאספו אמרות טהורות בחידושין דאורייתא. אשר זכך בהם לבות בני ישראל והקריבן לאביהם שבשמים. ואשר עודם לא ראו פני הדפוס.

---

בהוצאות הרב ר' יהודה ליב אשלאק מ"ץ בוואַרשא מילע 15.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

פיעטרקוב

ממורר בדפים החדש של ר' בנימין ליבעסקינד נ"י

שנת תרע"ד לפ"ק

# הסכמות

הסכמת הרב הצדיק הגאון העצום המפורסם בכל הארץ שר התורה איש אלקים קדוש יאמר לו בקש"ת **מאור יחיאל** הלוי שליט"א אב"ד דק"ק אסטראויצע.

הסכמת הרב המפורסם חו"ב צמ"ס הסידא ופרישא שמו נידע בשערים של הלכה כמוהר"ר **יחזקאל** הלוי שליט"א אב"ד דק"ק אינאוולאדז בן הרה"ג וכו'.

## מאסטראוויצע שליט"א

הן הרב החריף ובקי חו"ג יא"א מוה"ר **יהודא ליב** הלוי נ"י טוואראשא רוצה להדפיס ליקוטים וסיפורים ממרן הגאון הקדוש ממאגלינצא זלה"ה ז"ע ויען שסיפורים כאלה מביאים את האדם לאמונה ולי"ש גם שמעתי שסיפורים מצריקים אמתיים המה טובים ומגולה להאדם לכן אסכים להדפים אותם.

הק' **מאיר יחיאל** הלוי
**מאסטראוויצע**

---

גם אנכי באתי בדברי אלה להסכים להדפים דברי קדש אשר יצאו בקדושה וטהרה מפום ממלל דברין איש אלקי מרן חו"ז הקדוש ממאגלינצא זלה"ה ז"ע ולמען חיבת הקדוש אכתוב מה ששמעתי מב"ק אאמו"ר הגה"ק מאוה"ג שליט"א בשם קדשו וצ"ל ע"ד המדרש שהשיב אדה"ר להקב"ה אכלתי ואוכל עוד שהוא מאר לפלא ואמר מרן הק' ממאגלינצא ליישב דהנה הקדמונים חקרו במה שלא הועיל תשובה לאדם הראשון על חטאו ותי' כיון דמאכילה ו נסתעף חטא דע"ז שהאמין לדברי הנחש שאמר והייתם כאלקים כמש"כ רש"י ז"ל שם שאמר לו שמע"ק הזה אכל וכו' ע"ש ועל חטא ע"ז לא מהני תשובה כדאמרינן בשבועות י"ג ובכ"ד עתה מובן דברי דמדרש הנ"ל במה שהשיב להקב"ה אכלתי ואוכל עוד דאם מחשבתו היי לשם ע"ז דהיינו להיות כאלקים היי די במה שאוכל פעם ראשונה ולא היי צריך יותר לאכול וזה שהמליץ אדה"ר על עצמו אכלתי ואוכל עוד ר"ל שלא אכלתי לשם ע"ז רק משום שנחמד העץ למאכל ותאב אנכי לאכול עוד והוי כמו שאר חטאים ואין עלי כ"כ אשמה שלא יועיל ח"ו תשובה והיי דבריו להצטדקות נפשו

ודפח"ח ושפתים יושק:

עוד שמעתי מב"ק אאמו"ר שליט"א בשם קדשו וזוק"ל במה שאמר הקב"ה לאדה"ר המן העץ אשר צויתיך לאמור לבלתי אכל ממנו אכלת עי"ש ברש"י שעמד על מלת "לאמור" ואמר מרן וזוק"ל ע"פ מה שאיתא בכתבי האר"י דאם יצרו של אדם יתגבר עליו ייקשה לו להנצל מן העבירה, יאמר הלאו של עבירה וינצל ועי"ז פירש ק' רש"י הנ"ל וזה שאמר לו השי"ת המן העץ אשר צויתיך לאמור לבלתי אכל ממני אכלת ר"ל שאני צויתיך שתאמר הלאו של עבירה וא"ב אין לך טענה שהסית אותך הנחש כי היה לך לומר אז הלאו של עבירה דהיינו לבלתי אכול מכני וזה שיעור הכתוב "לאמור לבלתי

# הסכמה

לבלתי אכול טמנו"ו ואו בודאי היית ניצול מהעבירה ודפח"ח
ע"כ:

ומצוה גדולה להרב החריף ובקי צמ"ס חו"נ מוה"ר יהודא
ליב נ"י מוואדשא שמדפים דברים הקדושים
הנ"ל ובמח דברי קדש אדמו"ר הקדוש ממאנליגצא
זי"ע יתלהבו לבות בני ישראל לאביהם שבשמים. דברי הצעיר
יחזקאל הלוי בן לאאמו"ר שליט"א מאסטראוויצע
חופ"ק אינאוולאדז יע"א.

# הקדמת בעל הכ"י

ב"ה אשר נחני בדרכי ולא עזב חסדו ואמתו מעמדי וזכיתי שיובא למכבש הדפוס את יקר גדולת פרשת דברי כ"ק מרן א"א קדוש רשכב"ה מוה"ר חיים מאיר יחיאל זלה"ה אשר נקרא בפי כל הרבי ממאגלינצא אשר נודע בין ראשי צבאות ישראל אשר שכן עליו ענן עליון ורבים נאותו לאורי. הן באזנינו שמענו ואבותינו ספרו לנו את גדילת האלקי כ"ק מרן זצלה"ה ומטעמים הכמוסים לא נשאר אחרי שום היבור נדפס אף שבכל שבת ושבת אמר תורה וממש היה שבינה מדברת מתוך גרונו וגם נודע שהי' גדול בהלכה ובפלפול ועכ"ז לא היו ביכולת להדפיס ממנו שום דבר תורה והטעם נודע ואין מנלין אותו אלא לצנועין והטעם הגלוי הוא מחמת שהתורה שיצא מפה קדשו היתה כ"כ בהתלהבות ובמרוצת הלשון עד שלא יכלו לקבל ממנו שום דבר תורה בשלימות שיהי' ביכולת להדפיסה, ושמעתי שפ"א שבת אצלו אחד מהגדולים המפורסמים וכששאלו אותו לפרש להם הד"ת ששמע מפה קדשו וענה להם לא הבנתי מהחידושי תורה יותר כי אם גודל ערכם שעומדים ברומו של עולם אבל לא הבנתי כ"כ שאוכל להגידם לכם ופ"א שאל כ"ק מרן זלה"ה למפורסם אחד ההבנתם את החידושי תורה שאמרתי והשיב לו לא הבנתי ואמר אליו כ"ק מרן ז"ל האמינו לי שאני איני אומר תורה בשביל הנופים אך בשביל הנשמות. מחמת זה לא יכלו להדפיס ממנו שום ד"ת וכמעט ח"ו נשכח לנו. דרכי חיים" אמנם השי"ת ברוב רחמיו המסבב כל הסבות הניח לנו שארית להזכיר לבני ישראל דרכי חיים ואפריון נמטי למר זקני ז"ל מוה"ר יוסף ז"ל אשר ע"י כמעט שזכינו לכל הספר זה כי זקיני הנ"ל היה מקורב גדול אצל כ"ק מרן זצלה"ה עד שפ"א אמר לו בזה"ל יוסיל אני מבטיחך שכמו שאתה משמשי בזה כן תהיה אצלי משמש בבא והי' לו אמונה ברבו כמו במשה רבינו ע"ה וזה גרם לו שכל מה ששמע וראה אצל רבו הכל חקק בעטו לזכרון. אחריו נשארו המרגליות למר זקיני מוה"ר יחיאל ז"ל מפאדאליע אשר נודע בין חסידים הרבי מקאזניץ ובין חסידי הרה"צ ר' יעקב יצחק מבלענדוב ז"ל והוא הי' בסוף ימיו אצל אבי ז"ל ומה ששמעתי מזקיני הר' יחיאל הנ"ל ששמע מרבותיו גם אלה רשמתי בספר, ואחר פטירת אדוני א"מ ז"ל לא עמדתי בטוב הכתבים האלה מפני שהייתי צעיר לימים אך זה הבנתי שדברים האלה צריכים שימור וממש שמרתי אותם כבבת עיני:

ועם הכתבים האלה היי לי שיקול הדעת גדול, אם ליתן אותם להדפיס או שלא ליתן מפני כבוד ד' הסתר דבר ודי"ל אך האיר ד' את עיני ומצאתי בין הכתבים מאמר אחד בשם כ"ק מרן זצלה"ה שאמר בפ"ק שקודם התנהגות הרבנות נפלה ברעתו לקיים הפסוק והצנע לכת וכו' והראה לו זקן אחד מתלמידי הרבי מלובלין את מאמר המדרש על הניקה בנים שרה וז"ל המדרש גלי דדך לא עת צניעות הוא ומאז קבלתי ע"ע את הנהגת הרבנות ע"כ. כשראיתי את מאמר הזה אמרתי בלבי מאי האי דקמן ומסתמי שד' אנה לידי כמו שיש לנו הקבלה כשיש לארם איזה ספק ואיני יכול לפתור אותו אזי יפתח ספר ויעיין בהענין שנפל לפניו ומזה יבא לפתור הספק שלו:

וכמו

# הקדמה

**וכמו** כן איתא בספר נהר שלום מכ"ק מרן אדמו"ר זצלה"ה מקאלושין עכ"ל הפסוק העבר עיני מראות שוא וכו' ופי' שמלת "שוא" משמעותו בחנם וזאת ביקש דוד המלך ע"ה מהשי"ת שמכל ראיותיו יצמח דבר טוב לכן כשראיתי מאמר הנ"ל אמרתי בלבי לא עה צניעות הוא ולא עת לחשות ושמעתי לעצת בני בינה לראות שיפיץ ספר הזה בין אב"י למען יאכלו בני ישראל מעץ החיים וחי לעולם בזה ובבא:

**ואל** יעלה על לב הקורא כשיעיין בזה הספר שהסיפורים האלה פשוטים המה כסיפורי השוק אך שידע שהסיפורים האלה רובם ככולם המה דרכים בעבדות הבורא ב"ה גם ידוע שכ"ק מרן זצלה"ה הוציא הרבה אנשים אשר נפלו כמעט בעומקא דתהומא רבא ר"ל, בסיפורי מעשיות שלו וכמו שמובא בפנים:

**גם** אנחנו צריכים לקיים מאמר חז"ל ביבמות דף צ"ו עה"ב אגורה באהלך עולמים, אמר דוד לפני הקב"ה יהי רצון שיאמרו דבר שמועה טובה מפי בעוה"ז ואח"כ יוחנן משום רשב"י כל ת"ח שאומרים דבר שמועה טובה מפיו בעוה"ז שפתותי' דובבות בקבר והנה מלת "דובבות" צריכים פירוש וכי איזה פעולה ומאי הנאה ייע מזה ששפתותיו דיבבות בקבר ובכדי להבין זה נפרש מקודם דברי הגמ' צדיקים במיתתם קרוים חיים פי' כמו שהחי הוא בבחינת הולך כן הצדיק שמזה שילמדו דורות הבאים בדיבוריו ויוסיפו בעבדות הבורא יתברך הצדיק הולך מהיכל להיכל ולכן נקראים חיין והצדיק כשרואה שעל ידינו נתקרב להיכל המלך אזי הוא זוכר אותנו להעתיר בעדינו רחמי שמים ומליץ טיב בעדינו. ועתה מובן מאמר הנ"ל שפתותיו דובבות בקבר בי כשנאמר דבר שמועה מפיו ונוסף ע"י הצדיק בעבדות הבורא ית"ש אז נעשים להצדיק עלי' מהיכל להיכל ובעד זה הצדיק זוכר אותנו וממליץ טוב בעדינו ופי' מלת דובבות שדובב וממליץ טוב בעבורינו:

**ובזה** נבין פסוק רש"י בפרשת ויצא אפשר שעברתי על מקום אבותי ולא התפללתי שם יהב דעתי' למהדר וקפצה לו הארץ וקשה איך יכול באמת להיות שיעקב אבינו יעבור במקום קדוש כזה ששם התפללו אבותיו ולא נתעורר להתפלל שם ולפי דרכנו הנ"ל ניחא שזה ידוע שמקודם יתעורר האדם להמעשה הטוב ע"י אתערותא דלעילא אולם לשלימת המעשה צריך האדם לאתדל"ת דהיינו שיתעורר מצד עצמו. ובהדרך שדרכו לנו אבותינו נוח לנו להתאמץ ולהוסף חיל בעבודת השי"ת ועתה מובן דברי רש"י הנ"ל דזה מובן מצד עצמו שכאשר בא יעקב אבינו למקום שהתפללו בו אבותיו בודאי נתעורר להתפלל שם מחמת התעוררות אבותיו אך כשיצא משם חשב ברעתו הלא לא התפלתי שם ר"ל שלא התפללתי שם מצד עצמי אלא רק מחמת התעוררות מצד אבותיו ולשלימות המעשה צריך להיות ההתעוררות מצד עצמו לזה יהב דעתיה למהדר כדי להתפלל בהתעוררות מצד עצמו ואז קפצה לו הארץ דהיינו שהקב"ה צירף לו המחשבה וההתעוררות דהשתא להתפלה דמקודם ונשתלם המעשה ולא הי' צריך שוב למהדר:

# הקדמה

**היוצא** מדברינו שמקום ודרך שדרכו בו אבותינו המה לנו לעזר ולסעד בכל ענינים לכן אנו מחויבים לעיין ולחקור במוב בסיפורים האלה שרובם מראים לנו הדרכים והענינים שעבד בו אותו צדיק ז״ע בפרט בהחידושי תורה המובאים שצריכים לעיון היטב כי מלבד שהמה בבשונו של עולם, נכתבים המה בקיצור נמרץ ובאיזה מקומות כמעט ברמזים ויראתי לשלוח יד בהם לגרוע או להוסיף עליהם ומהאי טעמא נשאר עוד הרבה כתבים תחת ידי שלא יכולתי ליתן אותם להעלות על מכבש הדפוס כי היו צריכים להגהותם ויראתי שלא אכשול בלשוני כי באתר זקוקין ופלסין דנורא מאן יעול בר נפחא לתמן. וכאשר יריחב ד׳ את גבולי או אפשר שאלקט לקוטי בתר לקוטי ואשר יהי׳ באפשר אסדר לדפוס:

**כראתי** שם הספר שיחות חיים משני טעמים א׳ מפני שבשם „חיים״ נרמזים שלשה שמות מרן הק׳ זלה״ה שהמה חיים מ״איר י״חיאל ב׳ מפני ששיחות צדיקים המה חיים וקיימים לעד ולעולמי עולמים:

**וכות** הב״י הזה מכרתי לצמיתות להרהמה״ג וכו׳ מוהר״ר יהודא ליב אשליאק מו״צ בוארשא וח״ו לשום אדם שימנ גבול כי מלבד איסור השגת גבול עונש הקור״ה ידוע. עתה אודה להשי״ת שזכיתי שע״י יצא לאורה מנורה המהורה ולהיות נחשב בין מזכי הרבים ויהיה לרצון לפני אדון כל וזכות כ״ק מרן ז״ל יעמוד לנו להושע בב״ע ואזכה גם אנכי להתברך בתוך כלל ישראל.

דברי **שלמה זלמן** בן לאמו״ר מו״ה יוסף עזרא ז״ל **ברימשמיון**

# שיחות חיים

## נסיעות כ"ק מרן ממאגלויצע להרבי מלובלין.

**סיפר** כ"ק מרן זללה"ה שבהיותי בכפר רחשובה בלובלין שמעתי שהרב הקדוש היהודי זללה"ה בא ללובלין ואז היקף הלבתי על התכסיות של היהודי ז"ל לקבל פניו ובבואי על התכסיות ר' הרה"ק היהודי זלה"ה סופר סעודה שחרית בקיבוץ עם תלמידי של המשמש להעמיד בעבודי בקבוק יי"ש על השולחן והכריז המשב"ק בזה"ל מיר"ל שטעלט ברחנפין ושאל הרה"ק היהודי זלה"ה וועלכער מיר"ל תמרו לו מיר נכד המגיד מקאזניץ ונתן לי שלוס ונענה ברחשו (וכיים בזה"ל) נעמע לי ברחשו חזוי ווי מיינער זאגט פעטער מען קען לייך עך האט געווחוסט_וז לייך שמשק ליהס נאך ז פויגעל דאס איז טבדה"ק

כ"ה יח געווחוסט ווחס פאר ז פויגעל דאס איז טבדה"ק

### עוד מנסיעה ללובלין.

**סיפר** מהרה"ל ר' חעז"ל מקאזניץ זללה"ה נכד מרן הקדוש זללה"ה סיפר שפעם אחת אשר זקיני כ"ק מרן זלה"ה מרגלא היתה בפומיה שבעת פרידתו לביתו בלובלין היה נראה לו שים לו הסידות כ"כ שיהיה די לו על טשרה שנים אמנם כאשר בא לביתו עוד טרם הלג כף רגלו על מפתן הבית תומ"י יתעורר בתשוקה עלומה לחזור ללובלין וסיפר שפ"א בר"ח חלול בעת אשר יצא בבית מדרשו זלמד פתחום נפל בדעתו לנסוע ללובלין ולא אחר הדבר לך תומ"י :טל טליה ותפלין שלו והלך ללובלין ויהי בבואו אל הקדש פיומה מיד בעת קבלת שלום מהרבי זלה"ה אמר לו הרבי מלובלין זללה"ה לך תיקף ומיד לביתך ותיה"ם על יוה"כ תבוא אלי ויסתומם מאד מרן הק' זלה"ה כי לא ידע מה זה ומה רואה על ככה בתוך כך שמע שהרה"ק היהודי זללה"ה בא ללובלין והלך אללו לקבל פניו ותיקף כמה אליו הרה"ק היהודי זלה"ה ובקש ממנו שיניחיהו וילך ממנו ואמר לו שירח שלא ילעיגו אותו לפני הרבי שמתנהג ברחביסטווח דאס טויג ניטט פאר מיר אין ניטט פאר דיר וחזר מרן זלה"ה לבה מ של הרבי ויאמרו לו החסידים שמחפשים אותו מביח הרבי והלך מרן זלה"ה לחדר הרבי מלובלין. ויאמר לו הרבי בזה"ל מיר"ל האסט דו ניטט פערשטאנען ווחס איך האב לו דיר נעזאגט. כאר שוין ז חיים ופטר אותו פעם שנית לביתו וסיים כ"ק זקיני ז"ל מרן ה"ק בזה"ל שהרבי ידע בטוב מז איך האנגיית פאהרען יהודי הק' זלה"ה עכדה"ק.

**עוד** סיפר מהרה"ל הנ"ל בשם מ"ז מרן זללה"ה. שזקינו מרן הק' אמר שבחמת שמע הטעם מדוע הרבי לא רצה כ"כ שינהג היהודי הקדוש בחייו לע"פ שבעלמו היה מנוסה בזאת כידוע שנהג לפני ליזענסק בחייו והטעם כי הרבי ידע שלהיהודי הק' יש לו לנהג לך זמן קלר וקלוב לכן עיכב לותו כדי שילריך ימים יותר עכדה"ק.

עניני המחלוקת והמלשינות חידועות שהיה ליהודי הק' בלובלין.

**סיפר** כ"ק מרן ה"ק ממאגלינגלע זללה"ה זי"ע שפעם אחת הלשינו על היהודי הק' לפני הרבי מלובלין זלה"ה שכל נסיעת היהודי הק' זלה"ה ללובלין אינה כי אם לקבל ממנו המעודים והרמז ע"ז להרבי כמה לותות ומופתים עד שהספיקו להכיח את הרבי לידי הקפדה על היהודי הק' ואמר הרבי בזה"ל עד קימט לו מיר. לו לי נעמטן מיין טולס ותיקף שלח הרבי מנשיס על התכסניח של היהודי הק' לחקור אם אמת הדבר ובאותו מעמד היה הה"ל ר' דוד מלעלוב זללה"ה וזרז את עלמו ונתן ידיעה להיהודי הק' ז"ל טרם הגיעו שליחי הרבי אל היהודי הק' והספיק היהודי הק' זללה"ה. לון עד אחד איין גטפאקט דאס פעקיל וכאובן שלח הכירו אללו שליחי הרבי זלה"ה מאומה אמר הדברים האלה אמר היהודי הק' זלה"ה אל ר' דוד מלעלוב מה אתם רוצים בשביל זה ויען לו הה"ק ר' דוד מלעלוב בזה"ל לייזער דוד וועט זיך מיאב זיין ווארם לו וועלטן וועט זיך דוד לוים טיהטן דארם לייבול עכדה"ק

עוד מעניני מלשינות והמחלוקת הנ"ל.

**סיפר** כ"ק מרן זלה"ה. שפעם אחת בהיות היהודי הק' בלובלין אמר על התכסניח שלו תורה מאד נפלאה לפני החבריח ק' שלו ומחמת התרגשות והתפעלות מהדברי תורה הקדושים אמר הרה"ק ר' דוד מלעלוב שבאם שהיה שמע הרבי הדבר תורה הזאת לא בטח לא יקבל יותר קום מלשינות על היהודי הק' ז"ל להגלחה היה אם בין החבריה לום אחד מרודפי היהודי הק' וילך לותו האיש. בלי שהיות וסיפר הדברים לפני הרבי זללה"ה והיה זאת למעט לו רק מצח לנחון גם להפיך הדברים כי אמר להרבי אר' דוד מלעלוב אמר. שבאם הרבי ה"ה שומע תורת היהודי הק' אז מיד היה לחסיד של היהודי הק' וכמעט שנחלם דעת הרבי ויחזו בזקנו הלבנה כשלג והביט בה. ואמר בזה"ל לוין די עלטער זאל לייך נאך דארפען זיין א תלמיד"ם א חסיד כשהגיע המעשים והדיבורים האלה לפני הרה"ק ר' דוד מלעלוב זללה"ה אמר עתה אני מוכרח להסיר הלייבול שלי ובזמן קלר נכטר לעולמו ר"ל לאחר פטירתו נתנה אשתו מתנו של הרה"ק ר' דוד מלעלוב אל הרבי זלה"ה את גביע הכסף של קידוש של בעלה

בליל

בליל שבת קודם שעמידו לומר הגביה על השלחן כדי שהרבי יקדש בו ויהי כאשר נטל הרבי הגביה לקידוש נזדזע ותיכף החזיר לומו על השלחן וליום ליתן לו גביה אחר לקידוש ובלומו מסבה היה נמלא הר"ר שמעון דייטש זלה"ה ויאמר הר"ר שמעון דייטש בלבו כאן מלא בע"ח לגבות את חובו כי הוא היה מרודפי היהודי הק' כידוע. ומחמת שנראה לו שהרבי לימו רולה לקדש בגביה של הק' דוד מלעלוב ז"ל מטעם שדבר טוב על היהודי לכן מלא לדעתו שעת הכושר לדבר על היהודי הק' והתחיל לדבר על היהודי הק' ז"ל אז פנה אליו הרבי ויגער בו ואמר לו בזה"ל די האסט שוין לוים נעריסטן ליין בחרג לילם ווילסטו לוסרייסטן נאך ליין בחרג וסייס כ"ק מרן ז"ל שהוא הי' גס המלטין הרשטון עכדה"ק

תהבולה הנוראה שהמציאו לעומת היהודי הק'
ילגידר דאבון לבינו הצליח מעשי שטן ר"ל.

**פתה** כ"ק מרן הק' ממחגלילגע ואמר: זאת ידוע שהרה"ק היהודי זכרונו לברכה מעולם לא עלה לתורה אלא הרבי מלובלין גם לא התפלל לפני התיבה. והטעם מפני שהיה ידוע שבאם יתפלל לפני התיבה היה יכול לבא להתפעלות הגשמיות עד כלות נפש ממש מחמת הלטייגותו בחימת רבו עד להפליג כידוע ומטעם זה גם משו עליו מלקורלו לתורה רשטי רודכיו היו הרה"ל מרחפשיץ זלה"ה והרה"ל רש"ל מזחקלקלוו זלה"ה והבה"ק משה סטעמזילטער זלה"ה ועוד כהנה. ויהי כאשר רלו כי אפס כל התחבולות לעומת היהודי הקדוש וכבל מזמתם הרבה לא הועילו לעורדו ממחשבתו הטובה. נתועדו כולם יחדיו לרלות ולטכס עלה ולהתחכם לנגדו. ויפול דבר ביניהם. להשתדל ולדבר על לב הרבי מלובלין זלה"ה שיכבד את היהודי הק' בתפלת שחרית גם עם עליה לתורה ויעד הדבר בביניהם מחמת שהבינו בטוב שהחבריה שלו לא יבואו לומו בשום אופן לילך להתפלל לפני העמוד ואז ים תקוה וכו'. ויעשו כן ויועילו אלל הרבי ויכבד להיהודי הק' עם תפלת שחרית לפני התיבה וגם עם עליה לתורה עתה לא נשאר להם יותר לעשות זולת להודיע הבשורה הטובה הזאת להיהודי הק' ויפול ביניהם גורל, מי ילך להודיע זאת להיהודי הק' ויפול הגורל על הר' משה סטעמזילטער זלה"ה אשר הוא יהיה המבשר ויקם הר' משה סטעמזילטער והלך אל היהודי ואמר לו להכין ת"ע לתפלת שחרית. ויהי בהגיע הבשורה הנורלה הזאת להחבריה שלו, אז נפרץ ביניהם מבוכה רבה כי לא יכלו לטכס עלה בנפשם מה לעשות, להניחו להתפלל לפני התיבה מי אפשר מפני שלא היה ספק שיבא לכלות נפש ממש ושלא להניחו לילך ירגו מאד מהקפדת הרבי שיוכל לנמוח מזה ויקם הרה"ק הר' ר' יחמיאל זלה"ה בן היהודי הק', ועשה מנין בחכמתו, עבור אביו הק' זלה"ה, והוא רק לבהמ"ד הרבי, לעלות לפני התיבה למלאות מקום אביו. וכשבא הרבי לבהמ"ד, תיכף הלך הרה"ק

ר' ירחמיאל זלה"ה לפני המיטה, והתחיל לומר ברכות בהתלהבות עצומה ועזה (ואמר כ"ק מרן ממגלינלא ע"ז כי מסתמא רלה הרה"ק ר' ירחמיאל למלא מקום אבותיו בכל וכל ולהתפלל כמו אביו זלה"ה) ויפנה אליו הרבי, והביט בפניו ואמר לו, זאת היא העזה עכ"ז גמר הר"ר ירחמיאל תפילתו ואל קריאת התורה נתנו הגבירים להיהודי הק' לילך להמ"ד, כי לא שלטו עוז בנפשם לעכבו, מיראת הקפדת הרבי. ויהי בקראם אותו לתורה, קראו לאותו "יעמוד מורה מוריגו ר' יעקב יצחק שפ"ר ובלובלין היה מנהג, שלא קראו לשים אדם מורה מוריגו, יהיה מי שיהי חוץ מלהרבי והם קראו לזיוה "יורה מוריגו" בכונה כדי שיאחז הרבי שהיהודי הק' ליזה בשלותו לקריאת אותו בשם מורה מוריגו ויהי בהגיע קריאה זאת לאזן הרבי מז תיבף קרב אל היהודי הק' והלין בפניו ומני לז בעצה וגכרן המחלוקה למכניר · ויסע היהודי הק' ולא בא יותר ללובלין כי נגמו לה"ק ביום ג' דחוה"מ סוכות שנת תקע"ה לפ"ק ע"כ דה"ק:

סיבת לידת מרן זצלה"ה

**פתח** כ"ק מרן הקדוש ממגלינלא ואמר לספר לכם סיבת לידתי לאחר היה לעגר גידול בניס מאד ולא היו לה' זה"ק פעם אחת נסעה להרבי ר' אלימלך מליזענסק זלה"ה והפלירה בו עד שהבטיח לה שיהי' לה בן זכר וכן היה שבזמן קרוב נפקדה בבן זכר ונקרא שמו משה והיה לו עיבור נשמה ממשה רבינו (וכמה כשמים כאשר כ"ק דיבר ממנו היו' קורא לאותו בזה"ל מיין ברודפערעל משה רבינו). כ"א בפרשת חוקת, והיה לו אז מרבעה שניס, קכן הילד על השלחן ונעק מה זה שפרשה תורה חטאת של משה רבינו ע"ה למה חטאת, הלא הקב"ה אמר לו קח את המטה וכו' והעלה כילפול עמוק ותירץ את משה רבינו ע"ה. אחר זה ירד מהשלחן ותיכף אמר לאחיו שרואה כואב לו ותומי' נפטר לעולמו כ"ל ומרוב הצער ושגי"ל הלכה לאביה ורבתה בבכיה הרבה מאד עד שאמרה לאביה, כי לא תניחיהו עד שיבטיח לה בזרע ז"ק ומבלי זאת לא תזיז אף ממקומה אז אמר לה אל"ז בזה הלשון דע בתי שמחמת המחשבות הגדולות אשר ים לכי בשעת הזיווג תמשיכי נשמות גדולות אשר לה יוכלו להיות בזה העולם גם בעת משה כ"ז שהר' אלימלך הי' בזה העולם גם הוא היה יכול להיות בעולם ובעת שנגנו התה"ק הר"ר אלימלך היה גם הוא מוכרח להסתלק ועתה בתי שמעוני זאת עשי ותהי' לך בע"ה זה"ק עשי לכי בגד בדרך המחדש ויאמרו עליך שמחוכחת תהה ואז תמשיכי נשמה בלתי גדולה כל ד' כך ויהיה לך זה"ק ותעש כן אמי והלכה ועשתה לה בגד עם שניס עשר ככתובי בכף כמנהג המחדש שהיה לז (וסייס כ"ק מרן זלה"ה בזה"ל) אין זיא האט געהאלט מיך, דיא. פערשטעט נשמה, בין איך ניטא פערשטרט אז איך בינא מיר אויס בייא השי"ת א זעלבא יודען זאלזען געהאלטען ווערין וואם איז בחמת א מולפה עכדה"ק.

**פעם** אחת אמר בזה"ל אחי ז"ל הר' משה"לע היו לו בשמת משה רבינו ע"ה ולי יש בשמת אהרן הכהן עליו השלום אין מין להעזר ווייסט (היא הרבי מקאזניץ ז"ל) מז איך בין מקרב יודעסט בשמות פלר השי"ת אזוי ווי דער כהן גדול עכדה"ק.

הצטרפות היהודי הק' על התאמצותו להתנהג בחיי הרבי.

**סיפר** כ"ק מרן ממאגלינגלע בזה"ל איך בין א מאהל געווען א עזות פנים ובאלתי את פי היהודי הק' בעלמו מדוע רלוכט אזוק כל כך בהנהגה אולי יהי' זאת לטובתכם ועגה לי אני ריהה שיש לי לחיות ארבעים ושמנה שנים ובזמן הזאת מוכרח אני לנהג הרבנות וירא אנכי שלא יוכה מחמת זה חי' מחיי הרבי לכן שמתי עלה בנכסי עכדה"ק ושייס כ"ק מרן ממאגלינגלע בזה"ל איך האב געווייסט אז פר ווייל מיר האב געמארטן נאר מחירטל ווייסט דעס אמת'ן טעם עכדה"ק

אם ילך בתפילין דר"ת בסנדקאות.

**סיפר** הרה"ק ר' אלעזר מקאזניץ שפ"א בהיות מרן הק' ממאגלינגלע גלובלין היה עם ברית מילה בבהמ"ד של הרבי ובעת אשר כבדו את הרבי עם סנדקאות הי' הולך בתפילין דר"ת ויען כך בסנדקאות ולא חלן מקודם את התפילין ונסתפקו התלמידים בדבר. אם הורתת שעה היתה ובדרך מקרה לא חלן התפילין דר"ת אבל בחמת לבתחילה אין לילך בתפילין דר"ת בשעת ברית מילה מפני שיש זה משום קדושת כתר אי שבכוונה עשה הרבי כן ליען בתפילין דר"ת בשעת הברית מילה כדי להורות לתלמידים שמותר לילך בתפילין דר"ת בשעת ברית מילה ועגה אליהב כ"ק מרן ממאגלינגלע שלדעתי הי' זה רק בדרך המקרה דהיינו שהיה מרן להם כדי לעשות טובה פי"ז לילך הביתה והורלתה שעה היתה אבל בחמר דעתו של הרבי שלא לילך בתפילין דר"ת בשעת ברית מילה יכני שיש בהם משום קדושת כתר. וסיים ע"ז הרה"ל ר' אלעזר מקאזניץ זלה"ה שכפי הנראה פסק כן כ"ק מרן זלה"ה הלכה למעשה ע"כ דה"ק ודוק בדבר הלכה העומדים ברומו ש"ט.

עוד סיפר כ"ק מרן הק' זלה"ה ממאגלינצע.

**פ"א** טייל היהודי הק' זלה"ה עם תלמידיו בשדה ופגעו בערל אחד מוביל עגלה אחת. ונהפך לו העגלה על פניה ויצעק הערל אל היהודי הק' ותלמידיו זלה"ה שיעזרו לזקו להעמיד את העגלה ולטעי העגלה. והלכו לעזרו לטעון העגלה ולא יכלו בכחם לעזור לו ויקלוף עליהב הערל ויאמר להם, בלשון כוילים מחיישם אליט נעכטשעם ר"ל שקען עליהם שיכולים להגביה העגלה אבל היינם רוליס אז אמר היהודי הק לתלמידיו שומעים אתם מה הערל אומר הוא אומר לני שיכולים אנ לניומס ה"ל שבשם אך אין אנו רוליס עכדה"ק:

**ומעשה** כזה היה ג"כ אזל בסבת קדישת מרחדשין זלה"ה פ"א ביומי דשוקת הלך הרה"ק לקנות אזל ערל אחד עגלה עניס וי"ו הערל בשד העלים מרכבה והוביס והרה"ק לא רלה ליתן יותר משלשה זהובים

זהודים וכאשר שלח היה יכול הרה"ק לבוא עמו לידי השואה פנה ערף ממנו ויצעק לאחריו הערל בלשון פוילים פאפרלוועסט טא קאפיפסט ולא ידע הרלדיפילעל מאי קאמר וישאל ליהודי אחד שהיה סמוך לו מאי זופק הערל מה עציתי לו ויפרש לו היהודי הלז שהערל אומר לו אז ער זאל זען פערבעסערן. וועט ער קעגען קויפען ואמר הסבא קדישא ע"ז גם הערל מדין עלי. אז איך נאלאך זען לו כערבעסערען, ותיכף נתבודד בביתו ופשפים במעגיו.

סמיכת הרבי מלובלין להרה"ק מראפשיץ.

**סיפר** הרה"ק ר' אלעזר מקאזין, שפ"פ היה הרבי מלובלין אצל הרה"ק ר' מרדכי מנעשכיז זללה"ה. ובאותו העת היה עם קיבוץ גדול מגדולי הדור ובעת הזאת, הרבי מלובלין עדיין לא היה מפורסם ויהי בעת הסעודה, הושיבו להרבי מלובלין בקלה השולחן ובאמצע הסעודה, נשאלה שאלה לפני הגדולים בהלה, ואחד אמר, ואחר האיר, עד שנגמרה מזה פלפול גדול בין המבריא, ונשאו ונתנו בהרמת קול ויקם הרבי מלובלין ממקום מושבו ויעל אליהם לרחם השולחן והרכין ראשו עליהם ויאמר להם בזה"ל ווי ווי ווי"ה פערגעסט מען עס אזוי נעשווינט בכבוד רבו ויתמהו עליו מאוד כי לא הכירו אותו מעולם שמה בין המסובין היה נמצא הרה"ק מרלפשין זלה"ה וכשמוע הדברים הנ"ל אמר ילמו מפה קדוש הרבי מלובלין ז"ל נתן עיניו בו והכיר בו שאדם קדוש הוא אחר הסעודה נסעו כולם לבתיהם. גם הרבי מלובלין נסע לביתו וימהר הרלפשילעל וירץ אחר העגלה שבה יצא הרבי מלובלין וקפץ על העמוד היוצא מאחורי העגלה, ויחזק מ"ע עליה ובמלא כזה ליוה את הרבי מלובלין ז"ל, בעת הזאת היה אמלא החילף והקור היה חזק מאד והרה"ק מרלפשין לא הספיק בחפזו לקבל עליו בגד חם והיה עליו רק כאלאטיל דק. ויאמר עליו הרבי מלובלין כן על תליתו בעגלה שלא היה דרך כבוד לאדם כמותו וביותר שבקור חזק כזה לימו מלובש במלבושי חמים וישאל אותו הרבי מדוע לא תשוב העירה כי הקור חזק ואיך מלובש כראוי ויען לו הרלפשילעל לא קשה, לריך אני לאותו כפר הסמוך, ויהי כאשר נסעו כעשרה ווילרסט אז הבין הרבי שלוא לריך לבוא כפר ושאל אותו הרבי פעם שנית מדוע לא נטל עליו לכל הפחות ליזה מלבוש חם. ויענהו הרה"ק מרלפשין כי נחפז הייתי אחריכם מפני שיודע אנכי שאתידים אתם להיות רבי ולמה זה תבדכו אשה ברלשטוה מוטב שתברכו אותי לרלשטוה. ויברך אותו הרבי מלובלין. באחרית הימים כאשר הקפיד עליו הרבי אשר מתנהג רבנות אמר לו הלא נתתם לי סמיכה בנעשכיז עכד"ק.

סיפור מהרה"ק ר' יוסף מדאמבראווא זלה"ה
שסיפר לכ"ק מרן ממאגלינצא.

**הרה"ק** ר' יוסף מדאמבראווא סיפר למרן הק' זלה"ה. שפ"פ יצא אחד מגדולי תלמידי הרבי מלובלין אצל השלחן בסעודה

אצל

אלל הרבי ונפל בדעת הגדול הזה לעשות ליזה גירוש שיהיה גרוך לו. ונתיישב בדעתו לעשות הגירוש ע"י ברכת בכה"נ ולזה לשתות מעט יין ממנס לת הרהיב עוז בנפשו ליקח בעלמו יין מן השלחן אשר הרבי מוסב עליו ואמר התלמיד בלבו אם בחמת אני גריך לעשות הגירוש הזה אז אין ספק שהרבי היה נותן לי יין לשתות כעבור ליזה מיוטין, שוב נפל בדעתו שלריך מאד לעשות הגירוש, ובתוך כך הושיט לו הרבי את ידו ואמר לו לחיים ונתן לו כוס יין לשתות כשמיים הרה"ק ר' יוסף מדאמבראווא דבריו אמר לכ"ק מרן זלה"ה מעודדת הזאת גרמה שאותו התלמיד הי' בחמת לדס גדול מפני שהרבי כיון לדעתו (והתלמיד הזה היה מרודפי היהודי, ולא ניתן לכתוב שמו מכני הכבוד שהיה ממכורסמים בעולם ולכן היה לכ"ק מרן זלה"ה מרעומת עליו) והשיב כ"ק מרן להרה"ק ר' יוסף מדאמבראווא שמזה אין רחיה שהיה לדס גדול כעמים יכול להיות אז ח' שיינער יוד פערדרייט לחזי דעס קאפף מיט זיינע מדרגית אז מען מיז ליהס נאך געדין כדי אז ער זאל אויפהערטן צו רידערין ביים דעס טיש ביים מיינע שיינע יודען טרעפט זיך אויך ח' זעלבעם אין איך מיז אויך נאך געדין עכדה"ק

סיפור מנסיעת ר' דוד מלעלוב בפעם ראשונה לליזענסק ואשר לא נתן אותי הר"ר אלימלך לדרוך על מפתן ביתו.

**סיפר** כ"ק מרן זלה"ה ממאנליגלא בנסוע הר' דוד מלעלוב זלה"ה בפעם ראשונה לליזענסק עשה דרכו דרך לאנגלוב, מקום אשר הרבי מלובלין היה דר שם. בבואו לאנגלוב שאל לאנשי המקום אם יש בלאנגלוב ת"ח מובהק והראו אותו אל הרבי מלובלין ובעת הזאת היה הרבי מלובלין עדיין לאברך וילך הרה"ק ר' דוד מלעלוב אל הרבי מלובלין וישאל אותו הרבי מלובלין מאין אתה ויען ר' דוד זלה"ה אני מלעלוב וישאל אותו על שמו ויענהו דוד שמי אז הריס עליו הרבי מלובלין בקולו. בזה"ל, אתה הלעלובער, אתה הלעלובר. אח"ז שוב שאל אותו הרבי מלובלין בזה"ל, הגידו נא לי מי הוא החיש הנכבד והגדול בלעלוב, ובאשר שהקדוש ר' דוד ידע בשוב שאין בלעלוב למעלה הימנו ושקר לא רלה לומר לכן לא ענהו מאומה ויאמר לו הרבי בזה"ל, א"כ אתה מושבים שאתה הגדול בלעלוב גייט, גייט וילך ממנו ר' דוד בפחי נפש. ויבא הרה"ק ר' דוד מלעלוב לליזענסק ביום ה' בלילה ויהי בבואו אל בהמ"ד הר"ר אלימלך ורלה לקבל ממנו שלום לא נתנו אותו המשמשים לבוא אל הקודש פנימה, ואזר לאכסניא בשקר הלך פעם שנית לקבל שלום ויהי כאשר רק פתח דלת מהר"ר אלימלך זלה"ה תיכף קם הר"ר אלימלך ונתן עליו קולו ואמר לו בזה"ל, אדוים, אדוים, לאזא גישע אריין דעס בעל גאה ויגסה עוד הרה"ק ר' דוד זלה"ה ללכת אלי לקבל שלום אבל המשמשים לא הניחו אותו בשום אופן לבוא פנימה כי כן ציוה אותם הר"ר אלימלך. ברחות הרה"ק ר' דוד מלעלוב שחפס כל

התחילית חזר לביתו הדרך מליזענסק לביתו היה משך זמן שלשה שבועות וכאשר הר"ק ר' דוד רק דרך על מכתן ביתו נתייצב בדעתו אולי לא הייתי טוב עוד פעם ח' אל הר"ר אלימלך היה מקבל תותי ולא נכנס ביד לביתו ותותי חזר לליזענסק ובביתו לבהמ"ד היה הר"ר אלימלך עם סועד סעודת ר"ח ויהי תיכף ברחותו הר"ר אל אלך ז"ל קרא אליו בקול בסבר כניס יכות שלוס עליכס ר' דוד ייאס מאכסט דיך ר' דוד. והיה זו אגל השלהן נער קטן נכד הר"ר אלימלך ז"ל, אמר לו זיידע עס איז דאך דער מיינגער וואס הר"ר אלימלך היסט ניסט גשווילט געבטן קיין שלוס ויען לו הר"ר אלימלך בזה"ל ניין ניין מיין קינד עס איז שון ניסט דער מיינעטער טבדה"ק

מענה של הה"ק ר' דוד מלעלוב זי"ע להרבי מלובלין,
מאין יידע עת בניסת שבת קודש.

ס"פר כ"ק מרן אמתלינלת שפעס אחת בעת שהיה ר' דוד מלעלוב בליזענסק בא לבס הרבי מלובלין על שבת ידרכו של הרבי מלובלין היה להתעכב מעט בדבות גם בליזענסק ובא לעס תיוד עס משמשו וכאשר נודע להרה"ק ר' דוד מלעלוב שהרבי מלובלין בא לליזענסק תיכף הלך אל האכסניא שלו לקבל פניו ויהי זאת בערב שבת סמוך לבין השמשות. ומחמת זה נהדמה להרה"ק ר' דוד מלעלוב ז"ל שהתעכבו שמה בעת כזאת לא ניאת דעת הרבי מלובלין וזה לכן מיהר ללאת ממנו ויכנה נילך לאכסניא שלו אך תיכף ליהי הרבי מלובלין להחזיר אותו אליו יאמר אליו הרבי מלובלין בהרמת קול בזה"ל ר' דוד ווייסט ליהר וועו עס וועלט שבת וועט לו הרה"ק ר' דוד יא יא אך וויס יועו עס וועלט שבת זעלבט ליהר. ויען כס וועלט ד שבת קלאפט אהן בייא מ' דיך המגד והראה לו את ידו שגידיו היה מהחילים להדקק בו בבת הזאת. ויאמר לו הרבי בזה הלשון חזויא. ווייסט ליהר יאה ויען עס וועלט שבת נוא ווען אוך לייך כערליבן ת מעשה, ליין אפיליער"ס א מאכעער האט זעך פערליבט אהן ת בעירהלי"ס א זוהן אחטע עס איז ניסט איא פערשטיין אז ווי בלוד דער זכר איז פין אגרעסערע דרגא אין דיך נקבה איז פין אקלענערע דרגא עס זאל דער פין וועלטן א זיווג זאגער אז השי"ת סייסט מיז דער כין יוערן א זיווג. ושאל לותו הרבי שומעים אתס מה שספרתי לכס. ונענה לו הרה"ק בראשו, הן, ידע אני, כוד זה היא בספר פרי ע"ח בדף פלוני ויכבל זיה הרבי מלובלין מאד ויחבק לותו וינשק לותו ואמר לו זייט בייא מיר דאנו היה לומר שיהיה חסיד שלו אחיז כשהלך הרבי מלובלין להר"ר אלימלך לקבל שלוס אמר לו הר"ר אלימלך בזה"ל דיא קימסט ניא מיר ליא נוא נעמען מיינע חסידים מיר יועלטן דיר בא וויא חת גשבען נאר כאשר ניסט ע"כ וכן היה שהסמיכו הר"ר אלימלך שנה ח' לפני פטירתו גם הרה"ק ר' דוד מלעלוב נסע ללובלין בחיי הר"ר אלימלך טבדה"ק.

וויכוח הרבי מלובלין עם הרה"ק ר' אלחנן
פלאנטשער על דבר ערך קדושת הר' אלימלך
זלה"ה.

סיפר כ"ק מרן ממחגלילגלח, בין גדולי התלמידים של הר"ר אלימלך היה גדול מפורסם אחד, ושמו ר' אלחנן פלאנטשער זללה"ה לאחר כטירת הר"ר אלימלך זלה"ה, דימה בדעתו הרה"ק הר' אלחנן פלאנטשער ז"ל, שבטח כל העולם של רבו הר"ר אלימלך ז"ל יסעו אליו לומר למרות דעתו ומחשבתו, נסעו כל העולם להרבי מלובלין. כאשר ראה הרה"ק הר' אלחנן פלאנטשער, שהעולם נגררים אחרי לובלין הסכים בלבו. אימע גם הוא ללובלין ויסע ללובלין ער הגיע העירה שלא ידיעה להרבי מלובלין שבא יבא כמובן שבוודאי בזה היתה כדי שהרבי מלובלין יסע לקראתו. ואין לנו להתעמק חיו על הרגון הזה. מפני שכל המכיר שניהם, ר"ל, הר' אלחנן פלאנטשער והרבי מלובלין, במלבם לפני הר"ר אלימלך היה נשגב מיניו עד אחד מעלה העניוות של הר' אלחנן פלאנטשער זלה"ה, ירק מחמת זאת אשר כעל בעלמו ליסע ללובלין שלדעתו קטן הרבה ממנו בערך ומלבד כל זאת ר' אלחנן פלאנטשער ז"ל ידיע בשניים למכניר העולם נדחבון לבו ולגודל המיהם כל העולם הרבי מלובלין לא נתפעל למאומה מבזיתו אליו וגם לא ילא לקראתו לקבלו כאשר רצה הר' אלחנן פלאנטשער זלה"ה שלא ילאו לקבלו, היה מוכרח לחכם בעלמו חיזה הכשניה להניע שם. ושבה על הכשניה חיזה זמן, בחכיון, שעכ"פ יבא הרבי אלא אל הכשניה העולם גם תוחלתו הזאת נכזבה, לא בא ולא פקד. אז נטל מקלו וילך בעלמו אל הרבי מלובלין זלה"ה לקבל שלום. הרבי היה אז בבהמ"ד, נשען אל החלון שבצוהל יוצרות, פניו אל החלון וחמוריו כלפי הדלת ויכתה הרה"ק הר' אלחנן זלה"ה את דלת בהמ"ד וחמר בקול לפרוץ עבא. יריב לא עבה אותו לפילו לא החזיר כניו אליו אז לא יכול עוד הרה"ק להתאפק בעלמו והתחיל להרהר אחר הרבי מלובלין. ואחר בלבו בעת מרגיש הוא בביתי לבהמ"ד שלו ובפרט שהיה לו לידע שאבות כי נתתי לו ידיעה, ולמה, ועל מה זה, מיהגו עמו זר כזה ומכ"ש שעד עתה הייתי יותר מכובדים ממנו וכמעט היה בא חיו לחלישות הדעת בתוך כך החזיר אליו הרבי מלובלין זלה"ה את פניו, ושאל אותו, ההכרתם את הר"ר אלימלך, ועבה לו הן, הכרתי אותו שוב שאל אותו במה הכרתם אותו, ועבה לו הר' אלחנן פלאנטשער הכרתי אותו בזה, שכל עניני בזה העולם הי' כאחד ממאה ויאמר לו הרב אם כן לא הכרתם אותו כלל, כי אפילו מחלק המאה היה תשעה ותשעים חלקים בעולם העליון אמנם תאמינו לי אם הר"ר אלימלך היה נמלא עתה בכאן היה עומד לפני כעבדת קמי מרא אחר זה נתן לו שלום ויעמוד עמו מאד כרחוי. וסיים ע"ז כ"ק מרן ממחגלילגלח שהוא מבין דברי קדשו של הרבי מלובלין מפני שהממלא מקים רבו יש לו כח רבו וכח שלו עד כאן דברי הקדושים:

דרך

דרך נמלא בעבדית השם מהר״ר אלימלך
זצלה״ה.

**ספר** כ״ק מרן ממגלינילא זלה״ה. אשר כן היה להר״ר אלימלך ונקרא הר׳ אלעזר. פ״א אמר לו אביו הר״ר אלימלך, לך בני ובקש לך רבי ושמל לו הר׳ אלעזר אבא, לאחת אשב ואיה לו הר״ר אלימלך ליסע להרה״ק הר׳ פנחס מקאריץ זלה״ה ויקם הר׳ אלעזר ונסע לקאריץ של שבת קודם ויהיה הר׳ אלעזר שבלי שכך ישמע ממנו הרבה תורה ודרכים בדרך ה׳, כי לא לאחס באחר אביו הקדוש דוקא כו אחס למרות רצונו לא שמע מהרה״ק ר׳ פנחס מקאריץ שום דבר תורה לא בעת קבלת שלום ולא בכל השבת כלו ויהי בצינו לפלא בעת השלם סעודת כשהיה הר׳ אלעזר סמוך של שלחן הר׳ פנחס, בחשבע הזמירות נאמר הר׳ אלעזר מעומקא דלבא יאמר אוי טאטע ויכן אליו תיכף הרה״ק ר׳ פנחס מקאריץ ז״ל בזה״ל ודלמה לאו אביו הוא ויסתומם הר׳ אלעזר זלה״ה מאד של הדברים האלה תיכף אחר השבת לא עשה שום שהיות ואחר לביתו כראות אותו אביו הר״ר אלימלך היה רחשית דבריו הלא שמעת ממנו איזה דבר תורה ויספר לו הר׳ אלעזר שלא שמע שום דבר תורה אין מה שקרה לו עמו בעת שלם סעודות שענה לו ודלמה לאו אביו הוא; ויאמר לו הר״ר אלימלך היה לך להסביבו והדכתיב שמל אביך ויגדך מלמד לנו התורה הקדושה שאם אין לך עדיין אבא בדרך קנין החמתי אז שמל לך אבא בדרך שאלה לשון בארגענן וזה שיעור הכתוב ״שמל אביך״ ואפילי בדרך זה ״ויגדך״ והבן עכדה״ק

חלוקי דעות של כ״ק מרן הק׳ ור׳ משה סטעניצער
זלה״ה בבעלת הרבי מלובלין ופרשת קדושת
היהודי הק׳ זלה״ה.

**ספר** הר׳ הק׳ ר׳ אלעזר מקאזין זלה״ה אשר פעם אחת היו ר׳ משה סטעמזילער זלה״ה במחגלינלא בתוך הדברים שמל לומו כ״ק מרן זלה״ה ההכרתם את כ״ק הרבי מלובלין והשיב לו הר׳ משה סטעמזילער זלה״ה הכרתי לומו שמל לומו עוד כ״ק מרן זלה״ה במה הכרתם לומו והשיב לו הכרתי לומו פאר יין הייסין ליזענסקער מסיד. ושמל לומו כ״ק מרן זלה״ה דהייטו והשיב לו שאפילו הר״ר אלימלך היה מלוה לומו ליסע להר״ר ברוך זלה״ה מאזעזיבעז היה ליית לדבריו אז אמר לו כ״ק מרן זלה״ה בזה״ל ניין, ניין, איהר האט ניסט אגעטוידצען שאפילו הר״ר אלימלך היה מלוה לו ליסע למשה רביט ע״ה נמי לא היה ליית לדבריו כאר ז דמיון איז דאס גיוועזין לוס יוד הקדום דער יוד הקדום איז גיוועזען אויס גשפילט אין אימת רבו מפר אי דער רבי מלובלין ווייל דער רבי אליין האט גשמאגט אז דאס יאהר ווחם מר האט גפירט פאראן רבין ר׳ אלך איז איסס געווען בע׳מעס׳טער אי דער נאך, ווייל עד האט

דער

דער נאך ניסט געהאלט דיא מדה כין אימה רבו דער ייר הקדים
איז נסוועזען ניסט הויך ליא רעדטען אחד בדרך איך כין נסוועזען
בייא דעם אלטען אין רמדסין (כונתו להסבת קדישת מרמדסין) האב
איך אויסס כערליילט וואם איזן האכן מיר כקבלה אז דארטען ווערט
זיין דער יוד הקדוש דער רעדטעל כירער. האט ער נעגעבען ח דכיי
מיט דער נאר נאר וואם פרעג איך אז איך האב נעזאגט, האב
איך נעזאגט. איך זאג שטענדיג ח משל לוין דעם יוד הקדוש אז
איינער טיט זעך אהן ח גראבע קלפאטע עס זאל זעך ניסט פער
קילטן, אז ער טיט איהר טוים לוין איז רגע כערקילט ער זעך אזוי
לוין דער יוד הק' אזוי וויא דער יוד הקדוש האט אהן נעהויבען
נתגלה ליא ווערען וכו' וכשילא ממנו הר' משה מסטעזוין זלה"ה אמר
כ"ק מרן זלה"ה ער מיינט אז כאלד ער איז היין אלטער חסיד איז איך
ח יונגער רבי קען איך איסס ניסט וואלטען די יודיצע וסייס ע"ז
הרה"ק מקאזיגין דער מגלילגער רבי האט זעך אב נעטומטן דעם
יוד הק' בלוט ול"ל עכדה"ק

חיבת הר' מלובלין להיהודי הקדוש.

**ספר** כ"ק מרן זלה"ה ממגלילגע כשהייתי בלובלין, ונתודע לי
מפטירת היהודי הקדוש זלה"ה, כביתי הרבה מאד בחין הפוגות,
עד שמוכרח הייתי ליגע מחון לעיר לבכות שמה, מכאב שלא יכלתי
עלי לפני הרבי אמנם לא הועיל לי ונתודע הדבר להרבי מלובלין
ושלח אחרי לבוא לפניו. כשבאתי לפני הרבי אבק אותי ואמר לי בזה"ל,
מיין מחיר לעב, טיא מיר ליא אן ווין ניסט. נאך שלא
מעשיות כעלט מיר דער יוד מער פין דיר. אס איך מאמין לי,
יוכל להעיד עלי המשמש שלי, שבשעה ששמעתי מפטירת היהודי,
נתפלאתי באפר וסיים ע"ז כ"ק מרן זלה"ה וימחס אותי מאד עד האט
מיך זעהר ליב נעהאלם עכדה"ק:

סיגוף שנהג היהודי הק' זצוקללה"ה.

**פ"א** כשרצו שבת קודם הלך הרה"ק ר' דוד מלעלוב אל היהודי
הק' זלה"ה ומלא לומו שיהן שיבת הלהרים ורבי דוד ידע
שהיהודי לא פשט את הפזמקות מעל רגליו זה חמשה עשר שבועות
כי היה לו ענין בזה וילך הרה"ק ר' דוד ז"ל ויפשוט הפזמקות
מעל רגליו כי לבו לפעמים לו נאת רוח ותיכף הרגיש היהודי זלה"ה
ויקץ משנתו ויהי מרגיש בזה תענוג גדול כמודן ויאמר היהודי הק'
להרה"ק ר' דוד זלה"ה בזה"ל הייליגער ר' דוד וואם ווילט איהר
דער פלאך ואמר לו בזה"ל לייבער דוד ווען זעך מייגד זיין וואם לי
ווילטן נאר זיין מיט מיך אין לייגען אין גן עדן עכדה"ה:

שירים משחרוקת היהודי הק' בלובלין.

**ספר** הרה"ל ר' יצחק מבלעזדוב משר הרה"ק מזלקוביחב
נפלה מתה. ויאמרו לו הרופאים שלי הר

מיעמה לו אפערהלינע ומפני שהאפערהלינע היתה מסוכנת, יעלי אומו ליסע להעמבערג לעשות שמה היאפערהלינע. ויהי כבואו להעמבערג שמע שנתלה בלעמבערג הר"ר אשר זלה"ה בן היהודי, שהיה חתן גביר אחד בלעמבערג וגפל בדעת הרה"ל מזלקאלקאב זלה"ה לילך לפייס את הר"ר אשר ז"ל בשביל אביו מפני שהוא היה מרודפי היהודי זלה"ה הגל הר' מלובלין והלך להר"ר אשר זלה"ה לפייסו. ויענה לו הר"ר אשר זלה"ה כבוד שלי אני יכול למחול לו אבל כבוד אבא אינו יכול לימחול יתיקף בלומו הרגע כאשר לך ילא מדברים הרל מפי הר"ר אשר זלה"ה נפל ילד אחד של ר' הר"ר אשר ז"ל במחלה גדולה ר"ל ויבלה הר"ר אשר ז"ל שני פתקות לשמי רבופיו, פתקת אחת להרה"ק ר' אהרי מסטרעליסק ופתקא ב' להרה"ק ר' לבי מזידוטשוב יכתב בשניהם באיזה אחד בזה"ל הגה בא לכאן הים אחד משוגאי אבא ובקש לבלעני תגם וסביבו לו שניהם בלשון אחד בזה"ל אל תירא מפחד פתאום (וכתבו יוד במקום ואו) כי אנכי אחך ויתיקף הוטב להילד, ולהרה"ל מזלקאלקאב אמרו הרופאים שיסע תיכף לביתו כי אין למכתו תריבה ובכל רגע הוא מסוכן ולא יאות לחים כמותו שיסתלק בארץ נכריה עכדה"ק

מרשימות על היהודי הקדוש אצל המגיד מקאזניץ.

**פיפר** כ"ק מרן ממחנילובלה אשר היהודי הק' היה כמה בעמים בקאזניץ. אצל המגיד הקדוש והיה תמיד מנהגו של היהודי הקדוש אשר בלילי שבת קודש לא פעם מאומה אצל השולחן, מפני שהיה מתפלל המיד קבלת שבת אחר סעודתו של המגיד הקדוש והיה דרכו של המגיד הקדוש להוסיף את היהודי בסעודתו לו, גם ליתן לו שיריים להלק להשולש פעם אחת בבוא היהודי הק' לקאזניץ, הלשימו עליו אל המגיד הקדוש אשר אינו מופס כלום מהשולחן, וזה אינו מן הדרך ארץ וכו' אחר המלשינות הזה לא יסב אומו המגיד הק' על מיקומו בסעודתו לו כמנהגו תמיד גם לא נתן לו שיריים לאלק אל השולש אחר השלחן הלך היהודי הק' אל האכסניא וקבל שבת אחר קבלת שבת שלח את המשמש שלו להביא מאפה מי דבש. כשהביא אומו ליום את המשמש לשהותו בשלמו כולו עד גמירת ולילך ליתן כאשר נפל על המשמש תרדמה חזקה אז התחיל היהודי הקדוש לריך אנה ואנה ויתקע מאד במחשבותיו הק' והתלהב ואחר בזה"ל ווהם מיינט, מיט זעך דער מגיד. הסידות בין איך נעקומען לו איסם נעמען. ניין, ניין, נאר וויל ער איז אין שווארסר מעגם בין איך איסם נעקומען ליא השלפין אין עבדות ושמה ושלם בן, כמה פעמים בתוך כך שלח אליו המגיד הק' את משמשו. ויאמר לו המגיד שלח אומי אליכם לאמור ולבקש מכם כי עד איז אין שווארסר מעגם אין איבר לאזש איסם ניסם שלאפען מארגען וועט סוין אלעס גים זיין. וכן היה שבשבת קודם בבוקר עשה עמו כמנהגו עד כאן דבריו הקדושים:

רדיפת המניד הקדוש בתחלת התמנותו למניד
בקאוניץ מצד המתנגדים.

סיפר כ"ק מרן זלה"ה ממגלינגלא אשר בתחלת הזמן אחר התקבלות המגיד הק' למניד בקאזניץ היה שמה הרבה מתנגדים אשר לא ניחא דעתם ממנהגי המגיד הק' ושיחתו פעם אחת בשבת חזון בעש"ק את המגיד הק' להתפלל בהשטריימעל ובגד של לאטעס כמו שהיה לבוש בכל שבת וחרה לאף המתנגדים עליו עד מאד כי עוד לא ניסו לראות כזאת שילבוש מי בגדי שבת בשבת חזון ראש המתנגדים היה נקרא ר' שלמה חסיד, בלשון סגי נהר. והיה ת"ח גדול ומוכתר לאחר המגע ומשא שהיה ביניהם ילא הדבר, שמתחילה רצוי להתרות בו, רק בתוס שאחר ההתראה לא יליים אז יתחשבו עמו כרצוי לו זכן עשו ויאמרו לו לאחר קבלת שבת שלמ"ם לא ישנה השבוש הזה ולא יבא לאחר במלבושי שבת ואם לא יאזין לדבר אז המה יודעים מה לעשות עמו (בעת סיפר כ"ק מרן זלה"ה דבר זה לאחר גלוי וידוע שאח"ז המגיד הקדוש מחמת התרגשותו מקדושת שבת קודש כוודאי לא שמע כלל מה שאמרו לו המתנגדים) בשבת בבוקר בא המגיד הקדוש לבה"כ עוד הפעם לבוש במלבושי שבת ויתחלל המתנגדים מאד ויתחפשו בכיבוי לקייס פסק לו וימהר המגיד הקדוש, ויגש מבה"כ ובעזרת לנשי שלומו הספיק להגלל מהס ויחבא בבית רחייס העומדות ממוך לעיר ויהי שמה בבית הרחייס עד מוצש"ק בתוצש"ק בקש מהמילנער לאסור העגלה שלו ולהוליכו תיכף לזשלטחאו מקום הרה"ק ר' לוי יצחק זלה"ה אשר לאחרי כן רב בברדיטשוב ויבקש המגיד הקדוש מהנער המוביל הסוסים להרין הסוסים כי פחד שלא ירדפו אותו בני קאזניץ ולא רצה הנער לגייע לו זולת אם ברכו מקודם, ויברך אותו המגיד באריכת ימים ויבא לזשלטחאב ויספר להרה"ק כל המעשה הנורא הזאת ויאר להרה"ק ר' לוי יצחק מאד ויאמר להמחבר עם ראשם הוא ר' שלמה חסיד הנ"ל ותיכף הלך הרה"ק מזשלטחאב למקוה כי כן היה דרכו לפני כל עובדא גדולה הלך למקוה כאשר בא הרה"ק למקוה עוד לא הניח רגלו תחת המים. ושמע קול במקוה בזה"ל, לוי יצחק הזהר בבני ועלי לעשות שלוס. כשמוע הרה"ק את קול הזה לבש ט"ע תיכף וילך לביתו. ולא אריכו השעות ויבא עגלה מקאזניץ עם ראשי הבעלי בתים משם וכ' שלמה חסיד הנ"ל בראשם, ויפייסו את המגיד הקדוש זי"ע. ועבור אשר זלזלו בו העזיבו את עלמס להוסיף לו ליזה והוציס על כל שבועה כשסייס כ"ק מרן את המעשה הזאת אמר כי מעשה לא היה נקרא ר' שלמה חסיד הנ"ל בלשון סגי"נ נהר על ליז נעווטן ת' אמת-

טר חסיד דעס מגידם עכדה"ק:

מעשה נפלאה מרוח אחד שהיה בימי הבית
הראשין שבא לפני הרבי מלובלין ונתן לו תיקון.

סיפר כ"ק מרן ממגלינגלא אשר פעם אחת הביאו לפני המגיד הקדוש מקאזניץ דיבוק ח'. ויאמר לו המגיד הקדוש רצע לאמה תעשה

נפש מישראל, למה לא תלמ ממנה ויענה לו הדיבוק למה תדברו עמי בנבזיות הלא בימי נערים כבני שם שנים הי' מעיניס יותר מכם ויאמר לו המגיד עוד הפעם רצה לומר לי מי אתה ואם לא תאמר לי אז אשליך אותך בעומקא דתהומא רבא ויען הרוח אנכי הייתי שר החלף והיתי בימי המקדם לאחון ואני נתתי הכאה הא' לזכריה הנביא בבית המקדש ויאמר לו המגיד ח"כ אני רואה שהתראה אלי ועתה הדיבוק בבית אי אפשר לי להתרחות שלר לי המקום ואם ישכם אפנים לרחות תלתו העדה, וקחו עמכם חיזה לגשים אולי תתעלפי ברחתכם אותי ייעש כן המגיד הקדוש, וילא עמו העדה, גם לקח אתו חיזה לגשים. ייתרחה אליו הרוח, ובתחלה נפל עליו מעט התעלפות, אך התחזק ותיכף חזר לאיתנו. ויאמר לו המגיד הק' לך ללובלין ושמה בשת יהיה לך תיקון וילכו עם הדיבוק ויכיאו אותו לובלינה ויעמל אותו הרבי מלובלין רצה מי להה ויענהו במרך ובכנעה אני הוא שנתתי הכאה רשעה לזכריה הנביא ויאמר לו הרבי מלובלין זלה"ה ג"כ שרוצה לרחותו יתיכף מלא בקשתו בלי מעצות ועהיות ויתרחה אליו בביתו אז החזיר פניו הרבי מלובלין ז"ל אל האנשים שהיה אצלו ויאמר אליהם העולם סוברים שהפרילים האלה היה אנשים גשים ופשוטי עם. לא כן הדבר המה היו אנשים בעלי השגה וגדולי ערך והשיגו את הכל מה שהנביא היה משיג רק היה להם בקבלה אשר קודם לחורת הנביא הנביאות שלו אפשר להקן עוד אבל כשיאמר הנביא הנביאות שלו אז לא יהיה אפשר עוד לתקן לכן הרגו לנביא כדי שלא יאמר הנביאות שלו ויאמר אז הרוח עתה יש לי תיקון, וכבל הדורות עד שפה לא היה איש שילמד זכות עליו כזה ואע"פ שבעולם העליון ידעו האמת לולם כל זמן שלא נאמר זה בב"ד של מעה לא היה יכול להיות תיקון שכדה"ק

ענין כ"ק מרן זלה"ה על האהל של זקינו המגיד הקדיש מקאזניץ.

**ספר** כ"ק הרה"ק ר' אלעזר מקאזניץ זלה"ה דרכו של כ"ק מרן ממאגילנא זלה"ה הי' ליום ב על כל יאהר לייט של זקינו המגיד הק' מקאזניץ זלה"ה לקאזניץ פ"ת בעמדו על אהל הגיד הקדוש זלה"ה בעת יאהר לייט אמר שמרית עתה ריח טוב מאד ושאלו לכ"ק מרן זלה"ה מה היום מכל השנים ועתה לפני כ"ק מרן אלה"ה שמפני שבשנה העברה בהיותי כאן היה המגיד בעולם מאד גבוה עד שלא הרגיש בי בביאתי אליו לכן עתה קודם נסיעתי התפללתי על זה להמשיך אותו מעט בשולמות הקדושים למו ות"ל שנעטיתי בתפלתי לכן הרגשתי היום ברית השוב יותר מתמיד וכשנסע לביתו תיכף פהאוס נפל למחלה כבדה ויאמר כ"ק מרן זלה"ה ויעלה לגשים על אהל הגיד הקדוש לבקש מלפניו שיאחול לו על שפעריו אותו והמשיכו למעה ויסעו שני לאברכים שם אחד ר' יצחק מקאזניץ והשני היה ר' יעקב יצחק הא"ד דק"ק סאכזן כשבאו בחזרה למאגילנא שאל

אותם

לותם כ"ק מרן זי"ע מה תמרתם שייה על התהל ויתמרו תליו שבקשו ממנו מחילה עבור כ"ק שהטריח לותי לז פנה תליהם כ"ק מרן ותכ"ר להם שוטים בלשון זה תמרתם לו כשבורים תתם שתני ירת ממנו עד לוז דתך מיגעד ת זיידע לה למחילה הייתי לריך ממנו נתר לוך שתר טנפטר מיך יתוכף קם יחיתו בריות לולם כתחד התדש ודי"ל עכדה"ק:

שיחה אשר היה לכ"ק מרן זהה"ה עם היהודי הקדוש בעו"ם העליון בהיכל ר' זשיח.

**הרבה** פעמים היה מדבר כ"ק מרן זלה"ה שרולה לנסוע לתרץ הקדושה ולפעמים תמר שתם התסידים יהיה מרולים לנסיע עמו לתי' לז תיכף היה נסע עמהם והרבה פעמים היה תמר יתן ד' שתהיה עכ"פ בחי' שבת תחד ותהכלל לפני כותל המערבי לז בעת הייתי פעלתי הרבה לולם לת היה מכתיים לו מילתת גם כתו תלי שנה קודם פטירתו דיבר הרבה מנסיעה לתה"ק כעס תחת כיפר לנו כ"ק מרן זלה"ה חזיון בזה"ל לז לוך גייח מוך לו לעניו גייע מיין נשמה לרוס בשבילי דרקיע בדרך ההליכה בחתי להיכל המשיח ודכקתי ציפתתו לי תת הדלת ופתחו לי תת הדלת ומלתתי שם תת היהודי הק' זלה"ה וברלותו לותי תמר מתיר לעב וותם ניסע די דת כי תשב היהודי הק' זלה"ה שכבר הגני תחר פטירתי ושתל לותי תאי פריח מתי"ל הער לוים לוכן תלע התע מען תריין נעזתרע, לון עם לוז כערפתלטן, חתעם לוך בין ת עקטן לוך בין תבער ניסע קיין בייזער תבער די מתי"ל דוך התע מען לוך תריין נעזתרע די ניסע דתך ת בייזער זתלבע דוך ניסע קיקטן וותם מען וועט דיר לוח זתגטן תחי"כ תמרתי לו שעוד לת נפטרתי תמר לי מתי"ל דוך התסע נתך תוין עלה פתהר קיין תרך ישרתל תין דתרטען וועט דיר גרתטען וותם מיר לוז ניסע גרתטען ותמר לי מתי"ל שטוית ניסע לייזיג, גייח תרתב, טוך נפטע וכוותו היה בזה שיטן לי ליסע לתרץ ישרתל בכדי לכוין לותו היוחיד שכוין הוא ומי שיכוין לותו בתוך לתרץ מוכרח להסתלק תיכף כמו שקרה ליהודי הקדוש כידוע ז"ע תיתי לכוותי בה"ק שתוכל להשתר בחיים לולם מי יכול ליסע דרך רחוקה כזאת ותפסר שלא יניחו לי ליסע מן השמים ומלבד זתת מקודם גריך לקויים הפסוק ובערת הרטע מקרבך (כוותו בזה על תדש ידוע לתכ"ם) ותמר כמה פעמים בזה"ל, תיך פתהר, תיך פתהר, תין תיך תלין וויל ניסע פתהרטן נתר וועט הפ"ת וועט פיהרטן תלע גלייך תיך וויל פתרע ליגען לטבטן זיידען וכל רדברים התלה כמה פעמים עד שנגמ תה"ק:

נסיון בענין שיריים שהיה לכ"ק מרן זהה"ה אצל הרבי מטעויבוז זלה"ה.

**סיפר** כ"ק מרן ממתגלגלא זלה"ה הייתי תגל הרב ממטזיבוז זלה"ה בעת הזאת היה דר בעיר קתלבישטב ושמדתי תגל הכסף

בין המברכים והיה אז שמחת כ"ח, וחילק שיריים לכל העולם וללי לא נתן מאומה. ויפנה אלי הרב ממעזיבוז ואמר לי בזה"ל ווייל די זוילסט וויל אין דיר ניצט נעבען. ובאמת לא שלה אז על רעזוני שום משק בשיריים כלל לכן היתי עליו כמשתומם שוב אמר לי דיא מיינסט אז מען וויל ניצט כדי אז אין זאל יא נעבען, גיב אין אין. ניין, ניין ונפלאתי עוד יותר על דבריו. ואמר לי עוד דיא ניצט אפילו אויף דעם אלין קיין מבין ויתעורר לבי מאד והתחלתי לבכות אמר לי שוב הרב ממעזיבעז זיונגערמאן זאל חזוי לו ברלאכען ווערען פאר אמיסעל שיריים, גם אני היתי אברך אזל רבי ולא שלה לי גם פעם אחת מעשה כזאת אז התחלתי להרהר בדבריו מכני שידעתי שהיה לו מעשה כזאת אזל רבותיו. ותיכף פנה אלי זאמר לי אמרהר אאר רבך אאה ובתוך הדברים פשט לי אה ידו לכתירת שלום ויאמר מ"כ תיסט לבייאן. וזלגו עיני דמעה אז תיכף אמר לי דיא מעגסט בלייבין והתחיל לומר תורה על סמאמר אינו דומה השד מאהבה להשד מירלאה וסיים כ"ק מרן הסיפור הזה בזה"ל היינטיגע יונגע לייט בייא אזיין מעשה ווילטען באלד ברוגז נעווארטען מיט דעם רבין ויפנה כ"ק מרן זלה"ה אל הרה"ק ר' אלעזר מקאזנטן שהיה עם בחורו המעמד בז"ל. וואס זאגסט דיא אלעזר, ניין. עכדה"ק אחרי זאתם מבית כ"ק מרן ז"ל אמר הרה"ק ר' אלעזר מקאזנטן לחבירו בזה"ל אין האב באלד נעווייסט אז אין וועל אויס גיסטען דאס בהשד עכדה"ה:

סיפור ממעשה הפידקה שהיה עושה כ"ק מרן בכל פורים.

**מנהג** היה לכ"ק מרן ממתגלגלת זלה"ה לעשות בכל פורים פידקא ובעת הריקודין כאשר הללו את השי"ת בשיר אז עומד כ"ק מרן זלה"ה בתוכם הציגול והיה כשם בספדקא דהיינו שהשליך את הפידקא לתוך העולם. ומי שהיה מציג הפודקא היה לו שעשה ב"מ ממש וזה היה מפורסם בין העולם וכן היה מעשה הפידקה לקח נאראנטשל ועשה כקלעי שטר וברלאנו עשה קשר. בעת עשיית הקשר היה לומק בהתמרמרות יודען בעצם נאנט, אז דיא פידקא זאלן גרלאסטען, וכל מי שהיה בעת העבודה בזאת הי' לבו כ"כ כשבר בקרבו עד שזכה להשובה שלימה והיה זה מבורר נפלאה לא יציג אזהו בעת חמשי.

עוד סיפור מהפידקה הנ"ל.

**איש** אחד משלומי אמוני כ"ק מרן זלה"ה, היה לו ידיד יחמן אחד, אשר היה מחשיבי בנים ר"ל ויען החסיד הנ"ל לירידו שמח למתגלגלא, בעת עשיית הפידקא, ר"ל על פורים, ואולי יקר זקרסו שיפול עליו הפידקא אז בעת יעשה בנ"ז. ויעש כאיש כן עשה עם החסיד הנ"ל למתגלגלא על פורים בעת בהסתר בשוקר הי' כ"ק מרן זלה"ה לכרה"ק ר' אלעזר מקאזנטן בזה"ל, היינו ויעשה

דיא

דיא שון זעהן א נייע קינד הייגט ווען מען שוין ניסט שפילען, דיז וואגען מען ווען פריהר מיינסטעלטן וכל המבידים היה נותנים לקלפי כאו"א שלשה גדולים, כי זה היה סכום הגחון להמיין שטעלטן, רק אותו החים הגיל, בעבור שזר היה לו בחעשה, לא נהן כלום להקלפי. בשעת הרקידין היה מקשר הפידקע כדרכו, בגשקה יודען בעטם גאט מז די פידקע זאל גרשטעהן ובהוך זה השליך הכידקע, ונפלה על אותו החים הגיל וכחשר רחה כ"ק מרן זלה"ה שהפידקע נפל לחים זר שחיו ממכיריו, אמר טר החט דאך ניסט מיינגיסטעלט. ויפנה אליו החסיד הגיל ידידו חשר לקחו עמו למאגילנא, ויאמר אליו בבחלה, מהר וזרוק שלשה גדולים להקלפי. ויעט כן החים וחא"ז אמר לכ"ק מרן זלה"ה אוך החב יא איין גישטעלט ויאמר אליו כ"ק מרן זלה"ה וועט החט געזהן. ואותה העדמה רחה הרה"ק מקאזנען, ויאמר לכ"ק מרן ז"ל שהות רחה ושאל אותו כ"ק מרן זלה"ה, בחמת רחית, ויפן כ"ק מרן זלה"ה להחים הגיל, ויאמר לו דיא החסט גשווינען, חבער טם קימט דיר ניסט ליא גשבין, נא אלטזר זאגט אז טר החט גשזהן, טא נחדער וכן היה שנושט תיקף בב"ז.

טעם למה אסרה התורה דג שאין לו סנפיר

**פ"א** בשע"ק כבר הגיע השעה הי"ב. ולכ"ק מרן זלה"ה לא היה לו עוד דגים על ש"ק. לסוף בא לייטשעל אחד והביא לו דג גדול בן עשרים ליטרות, ויניח אותו על השולחן, לפני כ"ק מרן זלה"ה. בתוך כך בא אלו הר' יוסף מקאבלינסק, והביא לו דג קטן בן שני ליטרות, והניח בסמוך להדג הגדול. ויניח כ"ק מרן את ידיו הקדושים על הדג הקטן, ויסמוך עמו מאד, עד שהיה לפלא לסוף נטל הדג הגדול מעל השולחן ולקחה בידו ואמר בזה"ל, מפני מה אסרה תורה דג טמא שאין לו סנפיר וקשקשת, אני אומר ווייל עם קטן היסט ניסט בריבען אונטער דיא פלינגעל. א יודישטען פיש דארף בריבען אונטער דיא פלינגעל, דארוס דארף דעס יוד אליין אויך בריבען אונטער די פלינגעל. והסתכל בהדג ואמר לעומת הדג, אין דיא פושעי ישראל, דיר בריבט גאר ניסט אונטער די פלינגעל ונטל הדג, והכה אותו בידו על הלחי, ואמר לו ווהם החסט דיא נעטטען בייא נהכט נעטוטן תרחב פושעי ישראל ויתעורר הדייטשל מהדברים הללה מאד עד שהתחיל לבכות בקול ויצעק לעומת כל הנאספים, הושיעני, רבי הקדוש, כשלחי מאד עם הבחולה, רבי הקדוש חנו לי בשובה של זה ותקייט עד כלות נפש ויבכה מאד ויתן לו כ"ק מרן זלה"ה תשובה ע"ז ומני אז נעשה לבעל תשובה גמור ע"כ:

**הנה** הח"ז ר' יוסף מקאבלינסק, היה חייב להחדון שלו סך ממאה מחות זהובים, ובזמן הלז היה סך כזה סכום עצום מאד, ולא היה לו לשלם בשום אופן ויחר בו אף החדון וידבר אתו קשות ויאמר לו בחס עד שלשה ימים לא יבוא את בשכום הגיל בשלימות ידע כי מיד יהיה לו בחרונה. וכידוע שמלפנים היה רשות לכל

חדון לעשות עם בני הכפר שלו כרצונו. וכמובן שמג״ל שלו היה עד אין ערך ויסע לרבו הקדוש היית ניהו כ״ק מרן ממתגלילות. ויספר לו את כל הלכה הגדולה הזאת וישאל לאותו כ״ק מרן זללה״ה האם יש לך איזה חשבון עמו ויאמר לו שמדית לו ספרחוונקטם לכן יש עמו איזה קוויטלעך ממנו אשר יורך עוד להתחשב עמו ויאמר האם כן תדית כל הקוויטלעך שים לך מהחדון הלי ואומר הלוך מה שתעשה וידע הר׳ יוסף הג״ל לכ״ק מרן זללה״ה את הקוויטלעך הג״ל והיה עוסים ממשים זהובים ויבא כ״ק מרן בהקוויטלעך ויאמר לו כ״ק מרן תשא תיקף לביתך ולך אל החדון והעשו עמו חשבון מהקוויטלעך הלה. ואני אומר שמגיע לך עוד לעשות, ולמעה״ש שכמה שיעלה לך לעשות והגם מחשבון תרחה ליקח ממנו בשלימות ולא תשאר לחף פ״ת והגם שהקוויטלעך היה כתובים בלשון פולים וידע שכ״ק מרן לינו מבין מלומה בלשון כולים עם כל זה לגודל אמונתו ברבו הקדוש שבטח יעזור הש״ת שיהיה כמו שהבטית לו רבי הלך להחדון עם הקוויטלעך הג״ל וישאל לותו החדון בחימה עזה האם ים לך כל הכסף במילותו. ויען לותו ר׳ יוסף הג״ל יש לי כל הכסף רק מקודם נעשה חשבון וכמה שיגיע לך אחלק לך תיקף עד פ״ת וילו החדון למנהל עסקיו שיעשה עמו חשבון וילך המנהל אל החדון ויקח ממנו הקוויטלעך ויחשב לותם ועלה החשבון חמשה עשר מלות ושמה זהובים כשמוע החדון את דברי מנהל עסקיו שלו שעוד מגיע ליהודי שמה זהובים רעשו התקלף עליו מאד ויכה להמנהל בחרון לפו. ויקח בעלמו הקוויטלעך מיד המנהל ויחשב לותם וימלא כי כעים דברי המנהל. והדבר - נפל כך, כי פעם אחת בכל משך הזמן לקח החדון ממנו חביות מלא לחת, והיה כתוב לותו החביות מלא בכל קוויטעל וקוויטעל ויחתום בחתימת ידי החדון וישתומם מאד החדון על הדבר הזה ויתלף את הקוויטלעך מעל השולחן בשקף קלף ויעריף לותם לאפר ואל הר׳ יוסף הג״ל אמר ברח לך מהרה ממני פן אכלה חמתי בך ויזכור הר׳ יוסף הג״ל את דברי רבו אשר ניזה לו ליקח ממנו הרעשו שיגיע ע״פ החשבון, ויגוש מהחדון שיתן לו הרעשו המגיע לו לולם לא הרהיב עוז בנפשו לחכות על תשובת החדון כי נתייאש בדעתו הלה בחמת לינו חייב לי מלומה ואיך לגוש בו והוא לינו חייב לי גם יחיה מחמת החדון לכן הלך לביתו ולא נעל הרעשו, ויסע תיקף לכ״ק מרן ממתגלילות ויספר את כל הדברים והפליאות הלה. וישאל לותו כ״ק מרן קבלת הרעשו המג״ע לך ע״פ החשבון ויען לו שלא קבל אז אמר לו כ״ק מרן מה תעשה לך איך ויול דיר נעשען אין דיין ווילסט נישט נעמין בחם שלקחת הרעשו כמו שלוויתיך אז כי עולה בידך לקנות כל הכפר

שלו הזה והיה ברשותך לדורי דורות עכדה״ק:

**פ״א** כשעשה ר׳ יוסף הג״ל עם החדון שלו קאנטראקט על החלב, על שבעה קאפ׳ הקב נפל המחיר על החלב מאד. והיה ההפסד מגיע לסכום גדול עד שבזמן קלר היה מוכרח לירד מנכסיו ויאמר על זה היה מפחידו העוגם מהחדון שהיה יכול לעשות ממנו תל עולם חי״ו, ולקייס דברי הקאנטראקט עד גמירת לא היה ביכלתו

מיחת

מחמת שנכסיו לא טלה גם חלי ההפסד ויענש טליו נפשו עד נותם. ויסע במרת נפשו, לק"ק מרן זלה"ה ממאגלינצא ויליע לפניו את המקרה הנוראה הזאת, ואת העומדת לפניו טל ככה וילו לוותו. כ"ק מרן זלה"ה, להתעכב אללו עד אחר שבת קודש ויהי במוצ"ק, אמר לי כ"ק מרן זלה"ה בזה"ל, יוסיל, פערריייכער מיר דיא לילקא ונטל ר' יוסף קם והדליק לוותה אלל הגר והקריבה אל הלילקא שיעשן בה כ"ק מרן זלה"ה את הלילקא. כשנשרף הקש אמר לו כ"ק מרן אין האב נאך ניסע פערריייכערט. ויטיל ר' יוסף בפעם שנית קש והדליק לוותה, זקירבה אל הלילקא ויקרא אלא כ"ק מרן זלה"ה בקול שיינען, פאר וואס פערריייכערסט די מיר ניסט די לילקא אז נטל ר' יוסף מלא ידו קש והדליקס, ועשה להב גדול ועס הלהב הזה היה מעשן הלולקא, אז אמר לו כ"ק מרן זלה"ה, טכשיו תוכל ליסע לביתך ויפטור ממנו לשלוס ונסע לביתו ויהי כאשר הקריב לבוא להכפר מלא סולך לנגדו טרל אחד, ויאללהו היס איזה מדשות אללימו כי בטוח היה מחמת העובדות הנ"ל, אשר היה לו אלל כ"ק מרן, שבשת ים מדשות. וענה לוותו הטרל, האיך יודע, שבא אתמול כתאוס אם גדול, ונפל על השטאלטן של האדון, ונשרף השטאלטן עס כל בהמות האדון. ויבהל מאד על השמועה הזאת מפני שהיה לו בשטאהל של האדון טשרה בהמות שלו. אמנס כאשר בא לביתו ילאה זונתו לקראתו ובשרה לותו, שבהמות שלהס קיים כי כאשר התחיל האש לפרוץ בהשטאל בא טרל אחד, ודפק אללה על הדלת ויקרא לותה ומשר לה את כל הבהמות שלה, גס לא אפץ ליקח ממני טל ים בשביל טרחתו, ושרס שנתיבתי להפליר בו נעלם ממני וכאשר בא לכ"ק מרן זלה"ה אמר לו שלותו הטרל היה אלי' הנביא טבדה"ק.

האיך ראה כ"ק מרן ממאגלינצא להרבי ר' בער.

כ"ק מרן השתדך עס הריזענער, דסיימו בתו של הריזענער היתה כלתו של כ"ק מרן זלה"ה קודס המופה אמר הרה"ק מריזען אחשב היוסס שלנו, כי כן מנהגינו לאחשב היוסס קודס המופה ואחשב היוסס שלנו עד הר"ר בער זללה"ה הי"ם ממעזריטס לאחר זה אמר לו כ"ק מרן זלה"ה, אני מכיר הר"ר בער. שראיתי לותו. ואמה טליו הריזענער האיך יכול זאת להיות לפי שנותיכס, הלא בער נספלק זמן כביר. ויאמר לו כ"ק מרן זלה"ה מעשה שהיה כך היה פעס אחת כאשר ישבתי אלל הסדר, בתג הפסח, לפני כ"ק מרן זקני הה"ם הקדוש מקאזין, בהמלא הסדר ראיתי אדם אחד נכנס לבית, ואת זמן מרובה פס כ"ק זקיני הה"ם זללה"ה וירחתי מאד לדבר בפניו מלומה, כי תוארו היה כתואר האלקים, כשיצא שאלתי לאחיו המגיד הקדוש, האליהו הנביא היה האיש הזה אמר לי שהוא הינו אליהו הנביא אך הר"ר בער ממעזריטס. והוא יותר רבותא, מפני שגילוי לדיקים גדול יותר מגילוי אליהו. ע"כ בחופן הזה ראיתי לותו עכדה"ק:

פירוש מהריזענער זלה"ה על הא דאמרי אינשי
נאפיע דייע אַ מאנדרע ביערזיע.

**פ"א** כשהיה כ"ק מרן זלה"ה ברוזין אמר אליו הרה"ק מרוזין זלה"ה יודעים אתם פירוש הדבר שהעולם אומרים, גלאפיע דייע מאנדרע ביערזיע. הני חפרס לכם משוטה אמר בלבו שהוא ניתן להרבי שלו אולם החכם יודע בטוב שהוא המקבל מהרבי שלו. כשבא כ"ק מרן לביתו סיפר העובדה הנ"ל וסיים על זה הא ווא, הא ווא, דער ריזענער האט מיר גיט לויפענטוהן הני אומר באם שהחכם איזו יודע מי הוא משפיע, נ"כ נקרא שוטה דער ריזענער האט נעמייגט מיר לוא טשעפען, נאר ווא"ם פרעג אין דען אין האב ב"ה מיין כח, און מיין זיידענס כח, ודו"ל עכדה"ק

דברי הריזענער שאמר על עצמו שהוא היחיד
בדורו שאין בו תום והעודת כ"ק מרן עד זה.

**דרכו** של כ"ק מרן ממתגלגלת היה, מרס נסיעתו לרוזין, קודם מתנסי שלומו פתקאות עם פדיוניה, עד שעלה לסכום גדול והביא אותם לריזין. פעם אחת עלה ביד כ"ק מרן זלה"ה. לקבץ פדיונית בסכום רב כשלוש מאות רו"כ. כאשר הניח כ"ק מרן את הכסף לפני הריזענער אמר לו הריזענער אזוי ווייניג געלד. דיא נאנצע וועלט נעלד איז דאך מיין. אמשול לכם משל. פעם אחת היה בעטלער אשר הלוה מאד בחומות הבעטלערי. עד שקבץ הון לאלפים ולרבבות ולמען להכניס ליושן יכיכו בחומת המולחת הזאת ליוה להמילדת בכל פעם שקבלה מאתו בנים שתעשה בהם מום. ושמעה לו המילדת ועשה בכל בניו מומים בשעת הלידה. לסוף בנן זקוניס שלו באשר שהיה יפה תואר ויפה מראה עד למאוד, שאלה עליו המילדת ולא עשתה בו מום. וינדל הילד בריח חולם, בלי שום מום כאשר קרב את הבעטלער למות קבץ את כל בניו ואמר להם את כאו"ה מכם הבטחתי בעסק טוב כי יש לכם מומים ותוכלו להתפרנס בהרחבה כמותי אך לבן הזקוניס שלי אין בו מום, לכן וואם וועט ער נעבען טוטען. לזאת ירם כל הוני וכבודי ע"כ. וזה גלוי וידוע שאין בן אדם בעולם בלי מום ואני הבן זקוניס היחיד שאין בי שום מום לפיכך לי הכסף שבכל העולם ולמה הבאתם לי משל משות כשסיפר כ"ק מרן זלה"ה את העובדה הזאת אמר ע"ז כניס מאד דבריו ואין בו שום מום עכדה"ק:

מעשה נוראה שהיה בזמן האר"י ז"ל.

**איש** אחד בא לפני כ"ק מרן זלה"ה ממתגלגלת בפתקא בקובלנא שאין לו ומ"ק כ"ל. ונשהומם כ"ק מרן זלה"ה כשעה אחת אח"כ פנה אליו ואמר לו שמע בני אספר לך מעשה הנה בזמן האר"י ז"ל.

היה

היה גביר אחד אשר לא הלך בדרך ד' והיה לו בת יחידה שהגיע לפרקה. ויצא למליץ לבתו אחר כמהו אשר ג"כ לא ילך בדרכי ד' היינו שיהי' דייטשיל וכמובן יצא למלוא למרחוק עיני דייטשיל אחד, ויקחהו לחתן לו. הולם מרה היה מעותו, כי בחמת היה דייטשיל זה ת"ח גדול וירא שמים רק שהלגיע לכת עם ד' חלקיו. לאחר הנשואין בקש הדייטשעל ממותנו הגביר הכ"ל שיתן לו סום לרכוב עליו וכלב לרוץ לפניו וגם קני רובה מפני שרלונו לרכוב בכל יום על פעלטיוואניע וכמובן שלא מנע ממנו חותנו תאות החלה להגביר הכ"ל היה שני יערים במקומות שונים והיה לו בהם שני קאסירעס, ויהי כאשר הקאסירער בא להיער, רחה, בעומק מחשבת היער, כום קשור בחחד החלמות. ויהי לו לפלא, ויט אל היער לראות מה זאת פתאום. עס גודל ממהומו, רחה שהדייטשעל חתן הבעה"ב שלו, יושב בתוך המים במקום עלוקות ושאר שרלי המים ויבן הקאסירער שלא דבר ריק הוא, ויסתר את עלמו, תחת לילן עב לראות סופו של דבר וירחה את הדייטשיל עולה מן המים, בגוף מלא עקילות מחוכים דם, וקרוש הכלב וילקק את דמו מעל גופו וירח הקאסירער ויבן שהוא לדיק גדול מסתתר בעבדות ד', ונפלא בדעתו לפעול אלו, שיתן לו ד' בניס כי היה מחוסר בניס כ"ל ויקרב אל הדייטשיל ויאמר לו רואה אני שלדיק גדול אתם ורולים אתם להסתיר מעשיכם מבני אדם ורק בזאת אחות לכם מבלי לגלות הדבר לפני העולם באם שתבטיחו לי שאוציא בכן זכר והבטיח לו הדייטשיל שיוציא בכן זכר. וכן היה לימים פגם אותו הקאסירער הבני ויתקנה בו ויאמר אליו כאשר ד' היה בעזרך ופקד אותך בבניס תנה גם לי לזכה עלה שע"י אוציא בזש"ק כי כמו שיולד לי בן, מרס מלחת אליו שמונה ימים ילך לעולמו כ"ל ויענהו הקאסירער כרלונן יש לי עלה בערך ובמה אוציא ע"י רק בתנאי שלא תשאל אותי כלום רק שתעשה מה שאני מלוה לך ואחת עשה נחליף מקומנו דהיינו שתלך לשרת על מקומי ואני אלך לשרת בייער שלך. וילך הקאסירער הבני לשרת בהיער של רחמן, כעבור לילה ימים הרגיש במנהג הדייטשיל ומעשיו ויבן את כונת ידידו שיצא לו לעבוד בזה היער. וילך אל הדייטשיל ויבקשהו להתפלל בעדו שיהיה לו מעשה זש"ק ויאמר לו הדייטשיל הקשית לשאול בני, ויאמר אליו הקאסירער אם לא תתפלל בעדי שיהיה לי זש"ק אז אגלה מעשיך לפני העולם ויעשומס הדייטשיל כשמה חדת ויאמר לו זכור נא בעת שהיית לפיל לימים הלכת עם לעירים כמותך לשוט בימים. אלא הנהר היה עומד לילן אחד והיה לו כתמונת יד בתחתיתו ויתעורר בך זשק לנחק ולהוליל ולקחת מבעת ושמת על תמונת יד של הלילן, ואמרת לו בני את מקודשת לי וקידשת לך את תמונת יד הלז ושם היה יושב רות רעה ואותו הרוח רע ר"ל סורגת את בניך ויען לו הקאסירער אחת הדבר אני זוכר ויאמר לו הדייטשיל אני אתן לך גם פטורין משני ויסע לשם לאותו לילן בלותו מקום ותניח שם הגע ותאמר בשמי בזה"ל שמעון פלאם אמר שתקח הגע ממני. וילך לשם הקאסירער ויעש כן והיה לו ישועה שלימה ע"כ ויאמר כ"ק מרן ממתלילגלא להחיים

אמר נתן לו הקוויטעל זכור גם אתה מה שעשית זה שלשה עשרה שנים שלקחת מעות וקדשת בתולה אחת אשר לא ידעת אותה. וזה היה נ"כ רוח רעה ר"ל ע"כ למשה"ק תלך עם הקמיע הזאת למקום כלוני ותניח שם, ואז יהיה לך ישועה ועשה כן האיש ואח"כ היה לו בנים בזש"ק

טעשח נפלאה פהריזנער, הכל רזין דאוריימא
וסתרי תורה, הבאים בסוד ד' יראו ויהללו.

**פעם** אחת בר"ח כאשר יצא כ"ק מרן הקדוש זלה"ה עם החסידים שלו בסעודת ר"ח בא איש אחד נקרא ר' ברוך, נכד הר מרדכי מקרעמנץ ולהאיש הזה לא היו בנים. כי היה עקר בטבע ויעצו האיש פתקא לכ"ק מרן זלה"ה בבקשה שהש"ת יעזור לו שיהיה לו בנים ולקח כ"ק מרן זלה"ה את הפתקא ויסתכל בה כשעה אחת ויכן אל האיש ויאמר לו ברוך בני, תספר לך מעשה נפלאה ולמעה"ק אם תספר אותה לאחר כל העשה ממנו אף קולו אל יוד כי המעשה הוא בדרך סוד וכל המשנה אות אחת מהמעשה הזאת כאלו דלג אות אחת מספר תורה מעשה שהיה כך היה אל הריזענער זלה"ה בא אדם אחד עם מבוקש שיעצו בזש"ק והוא היה עקר בטבע כמו אתה ויתן לו הריזענער מכתב ויצו לותו ליקח את המכתב וליסע עמו לפעטערבורג שמה ילך להסטארעסע קוזענץ ר"ל הרחם של הנפחים וימסור לו את המכתב ואז יסע בעז"ה אחר אז מען ווערט דיר ניסע עשעפטן, היינו אם לא ימלאו אותך מה תבקש לא תתן לו המכתב ויצא האדם את רגליו וילך פעטערבורגה ויבא אל הסטארעסע קוזענץ. ויהי שם בבית העבודה שלשה ימים ולא שאלו אותו מה מבקש. ויחכה האדם ושם עלה בנפשו לעבור כלי אחד מכלי המלאכה, כמען ירגזו על מעשהו ואז יוכרחו לבא אתו בדברים. ואת יהיה "העשעפט" אשר ליזה לו הריזענער שלא יתן מקודם המכתב, זולת אם מען ווערט לויהם עשעפטן. ויעשה כן האדם ולקח שם כלי אחד אשר גם בין המלכים הוא כלי מפוז, ויעבור את הכלי הזה ויפן אליו הרחם דהיינו הסטארעסע קלזענץ ויתן עליו קולו בלעקה בקול עז (בלשון רוסית) זשיד עשעת דיעלאל מי עשעת חאטעשם. אז תיכף מסר לו המכתב של הריזענער זלה"ה ויפתח המכתב וקרא אותו ויאמר להאדם כדברים האלה, דיא ניסט נעהאלטען נאר זאג ישראלקען פין מיינעט ווענען אז ער זאל מיר מאכר קיין בריוולטך ניסט טיקען גם שמע בני ואספר לך מעשה- רק בהגלי שלא תספר לאותה חו"ש. וכך הוא המעשה. היה במולם היה מלך נפלא, אשר בכל העולם לא היה לדיר כמוה. ולהמלך היה היה פרדם נאה ומשובחת ובאשר בימים הרחמונים טיילו כל העולם בפרדם הזה לכן קלקלו לה הכרדם מאד. ועשה המלך גדר להפרדם כדי שלא יבואו בני אדם לתוך הפרדם ולא יקלקלו אותו יותר. והיה זה המעט לו כי גם הקיף הפרדם דובים ואריות למען הפחיד לבני אדם גם לנשף על גדר הפרדם ופתח הפרדם עשה המלך

קטן אחד ונפתח מתוך החדר שהיה יתן בו פ"ח בבוקר כחצי קס מצמתו וילך המלך תוך הפרדס לטייל בו וירא המלך יהודי אחד הולך בהפרדס. והגם שהמלך ידע אשר היהודי הזה רולה לעשות לו חיזה נחת רוח, עם זה מבלי לעשות מניעושי המלכות, שאל את היהודי מה מעשיך בהפרדס שלי, ובאיזה דרך באת כאן, הלא מוקף הפרדס גדר גבוה אחד אשר יושגב מבן אדם לבוא לתוכו. ויען היהודי חנכי בנאי (עוסק בבניינים) ויתעורר בקרבי חשק גדול לבנות לך בנין יפה למען היות לך לנחת רוח, כי שמעתי שים לך בכרדם הזה שלי אריזים טובים אשר יתאימו לבנין מהודר ועל השאלה השניה, אדוני המלך, שאלת באיזה דרך באתי להפרדם. יאמין לי אדוני המלך שאני בעצמי איני יודע היאך באתי לכאן ורק ברעיון שלי כ"ל ההשתוקקות העצומה לעשות לך נחת רוח, זאת נשא אותי לתוך הפרדס ויהי כשמוע המלך את דבריו וכראות המלך את התשוקה הרבה של היהודי הזה לעשות לו נחת רוח ולעבוד אותו מלא היהודי מן גדול בעיני המלך, עד שהמלך בעצמו היה משתוקק לעבודות כזה וילו המלך לעבדיו שיעזרו את היהודי במלאכתו וכשהש"י נגמר הבנין בחופן מפואר ונפלא ומאוד נעלה וירא המלך את הבנין וישתעע עמו מאוד ומלאכים ברפים ותיות ואופני הקודש הי' בתים לראות יופי הבנין והדרו. ובהבנין עוד לא הי' עשוי זכוכית (הנקרא שאבין) בהחלונות מפני שהיה נחון לעשות בהחלונות דפי זכוכית גדולים, אין אז מצן ווען פאר שטיקען מיט בריעלעך וועט דאך זיין פינלטער ודפי זכוכית מתאימים לגודל החלונות לא היה מלוי ומזדמנה פעם שנית בחצר הקיסר (במקום הזה קרא לומו בעס קיסר) קס משנתו בבוקר וילך לטייל בהפרדס ורואה קאלאפף דהיינו טערניק אשר מטייל בהכרדם וישאל לו הקיסר מה מעשיך פה ובאיזה דרך באת פה ויען לי הטערניק להוי ידוע לך אדוני המלך אשר אנכי מטכאניק גדול בעניית הזכוכית. לכן כאשר שמעתי אשר לאדוני המלך נחון דפי זכוכית לבניו הנשגב, באתי הנה לרחות גודל ומדת הזכוכית כדי לדעת לעשותם. ועל שאלת אדוני המלך איך באתי לפה תמה אנכי האם לפליאה יחשב לחכם כמותי להמליץ תחבולה ליכנס להפרדם. (אמר הסטארעסט קוזנצן זה החילוק בין היהודי להקאלאפף כי היהודי אמר שגם הוא אינו מבין איך נכנס להפרדם ורק החשק שלו נשא אותו להפרדם הולם הקאלאפף אמר שהכאתו עמדה לו לכנס לפרדם) וגם מעניה זאת הוטב בעיניו אז מצן בחדאך דעס גוב שניידע מצן איסס אך פון דער תליה. ועס זה נגמר הבנין בהש"י והיה לבנין נפלאה מאוד ויתן להם המלך שכרם משלם. את היהודי מינה המלך לשר גדול דהיינו גובערנאטער, ואת הקאלאפף מינה לנאטשאלניק, מפני שעיקר הבנין עשה היהודי (בכאן קרא לומו הקאזנצן בלשון "מלך" מפני בהבנין כבר נגמר) וכמו שידוע שאם יהודי נמלא עם נוי ביחד מתקנא בו הגוי ורולה לעוקרו מן העולם, כן גם הגוי הזה חשב מזמות כל היום להמליץ על היהודי בלבול להלשין פליו. ויתן הגוי לשר המשקים של המלך הון רב כדי שיתן שר המשקים סם המות בזין המלך והיה בחמלא השעודה כאשר יושיט היין אז יאמר

שמרית

שחרית בו ביום סס המות לחר זה יעמו בכלב לס לחת הדבר וכשימלא שלחת הדבר לו יבואו עידי שקר ויעידו שבעלמם רלה שזאת היה מעשה היהודי וכלופן זה יוכל לעקור לת היהודי בשורשו. למנס הקב"ה שולח רפואה קודם למכה וסיבב ברוב רחמנותו לשר המלך שלך שר לבלי לחד ללמוס לקרלת הלויב. ויפול הדבר לשר לד העני המפ שונאי המלך שחדו בהון רב לשר הלבלי כדי שימסור להס המלחמה ויודע הדבר להמלך וידע שר הלבלי בטוב לשר יולי הפשק שלו על ככה להלותו והשר הזה היה מכיר לת היהודי הכ"ל שהוא חכם גדול ובעל תבונות וישלח השר לחר היהודי שיבלס לו עלה על זאת. ויולמר לו היהודי עלה נכונה (והעלה לעבוד לת הש"י בכל לבבו) דהייט לולמור שכל זאת עשה בכונה למען הביל כלב שונאי המלך להדמות שעל בטח תמסר לו המלחמה ולז בטח היו מסרו לו כל סודס וכלופן הזה הי' יכול לנלחס בקל לולס לדלקון לבבו המבולבל מזאת לל עלתה לו. ומה היה לו לעשות לחכם חין לו שום לשמה בדבר. ויעש כן השר ומען כזאת לפני המלך, ויולי במשפטו חפשי. כמובן היה השר הזה ע"י המעשה הזאת דורש טוב להיהודי:

**עתה** נשוב להקלולפף. עשה לת המלבינות ונבוי בנביות עדות לשר היהודי רלה להמית לת המלך והנס לשר המלך. יודע העלומות והיה יודע שהיהודי נקי ולין עליו שום לשמה, ובכל זאת הלך המלך לחר הימים שע"פ שניס עדיס יקום דבר ויולי הפשק דין עליו להריגה לחכם להרוג לוותו על ידי עלמו לל רלה. וישלח לוותו המלך לל עיר לחת מקום לשר שר הלבלי הכ"ל שהיהודי הזה הליל לוותו מרדת שחת היה שם. ויתן המלך להיהודי מכתב לחד סגור וחתום וליוה לו שתיכף בבואו העירה ימסור לת המכתב לשר הלבלי. וכך היה כתוב בהמכתב "תיכף כשר יבלי לליך היהודי תרלה מה לעשות עמו ודל"ל לך המלך בעלמו ידע שהיהודי יליל לת נפשו ל יוד ווערט ניסט פערפאלטן נלר בדרך נסיון לולז שר לדוכך ניין וילך היהודי להמקום ששלח לוותו המלך, ויבלי לל שר הלבלי וימסור לו לת מכתב המלך. וייהי כשר קרל שר הלבלי לת המכתב ויתמול מלוד על היהודי לנגוע בו ח"ו ל"ט ויתמר להיהודי. יודע לני לוותך לחכם גדול ודע שכתוב בהמכתב שתרלה תיכף ליטול ממך נקמה לולס תיכבה לעשות בך כזאת לכן תנה לי ליזה עלה ויתן לוותו היהודי הנה לחת שחיי לינס לייס לולס נס להחדיד לת עלמו לדעת לסור לכן שמע נל דברי. קח לינ לחד מחייבי מיתה, והרוג לוותו תחתי וילל שם בעיר שהרגת לותי ולותי תשגור במרתף שלך על כל ימי חיי ושמה לעבוד לת המלך לכשר שגס יהיה יותר טוב לעבוד לת המלך בלופן כזה דהייט שלל לקבל פרס כי לין שם תקוה וישמע שה"ל לעלת היהודי יהרג לחד מחייבי מיתה תחת היהודי ולת היהודי שגר במרתפו. ויעבוד היהודי להש"ת גס בהמרתף:

**לימים**, שלח המלך לל שר הלבלי ליסע על ליזה עניס למרתפיס למלחמה כשמוע לת הדבר הלך השר להמרתף שבו נמלל היהודי

היהודי ויאמר אליו בזה"ל יוד קרון, זאג מיין עלה ווחם איז יצחק
מילט המלך פקד אותי ליסע למלחמה על מיזה שנים ומי יהן לך
לאכול במשך הזמן הזה ולגלות הסוד הזה למי שיהיה מי האשר יפני
פסכנה חי"ו ויאמר לו היהודי קבה נא לי כשר ידגים הרבה, יתחנם
לי לתקן אותם. כי יכול אני לתקן אותם שיעמדו זמן רב עד זמן
בילתך גם ים פלטן אחד אשר כל המלחמה האריכה והכבידה הוזה
לא ימשוך יותר משני שבועות ועלתי הוה שבכל משך המלחמה לא
תסיח דעתך מן המלך ויהיה חקוק לורת המלך במחשבתך תמיד וייעיל
זאת לגלה המלחמה בזמן מועט וישמע אליו האשר ויתן לו הכשר והדגים
והוה הלך להמלחמה ויהי כאשר תקן היהודי הדגים מנא בדג אחד
מבשת יקרה, והיה זוכר האשר פעם אחת נסעו המלך והמלכה על
היס ואבדו המבשת הזאת ויאמר אז המלך שמי שימצוד לו המבשת
הזאת ימן לו חלק ממלכותו כאשר מלא המבשת הזאת אחר היהוד
עתה עת רצון בעת יהיה לי ישועה בכל עניניס נאר אליון נעיתן
זעך טאר מטן ניסע. בתוך כך שב האשר הלבה מן המלחמה בשלום
בשמחה רבה ויאלוס היהודי חלוס לאשר רצה דמות המלך ייקן ומני
לז נתעורר בקרבו המחשקות עצומה ועזה לרחות כני המלך ומכל
זאת שפט היהודי בדעתו ויבן שעתה הזמן הראמתי ליסע ולהחרות
לכני המלך. ויאמר לשר הלבה שרוצה לברוח למרחקים למדינה אחרת
והנם שהיהודי בעצמו ידע בטוב "שהנה מפניך תברח" עם כל זאת
אמר בלשון הזאת להשר הלבה להסתיר הדבר ממנו וילוה השר הלבה
אותו עד היס ויפרדו איש מרעהו בשלום, השר הלבה שב לביתו,
והיהודי נסע להעיר האשר המלך בה ויקנה שלשה דברים דהיינו סכינה
קטנה, ולבוש קלאמפדערים דהם איז בלשון חול ז טייוול ובלשון קודש
ז מלאך אין איין היטעל מיט רערלעך אויף ליכט. אזאלכע וואהם מען
ליכד זייא אהן ליכטען זיי זאהר אהסטערליס אז איין מלך האט
אויך חשק צו אזוי איין ליכטינקייט ויסע אל המלך. ולהמלך היה מעקה מביתו
על היס ודרכו היה בכל בוקר לטייל על המעקה לשאוב רוח לו
על היס והיהודי ידע בטוב אה הזמן שבו הולך המלך לטייל על המעקה
ויסע היהודי מספינתו לעומת המעקה וכאשר ראה אה המלך על המעקה,
הדליק אה הנרות, ויהי כראות המלך כל הליכטינקייט הזה ויבלה
אה מבטיו לראות מה היא האור הזה כי חשק המלך מאוד להאור
הזה וכאשר הגיעו אליו מבטי המלך ויאמר אליהם היהודי אני ניסע
להמלך כאשר בא היהודי לפני המלך השליך אה עלמו לפניו על האדן
וישאל אותו המלך מי אתה ויאמר היהודי אדוני המלך ים לי מכתב
ויושם לו המכתב וזה היה דבר המכתב "ממני קיסר לויזן כאשר
ים לי מנהג בכל יום לאכול דג אחד ויבוא הדג אשר מוכן לסעודתי
באותו יום ואפלתי לאכול אותו ויאמר לי הדג אם תשבע לי שלא
תאכל אותי אתן לך מתנה וכשבעתי לו. ויקיח לפני אה היהודי המוכיח
הזה. ויספר לי היהודי אה כל הבנין המפואר אשר בנה אלך ובנה
גם לי היהודי בנין נאה אולם דכי זכוכית אין לי לבן אבקשך לשלוח
לי אה הקאלאפק שיעשה לי בבנין זכוכית ולסימן אני שולח לך אה

המבשת

כעבעת אלך וכאמייס הקוזנצן זלה"ה אח הסיפור הזה למר זה"ל
האם דאך דער קאנאפף נעהאלפן ח"זפלה אין איין יהודי איסועה אזוי
ווערסט דיא אויך נעהאלפען ויפנה כ"ק מרן זלה"ה מאנגלינגלא פניו
אל האיש הנ"ל כי ברוך ויאמר לו העדסט דיא ברוך די אויך. ובעז"ה
פיה לו יאוסף עכדה"ק

סיפור מהריזנער זלה"ה אשר הרגיש בקדושת הר"א
מקאזניץ.

**פ"א** כאמי' כ"ק מרן בריזענ. נתן להריזנער זלה"ה הלעטיל מן הטולם
שלו ויהי כאשר קרא הריזנער זלה"ה הלעטיל בחפזון כדרכו
עמד ח"ע אזל האס אלעזר בן עייגא פערייל ויאחל לכ"ק מרן זלה"ה
בתמיהה רבתא ווער איז ער שאהנט שמארק ויען לו כ"ק מרן זלה"ה
הוא בן דודי הרר' משה"לע מקאזנצן ויאחל עוד הריזנער עליו ער
פיהרט זעך, ר"ל אס מתנהג ברבנות ויאמר לו כ"ק מרן זלה"ה ער
פאהרט ליא מיר. ואח"ז עמד ח"ע הריזנער בקריאת הלעטיל אזל ר'
יוסיל מווארשא ויאחל הריזנער גם על לותו מי הוא, ועגה לו כ"ק
מרן זלה"ה הוא נאס עמי ביחד לקאלבימאוו (ר"ל להרב ממעזיבוז
שדר אז בקאלבימאוו):

מענין ישיבת סוכה בשמע"צ שנחלקו בו תלמידי
לובלין, ותלמידי היהודי.

**פ"א** אמר כ"ק מרן זלה"ה ממאגלינגלא סגה בזה שנחלקו תלמידי
היהודי ותלמידי הרבי מלובלין בדבר ישיבת סוכה בשמע"ל. אספר
לכם נופא דעובדא היכי הוי. המעשה היה כך היהודי הקדוש עשה לו
סוכה מן פעדערהאזעל שלו והיה לוכל שם כל השנה וגם היהודי ח"ע
שכאשר פתח הפליגלען מהסוכה, היה עומד כן פתוח עד אחר שמע"ל
ולהרבי מלובלין היה לו סוכה מיוחדת וכשהגיע ליל שמיני עלרת שב
לביתו. וזה היה מקום פלוגתתן, דיש לומרים שגם היהודי הקדוש אף
לא היה דרכו לאכול שם כל השנה, אז גם הוא היה ילא מן הסוכה
בשמ"ע והיה לוכל בביתו כמו הרבי מלובלין ומאחי התם משום שאכל
בו תמיד גם בשאר ימות השנה. וי"א שאם בדעת היהודי היה שלא
לאכול בשמ"ע בסוכה, היה לו לצוות להסגיר הפליגעל קודם שמ"ע,
ומסה נשמע שדעת היהודי היה לאכול בהסוכה בשמע"ל ואמר על
עלמו כ"ק מרן זלה"ה בזה"ל אני מאיר"ל יודע המעשה לאמיתו ואלו
ואלו דברי אלקים חיים ומ"מ למעשה אני אומר שלא לאכול בשמע"ל
בסוכה ורק לעשות בה קידוש בבוקר בלבד. והמעשה אמסור לאלעזר
בן דודי הרר"מ מקאזניץ זלה"ה עד אשר ח"ו גיעטן קאפף. עד ווען
זייא ביידע לוייסגלייכען עכדה"ק:

עד כמה היה מרוחק בעיני הר' מלובלין גופו הקדוש.

**אמר** כ"ק מרן בשם הרבי מלובלין שאמר אשר בכל יום ויום
כשאתעורר משנתו בבוקר אינו יכול לקום ממטתו בשום אופן

כי

כי יזכור את מעשיו מימים הקודמים אשר לא טובים הי' בעיני ד' ובאשר צדע שגם היום הגוף מוכן להכעיס ח"ו לבורא כל עולמים לכן ליבו ביכולת להתחזק ת"ע ולקוס ממטתו אך בזכרו שהגוף מזומן לעשב אל האדמה ולירקב שמה אז ים לו נקמה בגופו ובזאת יתחזק ת"ע וקס ממטתו עכדה"ק:

עוד מהרבי מלובלין.

**פ"א** בא מפורסס אחד והתגלל ת"ע לפני כ"ק הר' מלובלין אשר כל הסיגים והגדרים שיבנו בדם את עלמו לא יועילו לו שיגלל מהילה"ר וכמעט שאין עובר עליו יום בלי חטא ח"ו ויען לו הרבי מלובלין מדכריך נשמע שעדיין לא התחלת בעבדות ד' למאומה כי ים לי בקבלה אשר כל בר ישראל שליבו מרגיש בעלמו ת' חטיאים מן הבוקר עד תפלת שחרית, זה סימן שלא התחיל לעבוד את ד' בקדושה וטהרה, ולכן מה עיניו מראות עכדה"ק:

דברי מרן על הר"ר משה"לע.

**כאשר** הגיע השמועה מפטירת הרה"ק הר"ר משה"לע מקאזנעץ. ויסף כ"ק מרן זלה"ה לקאזנעץ לעשות לו הכבוד האחרון. בעת הלויה אמר כ"ק מרן זלה"ה בזה"ל אוי ווייא, אוי ווייא, איך האב נאר ניסט נעווארסט אז דער פטטער שיינט אזוי ווען איך וואלט נעווארסט אז ער וועט אזוי שיינען וואלט איך זאך אין ליסס מדבק נעווענען ער שיינט זעהר אסטערליס ואמר תורה על מאמר חז"ל גדולים לדיקים במיתתן יותר מבחייהס בחריות ואמר כי לחרי מותם ניכר החיים של הלדיקים. כי זה התולדה שלהס דהיינו שהולך לעולמו ול"ל עכדה"ק:

דבר פלא מהר"ר משה"לע זלה"ה.

**בעת** אשר הגה"ק החידושי הריי"ם ז"ל היה עדיין אצל הר"ר משה"לע ז"ל בקאזנעץ. היה אז הרה"ק הר' אלעזר מקאזנעץ עדיין נער קטן פעם אחת כאשר יצא הר"ר אלעזר זלה"ה מקודם פנימה מבית לביו הר"ר משה"לע זלה"ה להבמ"ד שאל אותו החידושי הריי"ם זלה"ה מה הרבי עושה כעת בביתו. ויאמר לו הר' אלעזר זלה"ה הולך בתפילין דר"ת ולומד הזהר מבלק מעשה דינוקא גם איזה יגוקא נמלא בסמוך לאצלו. ויבי כשמוע החידושי הריי"ם זלה"ה את הדברים האלה הלך תיכף לבית הר"ר משה"לע ורלה לפתוח הדלת לראות את הפליאה הזאת. אולס תיכף קס הר"ר משה"לע ומיהר אל הדלת ויאמר בזה"ל ניין ניטאט מחיר ואל דמו אמר בזה"ל אזוי אלעזר די זאגסט אויס וועל איך דיר שוין אויך נישט אריין לאזען עכדה"ק

סיפור

סיפור איך שב"ק מרן זלה"ה הסב את עצמו
איזה חסידים חשובים מראדישיץ.

פ"א נסעו כמו עשרה מנשיס לרחדשין ובו' מן החשובים ברחדשין, והלכו מלובשים בווייסע יובעלעס (וכן היה לו מנהג הלדיקים מפורסים) ועשו דרכם דרך מאגלינלא ויהי כאשר באו למאגלינלא נתיישבו בדעתם ללכת אל בית מרן זלה"ה כדי לקבל ממנו שלום בעת קבלת שלום אמר להם כ"ק מרן זלה"ה מה לכם לנסוע להרחדשילער עד היז דאך איין אלטער רבי, אין איך בין א יונגער רבי נון איין אלטער רבי נוך ואם יעניש אתכם אני אקבל עלי. וישמעו אליו בהנשים ולא נסעו לרחדשין ונשארו במאגלינלא אחר הדברים האלה כאשר בא כ"ק מרן זלה"ה לרחדשין אמר לו הסבת קדושת מרחדשין זה"ל חזוי איין גרעסע בחדד איט מען חזוי ויען לו כ"ק מרן זלה"ה פתקא עס פדיון. כשילת מביתו אחר כ"ק מרן זלה"ה זה"ל איין מאהל פערפאלטן עכדה"ק:

סיפור שהגיע בכתבי הבעש"ט הידועים לידי
הראדישיצער והר"ר ירחמיאל ולא רצו ליקח
אותם.

סיפר כ"ק מרן זלה"ה אשל פ"ת בשעה שהסבת קדושת מרחדשין היה מתפלל בתפילין דר"ת בא לפניו גוי אחד וביזו כתבים הרבה ואמר להסבת קדושת שיקנה אותם. ויקח הכתבים ועיין בהם ויאמר לו לך עם הכתבים להפרשיסמער והוא יקנה אותם. וילך הגוי לפרשיסמא והראה את הכתבים להר"ר ירחמיאל זלה"ה, שיקנה אותם ממנו ויראה הר"ר ירחמיאל ז"ל את הכתבים ואמר לו שאינו רואה לקנותם ואמר בזה"ל זאת יש לנו בירושה מאבינו היהודי זלה"ה אז וועלכע זאך מיר גייען צי וועלטן מיר לייגענטיימער'ס. ומיום כ"ק מרן זלה"ה שהלה הכתבים הי' מגנזי הבעש"ט זלה"ה עכדה"ק.

מדברי מרן זלה"ה על היהודי הקדוש זלה"ה.

סיפר כ"ק מרן זי"ל שפ"ת כאשר היה ברחדשין. היה מדובר ביניהם תודות הרבי מלובלין והיהודי הקדוש. ואמרתי לו שים לבו בקבלה שמא יהיה היהודי הקדוש הרעדיל פירער האט 'עך אפילו גינעבען אדריי מיט דיא נאהז נאר וואס פרעג איך נאך איהם אז איך האב געזאגט האב איך גמזאגט. עכדה"ק.

סיפור נפלא מנסיון שניסה הרבי מלובלין זלה"ה
את הסבא קדישא מראדישיץ בנערותו.

סיפר כ"ק מרן זלה"ה שמע מפי הרחדשיצער זלה"ה שבהיותו בלובלין קרה פ"ת שהתלכלן בחותו העלי שמתלכלן שמה הרה"ק ר' מאיר

מויר סמאבנילער זלה"ה והרה"ק ר' מויר סמאבנילער זלה"ה כבר היה רבי והיה מתנהג בהרחבה לכן היה לו שם בית מיוחד בהעליה לבל הסבת קדישת מרחדיצין היה לו כך בשנים עדיין, גם לא היה מפורסם ובאשר שלא היה ביכלתו ליסבור לו ליזה מקום בבית העליה לכן היה לו משכב בעליה עלמה על השחת בבוקר בקומם ממיתתם מזדמן שניהם ביחד על הסולם מן העליה ויסמוך הרה"ק הר' מויר'ל סמאבנילער זלה"ה את עלמו על הרחדיצילער זלה"ה ויהי כאשר ירדו שלם הסולם נתנה הרחדיצילער זלה"ה וישאל לו הרה"ק ר' מויר סמאבנילער בערין, מה זה שאתה נתנה, מה חסר לך ויען לותו הרחדיצילער למה לא תחנה, שם יש להרבי ליזה נתת ביוב למי מכבדים, הלא מכבדים להר' מויר'ל שם יש להרבי ליזה שריית מיושם לומרים להר' מויר'ל לכו ונתפללו לפני התיבה, שם יש להרבי ליזה זמר מעולה לומרים להר' מויר'ל לכו וזמרו, לבל שם יקרה מתונה שלל חנן וכלה עניים לו ליזה יהוש ויתומה. לזי מחפשים לבערילען ולומרים לו לך בערין, ושאר פניך ולזור שם בדחנית ויפן חליו הר' מויר'ל סמאבנילער וישאל לו בערין לשבר שאתה רולה להנג רבנות תן לי ידך. ויתן לו הרחדיצילער את ידו (בעת שסיפר הרחדיצילער את מעשה הזאת לאחר במקום הזה בזה"ל נתתי לי את ידי לין לוך החד לי ניכחפט מיט בייד העגד ע"כ והיה נרחה מדבריו שהיתה חללו נתינת יד של הר' מויר'ל כמו שמיכה על רבנות) לאחר זה היה מפליר הרחדיצילער את הר' מויר'ל מאד לבלי לגלות את הדברים החלה לפני הרבי. והר' מויר'ל לא היה נעשר לבקשתו ויליע כל הדברים החלה כהויתן לפני הרבי. כאשר סיפר הרחדיצילער המעשה הזאת לאחר בזה"ל לא שיערתי מרחש עד היכן יהיו הדברים מגיעים כי מאז החד לוך נעקרינגען ן קנייטש בי דעש רבין עד האשר לא הועיל לי של זה שום תשובה לפניו לימים קרה מקרה שהרבי היה נוסע לעאמשחוו קודש הנסיעה קרא לותי הרבי וישאל לי בזה"ל בערין, תפשר קענסט די לויך דיר נעמען אז די זאלסט נישט עסען פריער ביז וואנען לוך וועל דיר הייסען והבטחתי לותו שתקויים דבריו. אז לקח עמו גם לותי לעאשחוו על הדרך בכל התניות הייתי מעשם לותו בכל הסעודות ואחר כל סעודה שאל לותו בזה"ל בערין- התכלת דבר מה. והשבתי לו תכלתי מלומה וכן נשאתי עמו שני ימים ושני לילות ולא בא שום דבר לתוך פי ייתי ביום השלישי ועמד הרבי בחיזה מקום ושם הכינו לו סעודה גדולה. והיה נמשכה הסעודה כל היום. ואז לחזתי הרעב בכל תוקפו עד שנתדמה לי ליזה פעמים ביום הזה שבגעתי לכלות נפש ומחמת זה דמיתי בדעתי שמחמת טרדת הסעודה והנלחפים שכח לותי לגמרי לולם הוסכמתי בדעתי יהיה מה שיהיה ולא לעבור את מלות הרבי לחר הסעודה כשנשא מהעיר, על שם הדרך שאל לותי הרבי בזה"ל בערין, התכלת מה היום והשבתי לו עוד לא תכלתי וישאל לותי הרבי כמתמיה. למה לא תכלת עוד והשבתי לו הלא הרבי ניוה לותי שלא לתכול קודם שילוה לותי ועדיין לא ניוה לותי הרב לתכול ועשה הרבי את עלמו כמשתומם מאד

על הדבר וימהר ויקח שלמה גדולים ואמר לי לך מהר וקנה לך לחם ורלתי בחזרה אל העיר וקניתי לי בעד השלמה גדולים לחם ומיהרתי אל השגלה ויצאתי ח"ש עם הלחם כעבור חלי שעה שוב שאל אותי הרבי בעריל תכלת את הלחם ועניתי שעוד לא תכלתי ושוב שאל אותי כמתמיה למה לא תכלת עוד והשבתי שעדיין הרבי לא ליוה אותי לאכול כי ליוה אותי רק לקנות לחם אז אמר לי הרבי לך מהר ונעול את ידיך והלכתי ונעלתי את ידי ויצאתי ח"ש על השגלה ושהיתי כן זמן מרובה והרבי לא ליוה לי לאכול עד שהגעת לכלות נפש ממש בלי פיקפוק כלל אז פנה אלי הרבי ויאמר ר' חטוף ואכול וממש כיון הרבי לרגע האחרונה ובאם היה עלר אותי רגע אז לא היה יותר בעריל בעולם ועל ידי הניסיון הזאת נתרפא הקנייטש שהשגתי ע"י ר' מיכ"ל סטאבנילער אלל הרבי וסיים ע"ז כ"ק מרן ממאגלילנ"ה בזה"ל אך נעה טען זאל מען וועדען אז ס' חסיד קריגט ס' קנייטש כיי תרעדן. מען קלן זיך גאר ניטש לויסקויכען ביי זיי עכדה"ק.

מעשה מכפרי אחד שהתנצל לפני הסבא קדישא מראדישיץ על חתנו שהונע בתורה תמיד ואינו עוסק בפרנסה.

**פ"א** בא לפני הרחדימילער כפרי אחד וקבל על חתנו שהוא עוסק בתורה יום ולילה ואינו עוסק בפרנסה ואמר הכפרי. בזה"ל אל גנאי. שטענדיג האלט ער אין תורה לערן, ער לעזט שטענדיג ויאמר לו הסבא קדושא מרחדימין זלה"ה בזה"ל. זאהסט דאך אז איך זיא איך לאיי ועגה לו הכפרי היהר זאגט מפעם אנדערש פאר פרנסה וועגן מצא מען אללדינג טהיען. אז נתנה הרחדימילער בשברון מתנים ואמר בזה"ל לוי לאפאר טאקע ובתכ"ד התיאב ח"ש ואמר רבש"ע אתה יודע התמת איך האב עס גאר ניטש לויפ'ן נעדאנקען עכדה"ק

סיפור מהתעלפות כ"ק מרן זי"ע בעת שהיה סגור בקודש פנימה.

**דרכו** של כ"ק מרן זלה"ה היה תמיד לבוא אל סעודת שבת לבהמ"ד שלו כמו בשעה שמונה וחלי. פעם אחת איחר כ"ק מרן זלה"ה מלבוא אל השלחן בשעה הקבועה והנה היתה שעה אחת עשרה בלילה ועדיין כ"ק מרן זלה"ה היה סגור בחדרו וישתוממו מגשיו מאד כי לא ידעו מה היה לו ובשבת הזה היה הרה"ק ר' אלעזר מקאזנץ זלה"ה ויקס הרה"ק הר' אלעזר זלה"ה ויקרב אל הדלת של חדרו והציץ מס דרך הסדק שהיה בהדלת. וירחה את כ"ק מרן זלה"ה יושב על הכסא ורחשו תלו לו מלאחריו כמו מת ממש כ"ל ויעשה הרה"ק רעש גדול ויבעט הדלת ויכנס הרה"ק הר"ח לרק לו בתחבולות שונות ולא יכלו להקיצו ונעשה רעש גדול מאד ושקול כשמע בית אמו הלדיקת

היה

פיח הרבנות מגרעניץ ותקרת להושיבה על הכסא עם חופים ולהושיבה בית בנה כאשר בחר בית כ"ק מרן זלה"ה ותקרת עליו בקול גדול חיים מחיר יחיאל בן לאה פצריל ותיכף הקילה לותו ויקס כ"ק מרן זלה"ה ונסק לותה על ידיה ויאמר לה למי מורתי מחין ידעת הסיד הזה ותאמרה אליו פעם אחת נחלם אבי הה"מ זלה"ה מקאזנטן ופתאום נתעלף ולא יכלו להקילו והקילה ליתו למי זל"ה בלשון הזה ממיה ידעתי זה בסוד בני ויאמר מרן בפה קדשו מכתו"ק אשר עלה על רעיוני שיודע ליזה פעולה להקין לותי לקחתי לותו הפעולה מיני אבל עליך ליתי לא עלה על דעתי שתדע דבר מה. וכל המעשה והלעג הזה ה' מעוש מעשה שהיה ואין מגלין לותם. וידוע זאת בין אנ"ש ולדאגונו לא נסתיים עוד בזה הדבר. ולשבת הבאה היה פרשת מקץ והיה דרש של כ"ק מרן זלה"ה שבעלמו קרא בתורה לבני התיבה וקרא להרס"ק* בעליה של שליבי ויקרא לפניו כ"ק מרן זלה"ה בתורה ויהי בהגיע כ"ק מרן זלה"ה אל "הפסוק" ואתה תהיה על ביתי וגו' הריס כ"ק מרן זלה"ה אה קולו ולעק בכח אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי ועשו הדברים האלה רעם גדול בין העולם וכאשר שמעה הרבנית מגרעניץ את הדברים האלה יצתה לתוך בהמ"ד בלעקה בדברים באלה אלעזרי קרוין נעם דיר לי דעם עולם אבי לאז מיין קינד לעבען ויאמר לה מרן זלה"ה זאת אני מבטיח לך עד איז מגיטרייער תלמיד מעשר וויא איך אליין ובמיס"ק אמר כ"ק מרן זלה"ה לחסידיו שים סוד אחד אשר על ידו יוכלו לעשות לו טובה שיוכל עוד לחיות אך אין לו רשות לגלותו בעת הזאת עמדו אללו בניו הייגו הרה"ג ר' יעקב יצחק מבלעגדוב והרה"ל מגרחדזיסק ויאמר להם כ"ק מרן זלה"ה בזה הלשון דיא לייט ריקט אהן באלמוסטען טאהר מען ניסט לי לעהרין פון גרייטען איז שווער נאר באלד אלעזר נעמט מעך אוף זייני פליילים וועט מען נאך מקריב זיין פסח באשון אדוים ליילען וועט מען ניסט וכן הי' בעוה"ר וגמז אדון הקודש יום יד חייר

ההתמרמרות הרבה שהיתה לכ"ק מרן זלה"ה על פטירת הר"ר ירחמיאל זלה"ה.

**בעת** שמעט כ"ק מרן זלה"ה מפטירת הר"ר ירחיאל מפרשיסחא תיכף מיהר ונסע לפרשיסחא כשבאה כ"ק מרן לבית הר"ר ירחמיאל אמרו לו שכבר הלכו עם מטתו לבית החיים ויסיר מעליו כ"ק מרן את המנעלים ויקפץ בכעס לתוך מן שמה מדרגות אשר היו בבית והבית החיים היה הרחק מאד מן העיר. וירץ כל המרחק הזה לרגליו בהפוזמקאות כאשר הגיע לבית החיים הריס כ"ק מרן זלה"ה את קולו ולעק כדברים נאלה דודו ירד לגנו לרעות בגנים וללקוט בשושנים דער רבש"ע האט זיך אוים געקליבען דאס בעשטע עפעלע אין האט זיך ליא נעטומטן. ולעק כ"כ בקול גדול וכ"כ לקח אל לבו עד שהכ"ם פחדו עליו שלא תלא נפשו מהתמרמרות והרחדשילער אמר אז עליו בעבור שהוא לעיר לימים אינו יכול לסבול הלעג הגדול

מזה. והיה הולך כ"ק מרן והתמרמר עד שבאת לאמו ולקחה לחופה לביתו

סיפור מהריזנער זלה"ה ששיבה את הבלאטע מן יהודי ואמר שמצלת לפעמים מדינה של גהינם.

**פעם** אחת כאשר היה הריזנער בדרך נסה אל עיר אחד ויתאכסן שמה בבית גביר גדול ואדרי הגביר הזה היה מהודרים בתכלית ההידור, וביותר הרצפה היה בניקיון גדול ועשויה ביתר שאת וכאשר נכנסה בהעיר השמועה שהריזנער בא לעיר נתאספו לבית הגביר אנשים וגשים ומך מכל חלקי העיר. והשמון הזה נשמו ברגליהם על רצפת הבית בלאטע במדה מרובה ויחר עליהם אף בעל"ב הגביר מאד. וישמע כ"ק הריזנער ויקרא את הגביר ויאמר לו אספר לך מעשה נפלאה אך שמעני היטב מעשה שהיה כך היה יהודי אחד היה דר בכפר, והיה עני מדוכא מאוד כ"ל להיהודי היה עשה בנים גם אך ואם זקנים שהי' סמוכים על שלחנו. ויהי קודם הפסח ולהרבה אין כל, וביותר שהיה צריך להכין מזות על כל ימי הפסח ויתאונן מאוד היהודי, כי אפס כל תחבולה ובשוס לופן לא היה לו עצה להרויח לזה זהובים ויהי כי קרב הפסח נפל בדעתו לנסות עוד לילך להעיר לולי יחמול עליו השי"ת ויתן לו לזה עסק להרויח על ידו לזה זהובים וכן עשה והלך להעיר ויקר לו מקרה טובה והרויח על ידה שעה זהובים וכמובן שעמחת היהודי היה עד אין לשער והלך היהודי וקנה קמח ושאר הקמת להלופה. ויאמר לו האופה שימתין עד שיאפו מקודם הגבירים וימתין עליהם העני ויתמהמה אפיתם עד הלילה, ואז לקח האופה את קמחו ואפה מלותיו. ולא ידע אז העני בנפשו מה לעשות לילך לביתו עם המלות היה ירא מאוד מפני שהדרך היה מסוכן מאוד בעמקי מים וחמר, והיה ירא שלא יפול אל אחת הפחתים ולהשאר בהעיר עד הבוקר היה קשה לו מאוד מפני שידע שנפשות ביתו עטופים בדאגה ומלאים שמה בחשך ואפילה שאין להם ממה להדליק ולסוף הוסכם בדעתו לשוב לביתו. ובטח את עלמו בד' ויסע לביתו. ויהי בדרך נפלה הענלה לתוך עמק מים ורכב ויעמיל היהודי בזיעת אפו זמן מרובה להעמיד הענלה והסוס ולא היה יכול ויבך היהודי מאוד על נרת נפשו בתוך כך עבר גביר אחד עם משרתו לא רחוק מקום נפילת היהודי. כאשר שמע הגביר לנקת אדם, שלח את משרתו לחקור מה לירע עם ויצא לו משרתו דבר, שהיהודי מושלה שמה ברפש עם ענלה וסוס וימהר הגביר למקום הרפש וילו את משרתו להוליא את העני וענלה שלו מן הרפש וכן עשה וירא הגביר שכמעט כלתה נפש העני מהקור ומסטיפות וימהר ויתן לו יין שרף ולעקתך והוסיף לותו על הענלה וליוה את העני עד לביתו, כי ירא שלא יפול טיד הפעם באחת הפחתים הנמלאים בדרך ההיא לרוב כאשר בא הגביר לבית העני וראה את אחשך ואפילה והעניות הנוראה אשר שוררה בביתו נכמרו מאוד רחמי

הגביר

הגביר עליו ויפתח הגביר את כיסו ונתן לו עם מאות דולרים ויאמר לו קודם כל תעשה חג הפסח בהרחבה, ואחר זה תבוא לך בעד השאר בית הגון, אחר זה עד הגביר לביתו (במקום הזה אמר הריזנער עוד הפעם שמעני היטב) אחר זה לא ארכו הימים והגביר נפקד לעולמו ב"מ. וכהוג סביבו אומו לפני כב"ד של מעלה והתחילו לעשות אומו עסקת בתמונה וטרם הספיק ליתן מענה על השאלה הראשונה הקיפו אומו מכל עבר ופיהו מלאכי חבלה זה אמר ועתה נברחתי מעבירה פלונית וזה לעג נברחתי מעבירה פלונית והי' להלפיס וכמוכן שילת הפסק שלו לגהינום וטרם נחתם הפס"ד בא מלאך אחד לפני הב"ד של מעלה. ועתה אתיך תפשר לפסוק לו גיהנום הלא זה הוא שהחיה עשרה נפשות מישראל. והתורה אמרה כל המחיה נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא ויענה לו הב"ד של מעלה אדרבה המלין טוב בעדו אז אמר המלאך המלין טוב קחו את העבירות והשימו על כף מאזנים אחת. והמלוה על כף מאזנים * השניה. ונשקול אומס. ויעשו כן הב"ד של מעלה ונמלא שהכף עם העבירות הכריע אדרבה אז הלך המלאך המלין טוב ויביא את העני עם זונתו עם בניו ובניו ואמו ויעים אומס על כף מהמלוה. אולם עדיין לא הכריע את העבירות. כשראה המלאך המלין טוב כך, הלך וקבץ את כל הבלאטע והרפש שבכל שם היהודי וגם העגלה עם הסוס ויעים אומס על כף מהמלוה אז הכריע המלוה הזאת את כל העבירות. ע"כ וכשסיים הריזנער את דבריו אז אמר להגביר בעל התכסיות שלו שומע אתה בני שלפעמים חפילו בלאטע של יהודי מלאת מדינה של גהינום לכן למעה"ש אל תמאס בבלאטע של יהודים עכדה"ק

סיפר נפלא אשר אשת הר' מלובלין עזרה להמלשינים
על היהודי הקדוש, ומה הגיעה לה על ככה.

**הנה** אשתו השלישית של הרבי מלובלין לא זכתה להבנות ממנו כידוע. והרבה פעמים בקשה מהרבי מלובלין זלה"ה שיתפלל עבורה אל ד' שיפקוד אותה בזש"ק. כאשר רואתה שכל זאת לא תועיל לה אז נתיאשה בדעתה. ובאה לפני הרבי והפלירה אומו מאוד. ואמרה לו הן בדבריך והבטחתך יושעו תמיס מכל קלוי חרן ולי הטניה לא תרלה להבטיח שאושעה בבניס. לכן לא אניחך אם תבטיחני שתבוא ממך בבניס ועמדה עליו זמן מרובה. ותבך מאוד. לסוף אמר לה הרבי היכי יכול לעשות לך סוס טובה. ומה שהיה בידי לעשות בעדך מכבר עשיתי ולא הועיל לכן עלתי למחרוזה שתלך ותבקש מיהודי הקדוש, ורק הוא יכול להושיעך בזה ותלך הרבנית במרת נפשה אל היהודי הקדוש ותבך ותתחנן לו שיתפלל עבורה אל ד' ושיבטח לה בזש"ק גם אמרה לו שכן ליוה לה הרבי. ומכיי שגם הרבנית היתה למודה ליתן יד למלטינים של היהודי הקדוש. לכן אמר לה היהודי הקדוש אם תבטיחני שתעתה לא תתן את הרבי שיקבל עלי עוס מלטינות בתגלי זה תבטיח לך בבן זכר. ותקבל הרבנית על עלמה שלא להלטין עוד

עליו, גם שלח להניח לפום תדם לדבר עליו פוס דבר רע. אז הבטיח לה היהודי הקדוש בבן זכר ויאמר לה השמרו לכם מבלי לעשות. וכן היה תשר כחותה שנה נפקדה הרבנית בבן זכר. וגם הרבנית קיימה את תשר שבטיחה להיהודי הקדוש וכבל פעם שניסה אחד מרודפי היהודי הקדוש, להלשין עליו חיזה דבר רע בלבלה חותו ולא נתנה חותו בפום חוכן לדבר את דבריו ויהי כי תרבו ימים. ועברו חיזה שנים, והילד גדל, ומתקרבה חגל הרבנית רגע מהכרת טובה להיהודי הקדוש תשר בגללו פקד חותה ד' ויתן לה בן. קרא מקרה תשר בתו חיזה תנשים מהיותר מפורסמים ודברו סרה על היהודי הקדוש. כתשר שמעה הרבנית את הדיבורים, גם היא בעלמה נתמלאה בחרון אף גדול על היהודי הקדוש ותו סתחילה גם היא להתלונן וללעוק לעומת היהודי הקדוש כדרכה מקודם תיבף בזו הרגע. נעשה רעש בבית הרבי שנפל הילד במחלה מורלה תז לעקה הרבנית להרבי שיתפלל על בנה יענה לה הרבי למה לא קיימת את התנאי שהבטחת לו לכן מהר ובא לפני היהודי ותחנן לו שימחול לך ותו יהיה ישועה להילד ותני תיני יכול להושיעך מחומה בזה ותמהר הרבנית ורלתה חל היהודי הקדוש וכתשר דרכה על מפתן הבית, תיבף תמר לה היהודי ולמה לא קיימה הרבנית מה שהבטחתן חותי, לבלתי תת להלשין עלי. עתה תדע הרבנית, שזחת בפעם תני מוחל לכן, ותי"ה יהי' להילד במהרה רפואה שלימה חולם מסיום ולהלאה חס יקרה כזחת ותתן לה תפריעו את המלמידות, תזי גם תני לא תוכל להושיעכן למחומה ולמעש"ם השמרו את עלמכן וחת נפש הילד לבלתי תת להשמות כדבר הזחת כי יהיה תז מצוות שלא יוכל לתקן ושבה לביתה ומלאה את הילד ברית חולם תחרי הדברים החלה ברחות הימים שככה בקרבה תם הפחד מהיהודי הקדוש ולהילד כבר היה ד' שנים תז בתו תנשים ויביאו חל הרבי מלמינות מחוד גדולה על היהודי הקדוש. וכל השומע מלמינות כזחת תלילה חזניו ולא יכלה עוד הרבנית לשלוט ברוחה והוליחה דבתה רעה על היהודי הקדוש. וכמובן מהדברים הקודמים תיבף נפל הילד למחלה תנושה ויאמר לה הרבי מהר חל היהודי הקדוש. חולי ילחה פניך גם בפעם הזחת והלכה הרבנית חל היהודי הקדוש ותבך מחוד ותתחנן לו שישא פניה ויתפלל בעד הילד ויאמר לה היהודי הקדוש שלא תמרתי להרבנית מקודם שבפעם שנית יקלר גם ידי מלהושיעכן ותתבה בעלמכן חיבים בדבר כי מלבד שניתן להלשין עלי כי גם בעלמכן בוסיפו לדבר סרה עלי, לכן תין בכחי עתה לעשות לכן חיזה טובה והילד הלך לעולמו ר"ל. ויילר להרבי מלובלין מחד על פטירת הילד ומחמת זה הקפיד מחוד על היהודי הקדוש בעת הזחת הגיע שמועה להיהודי הקדוש מביאו מפרסיחת תשר הילד שלו ר' תשרל זלה"ה נפל פתחום במחלה עד מוח. ומבין היהודי הקדוש שזחת גרם לו הקפדת הרבי לכן מיהר ובא לביתו. ויעת היהודי הקדוש עלה בנפשו ויחלק כל בגדי החולה לנדקה לעניים. חולם להילד לת הוסד מלומה ויקח היהודי הקדוש ויחלק את מלבושים שלו לעניים ותח"כ של תפתו ותח"כ של בניו וכבל זחת לת נרחה בהילד קום שימי לטובה. וימכור היהודי

הקדוש

הקדוש גם את ביתו והכסף חלק לעניים וגם זאת לא הועיל למאומה, לז קם היהודי ולקח את הילד החולה ר׳ משריל ויסע עמו להמגיד הקדוש מקאזנץ. ויאמר המגיד הקדוש להיהודי הקדוש קשה מאוד הדבר לטכס מיזה עלה נגד הרבי מלובלין חולם שמע בקולי השאר את הילד עמי פה. ואני אגדלו ויהיה יען עמי במטה עד מלאת לו י״ג שנים ואז בע״ה אשיב לותו לך בלי שום מקרה וכנע רע חי׳ ועלה לחרית בעזורו אין לי. וישמע היהודי הקדוש זלה״ה לדבריו והשאיר אללו את בנו ר׳ משריל עד י״ג שנים והיה יען תמיד עם המגיד הקדוש במטה ובמלאת להר׳ משריל זלה״ה י״ג שנים שלחו לאביו בבריאות השלימות ע״כ.

סופור הפלא ופלא. משני הנשואין של הר׳
אשר״ל ז״ל שהשיא איתו אביו הק׳ היהודי ז״ל
בראשונה בקאזניץ ואחריה בלעמבערג

**אשה** הרחשובה של הר׳ משריל זלה״ה היתה מיוחסת גדולה דור עשירי להתר״י זלה״ה והיה השידוך מבית מאד אהל אביו היהודי הקדוש זלה״ה. על החתונה נתאספו כל גדולי תלמידי היהודי הקדוש וגם ר׳ הערשיל לעמבערגער היה בתוכם (הוא היה אבי אמה השני של הר׳ משר זלה״ה). ברחות היהודי הקדוש את ר׳ הערשעל לעמבערג אמר לו לך מכאן כי החתונה והשמחה הזאת אינה שלך ובשום אופן לא הניחו היהודי הקדוש להיות על החתונה הזאת והיה מוכרח לשוב לביתו ללעמבערג ויהי זאת לפלא. ועד החופה היה היהודי שמח ושוב לך מאד עד אין לשער, ויהי קודם החופה ויקח היהודי הקדוש את מטהו ויסמוך את ראשו על המטה וכמלא זה נשתהה עד בום. ויתוממו הקרואים מאוד כי לא ידעו מה היה לו, חולם מפני קדושתו להקילו לבלבלו כעבור היזה שעות הרים היהודי הקדוש את ראשו מהמטה, ואמר אל עלמו בזה״ל למען מוכרחים אנו לילך אל החופה כי לא נוכל לבייש את בת ישראל ויקם היהודי הקדוש והלך אל החופה ופניו לא היה לו כבתחילה. ויתמהו הנאספים מאד על הדבר הזה, בין הנאספים היה הר״ר בינם זלה״ה, תלמידו הגדול ולא יכול עוד הר״ר בינם זלה״ה להתאפק והרהיב עוז בנפשו וישאל את פי רבו היהודי הקדוש לפתור לו את דבר שמיכתו על המטה ולמה הפריע לו פתאום שמחתו הגדולה ויאמר לו היהודי הק׳ הנה דרך העולם שכל המחותנים יתאספו על החתונה, וגם תפילו המחותנים שמכבר נפטרים לעולמם, יבואו גם כן על החתונה. לכן הייתי שמח כל היום מפני שקויתי כל היום שאזכה לרחות את הארי״ז ז״ל חולם כשהגיע ממוך לחופה ועדיין לא ראיתיו. אז נתעורר ספק בלבי אם זאת מפני שאני היני כדאי לרחותו, או שמא מלבוש מפני סיבה אחרת לכן נתתי פני על המטה, ופשפשתי במעשי, כל משך הזמן הזה. לסוף כשכר ראיתי שחק אנכי מעון ומלאי אין שום מניעה, וכדאי אני לרחותי. אז הבנתי שהשידוך הזה אינו זיווג לכן לכתורה עלה בדעתי להפריד השידוך. חולם נתישבתי בדעתי איך אפשר לביים בת ישראל לכן הלכתי

על המופת חולם לבי לא היה עמי וכן היה, שלהשמה הזאת לא
עלתה לה שנה ונפטרה לעולמה ב"מ אחרי הדברים האלה שלח היהודי
הקדוש אל תלמידו ר' הערשעל לעמבערגער הנ"ל שרוצה לשדך עמו
בעבור בנו הר' משריל זלה"ה וכמובן שר' הערשעל תיכף נתרצה.
ונעשה ביניהם התקשרות וכאו לידי הסכמה שהחתונה תהיה במקום הכלה
דהיינו בלעמבערג ויכין הר' הערשעל הנ"ל את עלמו למשתה גדול
מאד, מפני שכמעט כל גדולי קירה היו קרובין והיה עשיר גדול
על כן הבין ביניה על החתונה קבוץ חכמים אשר כמיהו לא היה טוד
בעולם קודם החתונה דרש היהודי הקדוש ממחותנו ר' הערשעל הנ"ל
שישלח את חשתו עם הכלה להרבי מלובלין שיבוך חותן קודם החתונה.
כאשר שמעו שונאי היהודי הקדוש את כל הכבוד הגדול הזה אשר יהיה
להיהודי הקדוש בלעמבערג על החתונה וירחי מאד שלא יעלה בידו
היהודי הקדוש להעות מחריו כל גדולי קירה ויבער בם אש הקנאה
מאוד עד לא יכלו שאת, ויועצי לדבר על לב הרבי מלובלין, ולהועיל
אלו אשר לא יתן בשוס לופן שיהי' החתונה בלעמבערג וכן עשו
והליטו לפני הרבי מלובלין מואות רבות עד שהבטית להם הרבי על
ככה ויהי כאשר באו המחותנת עם הכלה ללובלין אל הרבי לקבל
ברכה קודם החתונה. והיהודי הק' עם חתן הר' משריל זלה"ה
כבר היו עם ויכוחו מרבעתים להרבי לקבל ברכה. ונתן להם הרבי
פקודה חזקה ליסע לקאזנצן תיכף ולעשות שמה החתונה וכל לשנות ולא
לעשות שום שנוית ולא הספיק היהודי הקדוש ליתן ידיעה לפילו
להמחותן בעלמו כי זאת היה מפעולת שונאי היהודי הקדוש.
כי ירחו חולי יאסוף ר' הערשעל גדולי קירה לפולין ואז היה כל
יניעתם לריק. ומלות הרבי היה עליהם חזקה מאוד, והוכרחו ליסע
תיכף לקאזנצן ולעשות שמה בלי המחותן החתונה, אחר השבע ברכות
תיכף נתן היהודי הקדוש לו לבנו הר' משריל זלה"ה ליסע תיכף
לבית חמיו ללעמבערג ובשעת הפרידה אמר הר' משריל ז"ל לאביו
הקדוש היזה לטלטלד תתן לי לביתי ויען לו אביו הקדוש הנה אגלה
לך דבר אחד ואם תדע איך להתנהג עם סדבר אזי יטב לך מפז
ומפנינים הנה בשכונת חותנך חונה עם סנדלר אחד והוא נסתר. אחד
מהל"ו לדיקים ודע איך להתנהג עמו ויפרדו זה מזה בשלום
ויבוא ללעמבערג ורלה הר' משריל זלה"ה לבית אחיזה מגע ומשא עם
אותו נסתר הסנדלר ונתייעד בדעתו לעשות אלו זוג סנדלים ויאמר
הר' משריל זלה"ה לב"ד לעשות לו זוג סנדלים אל אותו הסנדלר שכנש,
ורלו לקרוא את הסנדלר אליו אולם הר' משריל זלה"ה לא רלה בשום
אופן כי אמר שילך בעלמו אל בית הסנדלר והפליאו אותו. אחרי ביאו
עד מאוד ולסוף מוכרת היה לבטל דעתו מפני דעתם וקראו להסנדלר
ויקח ממנו המידה ויקבע לו יום מיוחד אשר אז יביא לו הסנדלים.
והי"ר משריל עשה ב"ש כלא יתן אמון בו שעושה את מעשיו. ובכל יום
ויום בהולכו לבהמ"ד עם המו"ת שלו נסה אל בית הסנדלר לראות אם
עושה מעשיו כי רלה לפקח על עסקיו וכן עשה אלו שלשה ימים
בכל בוקר ובוקר. וביום הרביעי נתן לו סנדל אחד וביום החמישי

כאשר

כאשר פנה הר' אשר"ל זלה"ה לבית המגדלר מלא בית ריק אין בו מלומה ויתעלב הר' אשר"ל ז"ל אל לבו מאוד על דבר הזה והלך לאדון הבית ויאמל לותו תולי יודע אנה פנה המגדלר הזה ויאמר לו אדון הבית אינו יודע יותר כי אם בשעה כ"ג בלילה בא אלי המגדלר הזה ועשה עמי חשבון משכר הדירה וכתה שהגיע לי אילם לי עד פ"א אחר זאת רציתי שכתן חפניו על עגלה אחת ונסע מכאן ולא שאלתי לותו להיכן הוא נוסע. וילך להר' אשר"ל זלה"ה מאוד ולא מלא לותו יותר ע"כ.

מעשה נוראה אשר על ידיה נעשה הר' שמעון דייטש זלה"ה לחסיד.

**בהיות** הרה"ג ר' שמעון דייטש זלה"ה בזעלחאוו קרה פ"א שנחלה מאד ויהי ביום ועש"ק בערב. נסתלק ממנו נשמתו הקדושה עד שהיו מושבים עליו שכבר נפטר לעולמו ורק מחמת שהיה קרוב לבהש"מ לא היו יכולים להתעסק בקבורתו. ובמוצש"ק התחילו להכין את ארכיו. וכבר באו החברה קדישא ולפתע פתאום נהדמה לעין אים אחד מהחברה קדישא שנהיה בו שיגוי עד שרצו שמתניע מעט ותיכף לקחו אותו על המטה וכעבור שיזה זמן התחיל לדבר ויאמר להם הרה"ג ר' שמעון דייטש זלה"ה לבא אליו מאר בלילה ואז יספר להם חדשות ויעשו התעסיס כן ויבואו אליו בלילה השני ויספר להם הרה"ג ר' שמעון דייטש כדברים האלה כאשר בחתי השמימה כבר הגיע זמן קבלת שבת והרשו לי חדר מיוחד בעדי בתוך כך נעשה רעש גדול בשמים ואשר המגיד מקאזנטץ הולך לקבל שבת אז רציתי ג"כ לילך לשמוע מפי המגיד הק' הקבלת שבת. אולם לגודל דאבוני לא נתנו אותי המלאכים בשום אופן לילך לשמוע ואמרו לי שמפני שלא הכריזו את המגיד הק' מחייס לכן אין לי רשות לשמוע ממנו הקבלת שבת. ויהי בשבת בבוקר כאשר המגיד הלך להתפלל תפילת שחרית שוב נעשה רעש גדול בשמים שהמגיד הולך להתפלל תפילת שחרית ואז לא מצאו אותי המלאכים מהלוך לשמוע התפלת שחרית והלכתי אל המגיד הקדוש ואמרתי לו שבתא טבא למר ולקח המגיד הקדוש את הטלית על פניו ולא ענה לי מאומה אז התחלתי לבכות לפני המלאכים שיתנו לי עצה לזה, לרחות פני המגיד הקדוש. ויאמרו אלי המלאכים שבעת שלש סעודות הוא רעוא דרעוין לכן הלך בעת הזאת ותפשר שתזכה לרחות אותו מפני שהוא עת רצון. וכן עשיתי והלכתי אצלו לשלש סעודות כאשר בתחי אליו ואמרתי לו שבתא טבא והפך המגיד הקדוש את פניו ממני ואמר לי בזה"ל שמעון, עוד יך בשנים אתה, לך כך ולקח אותי בחוזי וזרק אותי לאחר וגשארתי בחיים ע"כ, ואמר להם ר' שמעון דייטש לכן תשכרו תיכף עגלה עבורי ליסע לקאזנטץ לרחות פני המגיד הקדוש זלה"ה ותיכף כהאיר היום נסע הר' שמעון דייטש לקאזנטץ כאשר בא לקאזנטץ ופתח הדלת מחדר המגיד הקדוש, תיכף קפץ לנגדו המגיד הקדוש אל הדלת ויאמר לו בזה"ל איך בין דער מייגעטער.

ומן המעשה הזאת נעשה חסיד ויסע לקאזנטץ וללובלין:

טעם מהרבי מלובלין על זה שבשבת בבוקר אין מבטלים החלות במפה ע"פ סוד.

**הרה"ק** ר' מענדעלע רימאנאווער היה פ"ח אצל הרבי מלובלין בשבת בבוקר כאשר בא הר' מענדעלע רימאנאווער אל השלחן ורצה לשבר החלות לפי' מבוסיס עם המפה פנה אל המסובין ועטק אליהם בז"ל וו מכה, ואע"פ שגדולי תלמידים מלובלין הי' אצל השלחן וגם ידעו שדרכו של הרבי תמיד שלא לבטות בשבת בבוקר החלות, עם כל זה ירצו לנפשם שלא לגיים את הר' מענדעלע רימאנאווער זלה"ה, והלכו והביאו מפה, ויכסו את החלות עם המפה. כאשר בא הרבי מלובלין אל השלחן נקם בידו את קלה המפה ואמר הפסוק ויסר משה את המסוה מעל פניו והסיר* את המכה מעל החלות ביום ש' בבוקר חלן הר' מענדעלע רימאנאווער זלה"ה את מעטליו וילך אל הרבי בפיזמקות ואמר לו שמקבל עיפה בעבור זה שהורה הלכה לפני רבו שלא כהלכה עכד"ה:

מעשה מהרה"ק מראפשיץ.

**הרה"ק** מראפשיץ היה מיוחס גדול כי שלשים דורות לפניו הי' כמהר רבנים מובהקים, זה לאחר זה ויהי בפעם ראשונה כאשר בא הרה"ק מראפשיץ לליזענסק להר"ר אלימלך זלה"ה בזה"ל ו יחסן ווייל איך ניסע, נאך ו יחסן פעהלט מיר. ויצא הרב מראפשיץ החוצה ובכה מאד ואמר ווהם בין איך שילדיג אז איך האב געהאלט ו ניטען מאטען. אזי תיקף קרא לאומו הר"ר אלימלך זלה"ה ונתן לו שלום:

מעשה משני חסידים מחוצפים שהקניטו להר' ישראל'ששע ריזענער, ומה שהשיב אותם.

**כאשר** התחיל לה פיע תורו של הריזענר בעולם בא אל הריזענר זלה"ה שני אנשים. חסידים לרבי מפורסם אחד ויבואו אליו להתה על קנקנו ושמו שם שני שבתות והאנשים הי' מתופפים מאוד ויהי כאשר באו לקבל ממנו ברכת הפרידה אמרו אל כ"ק הריזענר זלה"ה ומאלו אותו מדוע כאשר נוסעים אנו אל הרבי שלנו על שבת אחד אנו מקבלים ממנו חסידות כ"כ עד שדי לנו על שנה תמימה ואנחנו כיום יותר משני שבועות ועדיין אין לנו חסידות למדי תכילו על שבוע אחת ויאמר להם הריזענר אמשול לכם משל למה"ד לאחד שהיה יודע על האם הבר אין האט אלדעס גוטם. אין היינטען זיצט אהינגעטראכטע מענטען דער טויבערשטער זאל אראנ ניין דאנק פר ווייטען ליט וועמטן. דער טוטערשטער זאל אראוף ניין קאקעטק קאן פר. נאר דיך טעה איז אז זייא זאלטן ניין ליט אזעלכען ווהם פר זילט טויפן דער עיד האן פר מיינט אז פר זילט טויפען באהרג ויבען אז בהן

דבריו

דברים הקדושים הסיפור הזה נאמרו מהרה"ג הדומ"ץ מקאזנטין זלה"ה:

סיפור הפלא ופלא מהרב דאהסמיליא.

**הרב** מאסטילא היה נריך להשיח את בתו ולא היה בידו לכורטה לפיכך שוה פרוטה. ונתייעד בדעתו ליסע על המדינה לבקש תמיכה. וברחשונה עשה דרכו להר' מאיר"ל מפרימישליען ז"ל וכבואו לכרימישליען וקיבל שלום מהר' מאיר"ל מפרימישליען זלה"ה, שאל לחומו הרה"ק ר' מאיר"ל ז"ל מי אתה ועניה לחומו הרב מאסטילא בנמיכות רוחו בן הרב מאסטילא אני. והיה כוונתו שהות בן הרב מאסטילא הקדוש. לז אמר לו הר"ר מאיר"ל זלה"ה בזה"ל, בניגון של הקפדה, בן יקיר, בן קטת בן לוי, אבל מי אתה לז עניה לי גס אני רב באסטילא שוב שאל לחומו הר' מאיר"ל זלה"ה מה בקשתך ועניה הרב מאסטילא באתי עכור מעות להשיח בתי לז נתן עליו כ' מאיר"ל זלה"ה את קולו בלעקה. ואמר לו בזה"ל מאיר האט נעלד, מאיר האט נישט קיין נעלד. בייא דעם פרין דער לעבען איז דא נעלד, פאהרט פאהרט, ויבקש ממנו הרב מאסטילא שיניחהו לכל הכאות להתפלל אללו מנחה כי יפנה היום וילטוק עליו הר' מאיר"ל זלה"ה ניין, מנחה לויך נישט בייא מיר. ויתפלל הרב מאסטילא תפילת מנחה על העגלה כי לא נתן לחומו הרבי מאיר"ל זלה"ה להתפלל אללו בשום חופן ויסע הרב מאסטילא אל הכפר הראשון הסמוך לפרימישליען כאשר בא להכפר שמע שם קול נהי וילללה רבה. וישאל שם את משמשו להודע מה זה ועל מה זה ויצא לו המשמש דבר, באשר שבבית הפרין נמלט שם מקשה לילד והרופאים כבר נואשו מהטיבר וגם מפחידים את הקרובים עם חיי היולדת עלמה וילך המשמש להפרין ויאמר לו כי בא עתה להמקום הזה רבי גדול ובעל מוכת ואם תבקשו ממנו לעורר עליכם רחמים בעת יהיה לה ישועה שלימה ויעשו כן והלכו להרב מאסטילא ונתנו לו קוויטעל עם פדיון. ויאמר הרב מאסטילא אני רואה בעד זה לא פחות משלש מאות תדומים. לכן אם תבטיחו לי סכום זה אם תוליד במהרה ויהיה הכל עלהי"ט אזי אני אבטיח אתכם שיהיה כן ויבטיחו לו את הסכום הזה. תיכף עמד הרב מאסטילא להתפלל תפלת מערב והפליר בתכלתו של ד' וערס שסיים הרב מאסטילא את תפלתו בא המשמר ובישר לו שנולד בן זכר למז"ט והכל על נכון. ובית הפרין קיימו הבטחתן ויתנו לו את הסלש מאות תדומים. ונתפרסם שמו בכל בני הכפר לבעל מופת וימהרו אליו כולם בפתקאות ופדיונות עד שקבץ כל הסכום הנדרש לו על סולאות החמונה. ועתה הבין הרב מאסטילא את דברי הר' מאיר"ל מפרימישליען זלה"ה, ואשר לא נתן לחומו להתעכב אללו כרגע אחר הבריתה מילה חזר העירה להר' מאיר"ל זלה"ה ועתה את לו הר' מאיר"ל זלה"ה שלום בכבוד גדול, כרחוי לו, ויישמח עמו מאוד. והיה אז ר"ח. וילך הר' מאיר"ל זלה"ה אל שלחנו לסעוד סעודת ר"ח. כאשר נטל הר' מאיר"ל זלה"ה את ידיו ונטל את הלחם לברך עליו ברכת המוציא קם מקלחנו והלך לכותל מהעומדים שם ושאל

לחומם

לותם ז"ס"ל. ו ברוך תמס ועשה תה עלמו כחלו שכח כילד מברכין על הלחם ואינו יודע לגמור הברכה לולם כל אחד ואחד הצינו בעוד שים להרבי בזה איזה כונה מיוחדת לא עמו לומו דבר וכן שאל לכתו"ה מהנמלחים עד שפגש בדייטשטעל אחד ועגה לו הדייטשטעל המולית לחם מן הארץ ואז ברך ר' מחיר"על זלה"ה ברכת המולית ועטש. אח"ז פגה הר' מחיר"ל זלה"ה אל הדייטשיל ויאמר לו בזה"ל, לווילער דייטש עד האם איר פשוט מתיה נשוועזען, נאר מסתמא האט עד אניטען זכרון. ועגה הדייטשיל ברחשו כי נהנה מדבריו אז אמר אליו ר' מחיר"ל זלה"ה פושעי ישראל אז דיא האסט יא אניטען זכרון, פאר וואס האסט די נעכטען פאדרגעסטען דיא ברכה ברוך אתה על העריות וירוס הדייטשיל את קולו בבכיה והתחיל להתוודות כלפי כל הנאספים, ויבך מאד לפני הרבי שיתן לו דרך תשובה ויאמר לו הר' מחיר"ל זלה"ה איך וועל עוין מיט דיר רעדען נאר ניסט לילט ואח"ז נתן לו תשובה ושב ונתשובה שלימה ע"כ

סיפור איך שנתקרב הר' מענדעלע רימאנאווער להר"ר אליטלך ונעשה חסיד.

ר' מענדעלע רימאנאווער זלה"ה בימי נעוריו היה למדן וי"ש גדול מאוד לולם לא היה חסיד ולא נסע לעזם רבי. והיה לומד בהתמדה רבה ושלומה פעם אחת בחלע הלילה כאשר היה לומד ספר הריף זלה"ה נתקשה מאד בדבריו ולא יכול הבין. ויגע לו הדבר מאד ויבך בכי רבה על זה, עד שחטפתו לו שגה, ויחלום הר' מענדעלע רימאנאווער שרחה את בעל הריף בעלמו ומשל לותו פירוש דברי ספרו ועגה לו בעל הריף תיעלך שתסע להר"ר אלימלך מליזענסק וכאשר תתדבק עמו אז לא יהיה לך עזם דבר קשה בספרי. ויקץ הר' מענדעלע רימאנאווער זלה"ה ויקבל את דברי החלום הזה לחזיון לחמי, והלך להר"ר אלימלך מליזענסק קודם בואו לליזענסק לחר הר"ר אלימלך זלה"ה לתגשיו תאר אתה הולך אליו בחור אחד תאר הקב"ה מתפאר עמו מפני שרולה לעבוד את ד' בחמת וברחשית נסיעותיו לליזענסק ריחק לותו הרבה הר"ר אלימלך זלה"ה לולם לסוף קירב לותו כ"כ עד שנעשה מקורב גדול. עכדה"ק של כ"ק מרן ממתגלילא:

סיפור אשר ר' מענדעלע רימאנאווער זלה"ה נסע להר"ר ברוך ממעזיבוז ועכבו הדגל מחנה אפרים להיות אצלו.

פ"א כאשר נסע הר' מענדעלע רימאנאווער למעזיבוז להר"ר ברוך זלה"ה עבר דרך הדגל מחנה אפרים, אחי הר"ר ברוך. ונפל בדעתו ליכך להדגל מחנה אפרים ולקבל ממנו שלום כאשר בא לבה"ד לא השגיחו עליו המשמשים כי נראה בעיניהם לפולים רבילא ויאמר אליהם ר' מענדעלע לכו ואמרו להרבי אר' מענדיל מרימנאוו רוצה לקבל שלום

שלוס. כאשר שמע הדגל מחנה לכריס את שמעו קרא לומו תיקף ונתן לו שלוס ויאזל לומו הדגל מחנה לפריס יודע אתה הרבע כניסת השבת. ועבה לו ר' מענדילע מרימאנאו כן, יודע אני, כי בעת כניסת השבת הייבט מיך אהן כי שאדערבן, אין ליה שאדערבן, וכאל הדברים כמה כעמים עד שכאל הבמלאים שם נפל עליהם חיל ורעדה ואז רצה הדגל מחנה לפריס שאדם גדול הוא ובקש ממנו שיהיה אלו שבת וכאל משך השבת לא דיבר מלומה עמו כאלו שכח לומו לגמרי. ובשלם שעודת התחיל הדגל מחנה לפריס לומר תורה בהתלהבות גדולה כדרכו ור' מענדילע לא רצה לשמוע את התורה ונעץ את אלבעותיו באזניו והרגיש הדבר הדגל מחנה לפריס והקפיד עליו מאד ויאמר בחת אלי להפיר את שלחני ולא עבה לומו ר' מענדילע מלומה ויקס תיקף והלך להתכסיה שלו בתוך"ק קרא לומו הדגל מחנה לפריס ואמר לו אני מצטיער בתוריתא שתהיה חסיד שלי ועבה לומו הר' מענדילע ומה לעשה עס השבה בקבוקי יין שים בידי למסרם להר"ר ברוך ממעזיבוז ויאמר לו הדגל מחנה לפריס תשלח לומס אליו ט"י שלית וכן עשה ויהי כשמוע הר' ברוך ממעזיבוז זלה"ה את אשר עשה לו הדגל מחנה לפריס שלח אליו בזה"ל את כל מה שעשית לגבדי לני מוחל לך חון מהחסיד הזה שלקחת ממני בחזקה לא לוכל למחול לך עכדה"ק:

סיפור ממתנגד אחד שרצה לבייש את הר"ר משה"ע מקאזנעץ, ושאל לו בבהמ"ד, תום' מוקשה אחד.

**סיפר** כ"ק מרן זלה"ה ממגלינלה אשר פ"ח כאשר התפלל הר"ר משה"ע זלה"ה בבהמ"ד ונתעורר חשק למלמד אחד לבייש את הר"ר משה"ע כי היה מהמתנגדים והשונאים להר"ר משה"ע ונפל בדעתו לשאול לו תוספות מוקשה ובטח לא ידע מה להשיב כי אמרו עליו שאינו יכול ללמוד אפילו תוספות פשוט ומכ"ש תוס' מוקשה כזה והר"ר משה"ע הלך אז בתפילין דר"ת וילך המלמד המתנגד הנ"ל ויבוא לפניו גמרא ויראהו את מאמר ר"ת בתום' שיפרש לומו. ויקח הר"ר משה"ע את הגמרא מידו ועיין מעט בתום' ויפרש לו את דברי ר"ת אפלא ופלא. ושתומס המלמד מאד כי הוא בעלמו היה למדן מפורסס וגס שאל לכמה לומדים ולא יכלו לפרשו והר"ר משה"ע ברגעים אחדים כיון אל האמת ויתפעל המלמד מזה כ"כ עד שנפל תו"ת וקפץ ונשבע שאין זאת מהלומדות של הר"ר משה"ע, כי אס הר"ת בעלמו נתגלה אליו ופירש לו את דבריו. ואמר הר"ר משה"ע זלה"ה ומה פשוטה זה מרעים פולמות הלא כל איש ישראל הלומד בדמיון ורחימו ומקשר את עלמו בדברי הבעל המאמר אזי בכל דבר הקשה יתגלה אליו הבעל המאמר ויפרש לו דבריו ט"ב וכשמיים כ"ק מרן זלה"ה את דבריו אמר בזה"ל זעהט איהר אז אין פאטערם תהלים איז בעשטער ווייל איינער פלפול ליה וואס עד גייט ליה איז עס זייגם בחמת אס היה פוסק גס בגלה היה ללמדן מיוחד בדורו לפי מוחו הגדול. אלא שמעתי

מכי

מכי תכח מיהרי שמעט מהמניד הקדוש מסר בגלגול הקודש הי' טופק רק במזון הגיף דהייגו בגפ"ת לכן היגו רולה לעסוק עתה כי אם במזון הנפש היגו לימוד הקבלה עכדה"ק:

עוד סיפור מהר"ר משה'לע זלה"ה.

**פעם** אחת אמר הר"ר משה'לע זלה"ה לתלמידיו לאחר אמירת התורה שיחשבו הגמטריות אם המה מכוונים ויחשבו את הגמטריות ובאמת אחר מספר כ' והיה להר"ר משה'לע זלה"ה שגיג גדול מזה כי מסתמא היה לריך לו לאיזה המתקה. ואמר הרר"מ זי"ע לתלמידיו שיחשבו איזה תחבולה שיתכוונו הגמטריות ואיה בחותו מעמד הגחון הק' המידושי הריי"מ ויען המידושי הריי"מ שאם היגו אחר יותר מ"ג יכול הרבי להיות במקום לדיק ויהגה הרר"מ זלה"ה מאד מההמלאה הזאת ובאמת על רחתו יאמר לו החיתגו לאחר זאת אמר החידושי הריי"מ זלה"ה אני לריך לרבי וואם טר זאל מיר ריישען דאם פלייש גישט טר זאל מיר קישען. וזה היה אחת מהסיבות שהחידושי הריי"מ התרחק מהרר"מ זלה"ה ע"כ:

סיפור מנאונים מתנגדים שרצו לבייש להר"ר משה'לע וישאלו אותו רמב"ם מוקשה אחד.

**נביך** אחד מתלמידי הר"ר משה'לע נסתדך עם הגחון ר' שמואל לאנדא בן הג' הגודע ביהודה זלה"ה ובקשו להר"ר משה'לע זלה"ה על התחוגה והיה עם על התחוגה קיבון גדול מגדולי תרן וכלם היה מתנגדים ושונאים לחסידים מאד ויהי כשמעם את שמע הר"ר משה'לע זאת זאת שאיגו למדן ויגמרו ביגהם לשאלו דבר קשה, ואם לא ידע לפרשו אז יכלימוהו בכל מיני בזיונות וגידופים. וישמע הגחון הקדוש החידושי הריי"מ זי"ע שהיה מלפגים תלמידו את הדבר הזה ויאמר החידושי הריי"מ זלה"ה אין סומכין על הגס ואולי יגלית מעשה שגן ויכלימו חו"ש להר"ר משה'לע ונפל את כליו ויסע ג"כ על התחוגה. ויעמוד החידושי הריי"מ אי"ש מאחורי הכסא של הר"ר משה'לע. ובאמלע הסעודה התחילו המתנגדים הלומדים לעסוק בחשא ומתן של הלכה, ונתפלפלו בדברי רמב"ם אחד, ובאמלע הויכוח אמר אחד לחבירו, הלא לפגיגו רבי גדול ואשאלה את פיו ובאמת יפרש לגו ויליעו את הרמב"ם לפגי הר"ר משה'לע ויאמר להם החידושי הריי"מ דבר כזה תביאו לפגי כ"ק רביגו. דבר קטן כזה גם תגכי מקטגי תלמידיו תוכל לפרש לכם ויאמר להם החידושי הריי"מ זי"ע הפיכום החמיתי והוטב מאד בעיגיהם והיה בעיגיהם לפלא כי רחו מהתלמיד גדולת הרבי. ונתבטלו מחוד לפגי הרר"מ זלה"ה ויתלקו להרר"מ זלה"ה כבוד גדול בכל תוקף התחוגה אחר זאת אמר הר"ר משה'לע טוב עשה החידושי הריי"מ שבא לוגס לפילו לא הי' בח גם היתי לומר להם פילום הרמב"ם בע"ה עכדה"ק:

## סיפור נפלא מר"ה האחרון שהי' היהודי הקדוש זלה"ה בטובלין.

**סיפר** כ"ק מרן ממחגלילנלח זלה"ה פעם אחת הייתי בלובלין בסעודת ר"ח ועמדתי אצל השלחן העהור של הרבי מלובלין, והשלחן היה מסובב שלשים ושיעה יהבעלעם גם היהודי הקדוש היה בתוכם בכל משך עת הסעודה לפיתי על היהודי הקדוש כדרכי אין האב ניעט קיין אויג אראב גענימען ולא אכלתי מאומה אין האב ניעט געדאלפענען לי עסעו בעת אין האב אהן נעקיקט את היהודי הקדוש והרבי הרגיש את זאת אז אמר לי מחיר"ל פאר וואס עסט די ניעט ואמרתי לו האמת אז עס האגעארט מיר ניעט ולא כחדתי להרבי מ"ו כי כן היה האמת אין דין נעוועזען אאסט מהסתכלות על היהודי הקדוש. ושאל אותי עוד הרבי מדוע אין אתה תאב לאכול. ולא עניתי כלום כי ירא' לומר האמת ויאמר לי הרבי בזה"ל מחיר"ל וועו דיא וואלסט נעקענט עסעו. ווייסט די וואס מען מיינט עסעו עסעו פאר הש"ת וועגען וואלט דיר אזעלכע זאכען ניעט מבטל נעוועזען כין עסעו אין וואלט נעפארענט דעס יוד נאהר והפסיק באמלע הדיבור ולא סיים את דב"ו ורק שמוק קל עבר על שפתיו. לאחר הסעודה קרא אותי הרבי אליו ואמר לי בזה"ל זאג מיר נאך וואס קימסט דיא איז מיר גלאט מבלה זיין די לייט וועו די זאלסט ניעט זיין נכד המגיד אין וועו אין זאל דיר ניעט ליב האבען וואלט אין דיר ניעט נעהייסען קומען. איז מיר איז ליב, אין וויל מיינט שיינע יודען זאלען דיך אויך ליב האבען אין בחלד אזוי וועלען זיא אוין דיר מאסערען ע"כ. אבל אני ידעתי שגם הרבי בעצמו אוהב את היהודי כמוני והעצם שקבל עליו המלשינות אמרתי כמה פעמים לכן תיכף הלכתי אל היהודי הקדוש על האכסניה שלו ואמר לי היהודי הקדוש מחיר לעב, אגיעט פאקאזאגיע האט דיר דער רבי נעזאגט זאג מיר וואס ולא רציתי לגלות לו מערליכער מען איז מען זיין. אז אמר לי היהודי הקדוש את כל הדברים אשר דבר לי הרבי מלה במלה ואמר לי בזה"ל תרעין דרקיע פתיחין ליה, וכל רז לא אניס ליה, נאר מחיר"ל אין זאג דיר אז עסעו וועסט דיא דיר אוים לערנען דאס וועסט דיא ניעט פארשפעטיגען צאל דעראויל למודת ר' יוסעלע רודפים אותי אבל לעס שמים הערסט מחיר"ל ר' יוסעלען וועט דאס ניעט העלפען עכד"ה, וזה היה ר"ח האחרון שהיה היהודי הקדוש בלובלין אין תיכף בין אין דער נאכטן וואס היהודי הקדוש האט געמיינט נאר ניעט וואס מען וויייסט זאגט מען אויר פארשטייט ניעט וואס אין זאג נאר מיין וויל אין ניעט אז מיהר זאלט פארשטיין דער זיעלעכאווער רב ר' אשר האט געהאט דאמאלט ניסים עד וויייסט אפילו ניעט וויל היהודי הקדוש האט אויס ניעט געקענט זאגען פר כאן דבריו הקדושים וליום כ"ק מרן להטוב שילאו ואמר להם אגיטען טאג רק להרב בלדיק ר' אלעזר מקאזאנץ ליום שישאר אגלו ואמר לך אגלה הדבר עד כאן דבריו הקדושים:

מדוע רדפו כל כך את היהודי הקדוש.

**פעם** אחת אמר מרן הק' ממגלינגלא אסכר לכם עיקרן של דברים מדוע רדפו להיהודי הקדוש מפני שתלמידי הרבי מלובלין רצו אשר כל העולם נגררים אחר היהודי הקדוש לכן בשביל זה רצו שלא יופסק הרבנות מבני הרבי מלובלין לכן רצו לבטל את היהודי הקדוש שלא יגבר רבנות וזו היה תקוה שישאר העולם אחר בן הרבי. גם זקני המגיד הקדוש אמר כעס אחת לברבי מלובלין בזה"ל מיין מאיר'לם פארן זאגט נביאות לכן כשרצו את גודל ההשתוקקות שלי להיהודי הק' לא היה טוב בעיניהם עכד"ק

ענינו של ערב ת"ב מהמגיד הקדוש.

**פעם** אחת ביום שקודם ערב ת"ב ליום כ"ק מרן ממגלינגלא להכין לו דגים גדולים ואמר אשר זקנו הה"מ הקדוש מקאזנעץ זלה"ה אע"פ שבכל תשעה הימים אכל קאשע ומילעך עס כל זה בערב ת"ב היה דרכו לומר תמיד שלא בשביל שאסור לאכול בשר הוא לוכל קאשע ומילעך אלא מפני שהוא מאכל טוב שהוא מאכל שנותן את טעמו והיה כוונתו בזה להרחות שאינו נוהג בחותו יום תבילות מפני שחותו יום הוא יום של בע"ד עכד"ק לכן אני רוצה שתביאו לי דגים על יום הזה כדי להרחות שיש לנו תקוה עכד"ק.

סיפור משני אנשים אשר באו אל הרה"ק ממעזיבוז שיתפלל עבורם שיצליחו בשדחנם, ומסחרם היה באיסור, ומה שהשיב להם המעזבוזער זלה"ה.

**פ"א** אמר כ"ק מרן ממגלינגלא הנה יש לי מסידים אשר מפני המופתים וכדומה שרואים אללי נקבעה בלבם התמונה די רוסע ירח אנכי אלא יאכתו ח"ו שגם אני לריך להתפקע של רבש"ע. כי וואס איז דען מאיר'ל, אקליין מענטש אלא שעבדי אנכי ואת אלקי אברהם אני ירח וואס יבא אללי אדם אחד אשר כל בעותנו בי ואינו זוכר שגם מאיר'ל לריך לרבונו של עולמ"ם להתפקע, וועט עד בוודאי גאר ניטא פועל זיין, ווייל עד התפקע אד ח"ו דעם לנוי, אויף קליין נעלד געדענקט נאר בלאך עד ווייסט אז מאיר'ל איז נאר אשליח דער יוד (והריס קולו ושנה הדברים) דער יוד וועט בוודאי פועל זיין וואס עד בלאדאך והנה אספר לכם עובדא כ"א בא למורי המעזבוזער רב זלה"ה שני אנשים סוחרים ובקשו ממנו שיתפלל עבורם שילליחו במסחרם כי לעת עתה יש להם ענ"ן גדולם מהעסק שלהם ויאמר אותם המעזבוזער רב איזה עסק יש לכם ולא ענו אותו הסוחרים ואמר אותם המעזבוזער עוד הפעם במה תסחרו עד שהסריחו לגלות לו שמסחרם עם דברים אחרים בשותפות עם עכו"ם אחד אז ענה אותם הרב ממעזבוז זלה"ה בזה"ל כשבורים אתם שאני לא לריך להתפקע של הרחמ"ע ירליהם

שתגנד מהרבמ"פ ישועה בעדכם. טעותכם גדול, גם אני הטעיל לריך להרבמ"ע עכדה"ק:

מרוע כ"ק מרן לא היה אצל הר"ר ירחמיאל זלה"ה על ש"ק.

**סיפר** הרה"ק הר' אלעזר מקאזנטין זלה"ה, אשר כ"ק מרן ממגלינגלת הע"פ שהיה לו הכנעה גדולה לפני הר"ר ירחמיאל זלה"ה. עם כל זה לא היה אצל הר"ר ירחמיאל זלה"ה, בשום פעם על שבת קודש. ואמר כ"ק מרן זלה"ה שטעמו בזה, מפני שדרכו של הרבי ר' ירחמיאל זלה"ה היה, לילך אל השלחן בליל שבת קודש במאוחר בשעה רביעית בלילה. ובאשר שהוא נבר חלש היו בכוחו לשלחן כזה כן אמר כ"ק מרן אבל הרבה יש לדבר בזה. כי בעינינו רואינו שכ"ק מרן היה אצל השבת קדישא ג' פעמים על שבת קודש אשר ג"כ הלך במאוחר אל השלחן והיה זה המעט לו כי גם אחר השלחן היה נעור כל הלילה ולמד. אלא שהיה לכ"ק מרן בזה חיזה ענין שלא להיות אצל הר"ר ירחמיאל על ש"ק. ויש לי חיזה ידיעה בזה אלא שאין מגלין וכו'. עכדה"ק:

הפלתו של הר"ר ירחמיאל זלה"ה.

**סיפר** הרה"ל הר' יעקב יצחק מבלעגדוב זלה"ה ואמר בזה"ל דאוגפן האב איך געזעהן וואס מען מיינט שפ"ח כאלאה אחותי אשת כ' חנן מאוד ואמר כ"ק אבי מקדוש זלה"ה אל אחי מורתי שאשא להר"ר ירחמיאל זלה"ה ואתן לו פתקא ואשאה אחי לפרעסבוח וגם אותי לקחה עמה. ובאנו להר"ר ירחמיאל זלה"ה ואתנה לו הפתקא בעת הזאת נפלה בדעתי. שהיות שהעולם אומרים על הר"ר ירחמיאל זלה"ה אשר אינו מגעגע בשפתיו בעת התפלה ועיקר העובדא אלו בעת התפלה הוא משיכת המוחא שעות אלו ואתעורר בי חשק גדול לראות אם אחת הוא לכן לא יצאתי עם אחי בייחד מבית הר"ר ירחמיאל, רק נשארתי עם והתבוננתי את עלמי מתחת המלבושים. ותיכף הלך הר"ר ירחמיאל זלה"ה להתפלל והתחיל בקול חולש יותר מזה לא שמעתי ממנו שום תנועה קלה רק שני המלות "ברוך שאמר" כאשר שמעתי קול משיכת הזייגער אז יצאתי מהתבוננתי לראות מעשהו וראיתיו אוחז בידו אחת את הוואגע של הזייגער ובידו השניה את הלילים ואמר "שמע ישראל" וכו' קלסתר פניו היה כפני חלקים ונפל עלי פחד גדול מאוד. עד אשר יכולתי לסבול ונפלתי לאחורי. וישמע הר"ר ירחמיאל זלה"ה את קול נפילה וירץ אלי ויאחז אותי ופתח הדלת וזרק אותי החוצה וסגר הדלת אחריו. וסיים הרה"ל ר' יעקב יצחק מבלעגדוב זלה"ה זאת הפעם רציתי איך מתפללים לפני הרבמ"ע. וטעם הזה אז. תע"פ אשר אלה היה לי אז יותר מי"ח שנים עם כל זה עד היום נשאר הטעם הזה בפי בעת תפלתי ואם אינו זוכר בעת תפלתי זאת הסורה אז דאוגן איך גאר נישט עכדה"ק:

**אמר המסדר** מצאתי לנחוץ לסדר גם הדברים הנאמרים למטה אע"פ שאינם נלוים זולת לאנשים מיוחדים שבדור, ה"ה יו"ח בדרך האמת והגם שלזרה יחשבו להבלתי מבינים. עכ"ז לא שלטתי ברוחי לאבד מעולם דברים שיצאו מפי הקדוש הזה.

**פ"א** זאמר כ"ק מרן זלה"ה לפני תנ"ש תגלה לכם זיזה סוד בדרך ד'. סוד הסכירה היא ליס ערשטען שלעכט, תבער שלעכט נאך דעם לעכטיג תבער לעכטיג, דער נאך ווייטער פינלטער. תלע מחל ליכטיגער ביז וואטער גיט לעכטיג הכל בדרגת דילים וזה הכונה לקבלת התורה

**וסוד** המקוס היא הן טיטן געשווינדע לוים טיטן פחמעלעך וזה דבר גדול לדרכי השב:

**סוד** מוליתא של שבת קודש פעך פחר ת דרייער לין מען זאל ווישען תז עס קאסט ת דרייער לין בשלש סעודות זאל מען מרגיש זיין ת טעס חלב לין עסטן זאל מען ניסט עכדה"ק, וכרה"ק הר"ת מקאזענץ זאל על הדברים האלה שמשעה שמעט הני מילי מעליתא מרבו תני עובד להשי"ת בתופן חדש ויה"ת געפונטן זיך לימדוס עכדה"ק

**פ"א** בסעודת פורים עמד ת"ש כ"ק מרן ואמר להעולם תשר כתו"ת יתנו לו משוה על יין וקבן כ"ק מרן ז"ל בעלמו לת המשוה מכתו"ת, תאר זאת אמר תני בעלמי תהיה השליח בעד היין והלך כ"ק מרן זלה"ה בכבודו בעלמו אל בית ר' חנן ז"ל תתנו שהיה לו למכור יין. ובקש לותו תתנו שיעכב ת"ע מעט בביתו ובבדהו עס יין כנהוג. תח"ז לקח היין וחזר להעולם ואמר כ"ק מרן זלה"ה אל העולם תכשר התשדו לותי שהלוחתי מחותה, ח"ו נאר וואס דער שייענער היז תז תגרויסער סוחר גיט תסך לית לייזען תיז מען תיסס לוין מכבד דאס האב תין פאר דינט תח"ז הביית גס בכבודו ובעלמו מלי דתכילה ויחלק להעולם ע"כ

**אברך** אחד היה לריך ליסועה והיה זמכירי הר' יעקב יצחק הכ"ד דק"ק סאכין וידבר על לבו הר' יעקב יצחק שיסע למתגליגתא וכשנסע הר' יעקב יצחק למתגליגתא לקח תת האברך עמו והיה תז פוריס. לאחר שסעודת כוריס כאשר הלך כ"ק מרן זלה"ה התדרה הלך גס הר' יעקב יצחק עמו כי היה מהמקורבים וגס הוליך עמו תת האברך הנ"ל. וישאל כ"ק מרן זלה"ה תת הר' יעקב יצחק בזה"ל וואס באדארף דו דער יונגערמען. ועגה הר' יעקב יצחק, ת ישועה. ותיכף פגה ת"ש כ"ק מרן תל האברך ונתן לו ת פתטש ויאמר לו בקול בזה"ל נאדער, נאך וואס ביסט דו תריין געקומטן ויתבהל האברך ויגש האוגה ואמר כ"ק מרן זלה"ה תל הר' יעקב יצחק תיך פאר תיהס שוין נעגעבטן עכדה"ק

ספיור נפלא שראה כ"ק מרן זלה"ה את הבעש"ט
אצל זקנו המגיד הקדוש מקאוניץ ושיחת מרן
זלה"ה מדבר הסדרנות.

**ספר** כ"ק מרן זלה"ה על עלמו ואמר כאשר הייתי בן ה' שנים
אמרתי לזקני המגיד הקדוש זיידע דיין פאדאסט ליין אלרבי'ן
דער פוהטע פאהרט אויך ליין א רבי'ן, נאר אין איצט אין וויל אויך
פאהרען ליין א רבי'ן והתחלתי לבכות ואמר לי זקני הקדוש מאיר'ל
איך בין דאך אויך א רבי ואמרתי לו א"כ ולמה אתה נוסע לרבי
ויאמר לי זקני הקדוש מנין לך שאני נוסע לרבי ואמרתי לו כי רואה
אני אתלך בכל לילה אים זקן אחד ואתה יושב לפניו כעבדא קמי מרא,
נשמע מזאת שהוא רבי שלך ועגב לי זקני המגיד הקדוש בני האים
הזה הוא הבעש"ט ז"ע אין דיין וועסט נרעסטער זיין וועסט די אויך
קענען לערענען צייט אימיס. ועניתי לו, לא איני רואה ברבים נכמריס
וה' השכל היה לי כשהייתי בן ה' שנים ונס עד היום הזה אני שונא
למדרגות מפני שהם בלי לבוש הגשמי, ובלימוד מרבי, לריך להיות
שעכ"פ בדבר אחד הרב דומה לתלמיד ולכל הפחות בלבוש הגשמי, וזה
הסוד שכינתא בגלותא עכדה"ק

ספיור מאדם אשר נכוה ר"ל בנחלת כ"ק מרן
זלה"ה.

**פ"א** בא לפני כ"ק מרן זלה"ה איש אחד בקובלנא, אשר מכרו הכבדי
לקח את המרצנדע שלו מתת לדומו, כי הוסיף עליו במטות
ושלח כ"ק מרן זלה"ה לאחר הכפרי שיבא כאשר בא לפניו הכבדי שאל
אותו כ"ק מרן זלה"ה למה הקפחת הכבדיסתו של איש יהודי ולא ענה
לו הכפרי ושאל אותו פעם שנית כדברים האלה ושוב לא ענה אותו
וכששאל אותו כ"ק מרן זלה"ה פעם שלישית השיב לו הכפרי הלא אסור
לבע"ד להטעים דבריו לדיין קודם לחבירו וכי' דבריו כמשלא ויען לו
כ"ק מרן זלה"ה אם באמת רואה אתה בד"ת מוטב ואם לאו מדע
שאעשה ממך גל של עלמות ויען לו זמן לבא לפניו לדין תורה קודם
הד"ת לאחר אותו הכפרי לכ"ק מרן זלה"ה ברמות רוח בטח לזכה בהד"ת
כי ידע מה לטעון דכתיב משכיל לדוד ושם אותו הכפרי היה דוד,
והקפיד עליו כ"ק ואמר להכפרי הכתיב גמי שגיון לדוד והיה דבריס
האלה כשנגה היולאת מלפני השליט, ונשתגע האיש תיכף באותו מעמ"
ולא הועיל לו שום רכוחות וכי' משוגע עד יום מותו ר"ל ט"כ:

ספיור מכ"ק מרן זלה"ה אשר נהגה מאד ממי
שחיה מכון לרצונו.

**ספר** לי מ"ז החסיד הר' יחיאל ז"ל שמעת מאביו, שבהיות שאתו
היתה מעוברת עמו והיתה בחדש השביעי שמעה איזה פעמים
קול

קול יולא מבטנה והיתה מתירלת מאד ושלחה לח"מ שיסע למאגליולא. ויסע למאגליולא ונתן לו כ"ק מרן זלה"ה סגולה אחת לזה דהיינו שיקבלו אלל מטתה כשבה שחורה ואמר לו כ"ק מרן זלה"ה אשר יולד לה בן זכר ועל הברית מילה תבקש אותי לבוא אליך. ויצא לביתו. וכאשר אמר לו כ"ק מרן זלה"ה כן היה ונולדתי בשעתו"ל ועל הברית מילה נסע ח"מ למאגליולא לבקש את כ"ק מרן זלה"ה על ברית המילה כאשר בא לבית מרן זלה"ה, הציג אותו מוטל על ערש דוי לכן הוסכם בדעתו שלא לומר לו דבר וכ"ק מרן זלה"ה כאשר ראה שאינו מדבר אליו כלום קרא אותו למטתו ושאל אותו, יוסיל, מה תבקש, אמור למה בחת. ויאמר לו ח"מ רציתי לבקש את כ"ק על ברית מילה ויאמר לו כ"ק מרן זלה"ה ההבטחתי אותך, והבין ח"מ שיפגר לו על הדבר ועשה לו הן כ"ק הבטיח אותי ובטח שכ"ק לא ישנה את דבריו ואמר לו כ"ק אם כן מוכרח אני לנסוע על הברית מילה, אולם יוסיל אפשר המחול על דברי ועשה לו ח"מ לא, איני מוחל בשום אופן ותיכף קם כ"ק מרן זלה"ה על רגליו כברית אולם ונסע על הב"מ לאחר הברית מילה אמר כ"ק מרן זלה"ה למסובין שעשה אין. יוסיל איז ניסט קיין כרשטער מענש פר פערשטייט אויך ווינק ובאמת רק מחמת זה קמתי ממטתו מפני שהוא איזו שלימזל'ניק עכדה"ק:

סיפור הפלא ופלא מאברך אחד שניצל מעבירה
ר"ל ע"י שבא לפניו צורתו של רבו הוא כ"ק
מרן זלה"ה.

**סיפר** הר"ר משה וואלשווער מחסיד המפורסים מאד בין חסידי מאגליולא אשר פעם אחת הלכתי ברחוב בוואלשא ורציתי לאברך אחד ממכירי אשר רן מבוהל מאוד והוא היה מאר"ש ונגע לי הדבר מאד. ומהרתי לרוץ לאחריו עד שהשכתי אותו ושאלתי אותו מה היה לך ולמה אתה מבוהל כ"כ ולא רצה לענות לי והפצרתי אותו עד מאוד שיאמר לי מה קרה לו, והוא בהחת שאינו יכול לומר לי. ואמרתי לו הלא תדע שאני מקורב לכ"ק מרן זלה"ה והן לבים והן לטב תוכל לספר לי ורק אנכי ביכולת לעשות לך טובה והפצרתי אותו עד בום. אז סיפר לי כדברים האלה אשר היה הסיפור לעבירה ר"ל עד שהלך לבית פוזנות ר"ל וכאשר בא שם מרס הספיק לסגור הדלת נדמה לו שכ"ק מרן ז"ל קורא לו ושואל אותו בשביל מה תלך אל המקום הזה והיה רואה את כ"ק מרן זלה"ה בלורתו ממש. ומחמת הבושה הזאת מבוהל כל כך ועודנו אינו יכול לבוא אל עצמו וכשהשתי ממנו את הדברים האלה אמרתי להאברך א"כ נלכה נא ביחד לבית המשתה ונשתה משא יין שרף כי צריך אתה לשוחות להשי"ת והלכנו ושתינו י"ם אח"כ אמרתי לו שמע בני לעצתי ולך על שבת למאגליולא ויאמר האברך לא אלך לכ"ק מרן כי בוש ממנו מאד והבטחתי לו שאסע אנו בשבתנו לכ"ק מרן זלה"ה כאשר רק פתחנו הדלת אמר כ"ק מרן זלה"ה בזה"ל איז וואלטן אויך האב גיסע געזטהן אז עס האלט נאטעט האב איך גע[illegible]ט, אבער

חזוי

לזוי ווייט האב איך זעך ניסט געקענט זיין האלטען ובכה האברך מאד ונתן לו כ"ק מרן זלה"ה תשובה ובכל השבת היה כ"ק מרן זלה"ה מקרב את האברך מאד ואמר שאטפ"ל פעטען בילדו עכדה"ק ושם האברך לא ניתן לגלות מכני הכבוד ופיים הר' משה וואלפאוועד ע"ז מזה לאו רואים עד היכן מגיע הכח של תורת רבו וכן קבלתי כשהאדם הוא בחיזה לדה ר"ל ובניסיון, סגולה גדולה הוא לגייר לפניו את תורת רבו עכ"ד:

פירוש מב"ק מרן זלה"ה על מאמר הנמ' מה
מתוך השחוק סימן יפה לו מה מתוך הבכיה סימן
רע לו.

**הנה** בעת אשר חלמה אמו של כ"ק מרן זלה"ה המחלה אשר מתה בה, היה רגעים קודם התלקותה בת אלפה כ"ק מרן זלה"ה ומלת לותה כשהיית בוכה. ויאמר לה כ"ק מרן זלה"ה אשר היתה בגמ' מה מתוך השחוק סימן יפה ומה מתוך הבכיה סימן רע לו ת"ל למה אתה בוכה. אז אמרה לו אמו בני, הלא תזכור מה שהיתה בגמ' כשמת רבי נכנס ר' חייא לבקרו ומלא לותו בוכה אמר לו והתניא מת מתוך השחוק סימן יפה לו מת מתוך בכיה סימן רע לו אמר ליה לתורה ומלות קא בכינה ויותר לא אמרה לו ותיכף ילתה נפשה וכהלך כ"ק מרן זלה"ה אחר מטתה אמר אפרש לכם דבריה כי פירוש דברי הגמ' כך הוא מת מתוך השחוק דהיינו שהעולם הזה נראה בעיניו כשחוק ויהי עלמא כבי הלולא דמיא ולאיש כזה היו אשר כלום בעוה"ז כי היו חפץ כלום ולדורכי השם לא יחסרו כל טוב ואם נפטר מתוך השחוק דהיינו שעומד כמדרגתו עד יום מותו אז סימן יכה לו ואם ח"ו להיפך שחשב שהעולם הזה הוא העיקר ואיש כזה כל ימיו בלבר כי תמיד יחסר לו כידוע שהאות אדם לעולם לא יושלם ויש לו מנה רוצה מאתים וכדומה ואין אדם את ואלי תאותו בידו ת"כ דואג ובוכה תמיד על חסרונותיו ואם את מתוך הבכיה הזאת ועד יום מותו לא שב לפני הרבש"ע. סימן רע לו וגה שאל ר"ח לרבי וכי אפשר לחשוד אותך שהבכיה הוא מחמת הגשמיות שיחסר לך וידוע שרבי זקף אלבשות ואחר גלוי וידוע שלא נהניתי משה"ז אפי' כאלבע קטנה וכשאלה הזאת שאלתי גם אני לת"מ מפני שידעתי שגם היא היתה בזאת המדרגה לכן רמזה לי תירוץ לר' חייא דהיינו אתורה ומלות קבכינה דהיינו שדואג ובוכה על החסרון מהתורה ומלות שיחסר לו בחשר שלמתים חפצי מן המלות אח"כ אמר כ"ק מרן זלה"ה בזה"ל אך וויים אז דיא מאמע האט געהאט אידיעה אין ס"ם נאך פין זיידען דער מגיד זלה"ה והרבה עליה בשבחים ותוארים ולעק מאמע מאמע דיא פעלסט נאר מיר עכדה"ק:

סיפור נפלא שנתגלה לכ"ק מרן זלה"ה האר"י
ז"ל ופירש לו הכרוז של יגלי לן טעמי וכו'.

**פ"א** בשטוחות שמרית בשבת קודם פתוח הריס קולו כ"ק מרן זלה"ה ולעק יגלי לן טעמי וכו' כל הכרוז והיה דבר כלה מאד

דעיני

בעיני כל השומעים אמר הסעודה אמר כ"ק מרן זלה"ה לאנשיו בודאי מתמיה הייתי אתכם בסעודה אספר לכם מה היה הנה בת אלי שלים מלמצלה ואמר לי זקנך המגיד מתפלל שהה שחרית בשכילי דרקיע ואתה יצאת לאכול ואמרתי לו שהאכילה שלי טובה כמו תפלת זקני, ולך ממני השליח, וחזר אלי השליח ואמר לי בזה"ל כאשר אמרת שאכילך טובה היא כמו תפלת זקנך לכן היקף יבוא המגיד בלוית אריה זקניס לשלחנך ויבא זקני המגיד הקדוש והרב מבעדיטשוב ועוד אריה זקניס שסוד לפניכם לגלות את שמם ויאמרו לי שאגלה להם הסוד מהכריז יגלה לן מעצמי וכו' והשבתי להם זה דבר קטן לפני, אמנם האר"י ז"ל בעלמו יבוא ויכרם דבריו ותיכף התחלתי לגעוק יגלי לן טעמי וכו' וכאשר הרימותי קולי בת האר"י ז"ל ופירש דבריו שבדה"ק (וכ"ק מרן זלה"ה אמר לפני כל הקהל את הסוד שנשמע מהאר"י ז"ל אולם לא הבנתי כל צרכי לכן לא כתבתי).

**פ"א** בת לפני כ"ק מרן זלה"ה זקן אחד ושכיר בו מרן זלה"ה אות עבירה כ"ל ויאמר אליו כ"ק מרן זלה"ה שמע ואפרש לך פסוק בתורה כהוב מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ושיטור הכתוב כך הוא כי לאחר פטירתו של אדם ילא לנגדו מבריאם אבינו ואם האדם את מתוך תשובה הוא מהדר פני מבריאם שים לו כ"ר שיולאי אליו לדיקים כמובן ואם חי"ו לא זכה לעשות התשובה לפני פטירתו אז מבריאם אבינו בוש מאד כי אומרים אליו ראה מעשה בנך וזה פירוש מפני שיבה תקום היינו תשובה שיהיה לך תקומה ואז והדרת פני זקן פניו של מבריאם אבינו יאמר עליו זקן בת בימים וכשגמר כ"ק מרן זלה"ה את דבריו הרגיש האזן בעלמו שאליו נוגע הדבריס ויהן קולו בבכי ושב בתשובה שלימה ואחר חיזה ימים הלך לעולמו כ"ם מ"כ

אם נכון לעשות כמו תנועות של רבו בעת התפלה וכדומה.

**סיפר** הרה"ק ר' אלעזר מקאזטן אשר כ"ק מרן זלה"ה היה מדקדק מאד על אנשיו שלא יעשו כמו תנועותיו בשעת התפלה כי מרן זלה"ה היה בעל תנועה גדול וקרה הרבה פעמים בשעה שהרגיש את מי מאנשיו עושה תנועותיו היה פונה אליו ואמר לו בזה"ל לית מלך תוין דייעבד כישתו לחזי נאר לגדפרם ע"כ ואמר הרבי מקאזטן על זה אעפ"כ קטן מטן כישתו אד זאגטן זעך פין רביו"ם תנועות, ווייל תנועות פין א רבין זענען מעורר בתשובה אין בריגטן התעוררות לכן טוב מאד בשעת הדחק להשתמש עם תניעות רבו אבל לא לסדר לפני עלמו להתפלל דוקא בחלה התנועות והעושה כן הוא בודאי שוטה עד כאן דבריו הקדושים.

**פעם** אחת בת לפני כ"ק מרן זלה"ה ממתגיירת אדם אחד והתגלל לפניו על חולה שים לו בביתו שאומרים לו גוחם ועוד התגלל לפניו. אשר הענינות נגעה בו כ"כ עד שחוא מפוסר לחס ממש, והילדים שואלים ללחם ואין לו למלחות שאלתם ויאמר לו כ"ק מרן

זלה"ה תתפלל בעדך שתזכה בפרנסה וממילא יגיע רפואה שלימה על הכולה כי למי נותנים פרנסה אם לא לחיים כי מתים לוקים לפרנסה ומעשה כזאת בהה לכני זקני הקדוש זלה"ה שהיה ר"ל בקאזמין מניפה וגם רעב היה ר"ל ויבאו לפניו שיתפלל על המניפה ועל הרעב ואמר להם זקני המגיד זלה"ה תתפלל על הרעב וממילא תיעלר המניפה כי למי נותנים להם אם לא לחיים, ועוד אמר כ"ק מרן זלה"ה ממאגלינלא ידוע שלפלדיק ים לו בתות "ע" תלדיק פאר מאנט חעין דכתיב "עין" ד' תל יריאיו והמלה "תות" אם נותנים בו בתות עין יתהבך ממות למצות עכדה"ק וכן היה, שתיכף היה לו יסורי בפניהם.

מה שהגיע ר"ל לאדם אחד שהיה מתלוצץ מב"ק מרן זלה"ה.

**סיפר** לי ח"מ כמה"ר התמיד ר' יוסף ע"ה אשר פיניו רצו אל כ"ק מרן זלה"ה אשר אחת שאחזה ר"ל דיבוק, וכשהגיע האשה בעלת הדיבוק לפתח בהמ"ד של מרן זלה"ה שמעה ח"ע בכח גדול מן המליכים לותה וברחה בכל כחה ונעשה רעש כמוכן וישמע כ"ק מרן זלה"ה את הרעש הזה ושלח להגיעו על זה ויציע לפניו את כל המקרה הנפלא הזאת ויאמר כ"ק מרן זלה"ה אל המשמש בודאי הוא משה מעיר פלוני (הסתי לגלות שם עירו מפני כבוד המשפחה) כי עוד אתמול ידעתי ממנו. לכן רוץ אחריו ואמר לו שאני קורא לותו והיה אם לא יציית תקראהו בשמו ואז יתביש ותיכף יבא אחריך ויעש כן המשמש ובתחלה לא היה נשמע לו אך כיאשר קרא לותו בשמו משה, תיכף חזר לביתו מרן זלה"ה כאשר בא לכני מרן זלה"ה אמר אליו תן תודה על אמתך שבשבילו הגיע לך כזאת ואז יהיה לך תיקון. ויענה הדיבוק אם שמי לא יפלא מכם בעת אדעו גם אמתתי ולמה זה תשאלו לותי לומר לכם. ויענה לותו כ"ק מרן זלה"ה איני צריך לידיעתך רק אני רוצה שתתודה לפני הקהל ולותי הוידוי יהיה לך לכפרה ותיקון אז נתן הדיבוק קולו בבכי ואמר אלקים מלא את עוני, מפני שזדון לבי בשיאני לעשות לילנות מכבודכם בפני קהל אנשים משוגאיכם ויאמר לו כ"ק מרן אתה מסר ולא ממנה ותיכף הוטב להאשה אמר זה אמר כ"ק מרן זלה"ה אל האשה זה קרה לך מפני שאין אתה מזכרת בנמילת חלה עכדה"ק:

עוד מאדם אחד שדבר סרה על כ"ק היהודי זלה"ה.

**ישוב** פעם אחת בא לפני כ"ק מרן זלה"ה דיבוק אחד ואמר לו כנ"ל והתודה שהיה מרודפי היהודי ודבר עליו סרה ויאמר לו כ"ק מרן אני לא אוכל להושיע אותך אך לך לבניו ובקש מלפניהם שימחלו לך ואז יהיה לך תיקון והשיב לו הדיבוק אשר אליהם לא יסע בשום אופן. ויאמר כ"ק מרן זלה"ה אל המתפעים רצו עד היכן מגיע שנאתם

אל היהודי הקדוש כי עדיין לא הגיח הסתקפות שלו ועדיין הוא מתעקש. ויפן אליו כ"ק מרן ויאמר אליו בחרון אפו רצה אם לא תשמע לדברי אני מוכיח אותך לעומקא דתהומא רבא אז קבל עליו הדיבוק שיסע ונסעו עם הדיבוק להרה"ל הר' אשר"ל זלה"ה בן היהודי הקדוש כאשר בא לבני הר"ר אשר"ל זלה"ה אז גער עליו רצה איך מלאך לבך לבוא אלי אני בודאי לא אמחול לך וילכו עמו בחזרה אל כ"ק מרן זלה"ה ויקח מרן שליח מיוחד וישלחהו להר"ר אשר"ל זלה"ה שימחול לו ואז מחל לו הר"ר אשר"ל זלה"ה גם גילה כ"ק מרן זלה"ה את שמו ורק אם שלא לגלות מפני הכבוד ע"כ:

סיפור מהר"ר משה'לע זלה"ה.

**סיפר** כ"ק מרן זלה"ה ממאגלינעלא אשר פעם אחת היה אביו זקנו המגיד הקדוש מקאזניץ חולה במחלה לנוסה מאד והר"ר משה'לע זלה"ה עודנו היו' לטיר לימים. ויבא הר"ר משה'לע זלה"ה אל בהמ"ד ויתן קולו בבכי ויאמר כדברים האלה ולבבו יבין אין אלא העראלער פערשטייטען דאך אז ניטא אין מאטעם חטאים איז דער טאטע שלאף נאר אודאי אין אימזארג חטאים דעריבער איז ניטא דא קיין אנדערע עלה נאר ווא ורפה לו אז איך ווילטן מיר תשובה טיטען וועט דער טאטע האבען א רפואה וגעטו הדברים האלה בלבות כל הקהל עד מאוד וגעטו כל העם בבכיה ותיקף נשמע שהוטב להמגיד הק' ועוד בחותו יום קם ממטתו עכד"ה:

עוד סיפור מר"ר משה'לע זלה"ה איך שקבל העולם של אביו המגיד הקדוש זלה"ה.

**סיפר** כ"ק מרן זלה"ה אשר לאחר פטירת זקנו המגיד הקדוש לא עלה בדעת העולם לנסוע אל הר"ר משה'לע מפני שבחיי אביו המגיד הקדוש היה בהסתר מעשהו כל כך עד שהי' תופסים אותו כאחד מפשוטי עם ויש שהי' חושדים אותו שאינו בקי בפירוש המלות והי' מכנים אותו תהלים זשנגער עם כל זה לאחר פטירתו של המגיד הק' נכלה בדעת העולם, מפני כבוד המגיד הקדוש, לשלוח אליו איזה אנשים להסות על קינקו ויבחרו מקרבם שלשה אנשים מגדולים, וישלחו אותם אליו ויהי כבוא אליו האנשים כאשר רק דרכו על סף ביתו הריס כ"ק הר"ר משה'לע ז"ל את קולו ויאמר רס ד' וכל ילחם וגבוה ממרחק ידע וכירם בזה"ל דער רבש"ע איז זעהר טוך אין אזויגער וואם איז צייט זעך אשפל אין זיכט ניטא קיין מדרגות וויל ער זעך מיט איהם זיסם זעהן. וגבוה מבער אזעלכער וואם זיכט מדרגות טיט ער כין ווייטעם קענען ותוארו היה כתואר מלכים ולא יכלו לגשת אליו ויקרא הר' משה'לע אותם לגשת אליו ויהן להם שלום וישאל אותם המטתם את דברי ויאמרו שמעו והנני עבדים לאדוני עכד"ק.

עוד מהר"ר משה'לע ז"ל.

**מרגלא** היתה בפומיה של הר"ר משה'לע אשר גמרא ותוספות המה מזון הנוף, וספרי קבלה נחשבים למזון הנפש. ולעולמו אין הכרח

בכרת למען הגוף לכן מוסק תמיד במזון הנפש ומס יזנגב למדס מחד
בפשט מנפ"ת, מז ירמה להתקשר מת עלמו בבטל המחמר. ומז יגלה
לו בטל המחמר כירוש מחמרו עכדה"ק:

סיפור מכ"ק מרן זלה"ה אשר זקנו המגיד הקדוש
רצה ללמוד עמו קבלה ונשתמט ממנו.

**סיפר** כ"ק מרן זלה"ה ממחלילגלה מאר כ"ת מחר לו כ"ק המגיד
מקאזנטן זלה"ה בוא ולמוד עמך קבלה ויחמר לו כ"ק מרן
זלה"ה שעודנו הוא נריך לרב שילמדהו ללמוד גפ"ת בעמקות לכן מוטב
שתלמיד עמי גכ"ת ויתן לו זקנו המגיד שיטור מיוחד טל גפ"ת כתרבעה
שעות ביום משעה השמינית בערב עד שעה השניס עשרה וסיים כ"ק
מרן זלה"ה בזה"ל טר התט מיר גינגטבטן ח שניט לין גמרת ותוס'
לאבער קבלה התב לוך ניסט בעדלרפטן פין וואנטן טר התט גענומטן
קטן לוך לוין נעמטן עכדה"ק

סיפור מכ"ק מרן זלה"ה איך שקרב אברך אחד
לתשובה שלימה.

**פ"א** בליל ועש"ק בלילה בת כ"ק מרן זלה"ה לבית מדרשו וכבר
נתסבו שמה הרבה יונגע לייט מאשר בתו טל שבת קודש ויחמר
מליהם כ"ק מרן זלה"ה תספר לכם עובדה מחת הן היום בלילה נרתה
מלי כ"ק מבי זקני המגיד הקדום בהקין ושחל לותי בזה"ל מיר מיג
וותם לית דיין רבישטוות ושבתי לו לחזי וויל דיל קטנסט מיר לז לוך
בין לבייזער לוך קטן ניסט לוידטן קיין שלטכטן, לין יעדטר מטכם
התט מורת פתר מיר מיז טר וועטרן גיט ובמוך כך נתישבתי
לוך לומרתי שקר הלת מייגט יונגע לייט קטן לוך יה סובל זיין והתחיל
להשוב להם הלת יעשו כך וכך ותני ניתק והלת יעשו כך וכו' וכהתוס
קס מתוך העבה לברך לחד שהיה יודע והרגיש בנפשו שחליו
מגיע המטתים והעבירות שחושב רבי הקדום וגטה בכניה והתודה שלמת
הדברים לתכי כך וכך עשיתי ויתר ויתר ממה שלמר רבי ויבך מחד
לפני כ"ק מרן זלה"ה ניתן לו תשובה. ויחמר כ"ק מרן זה"ל רתה
רבש"ע מתיר התט ניסט מ"ו מביים נעווטטן קיין יוד, דעס יוד התט
קיינטר ניסט גטנייט טר זחל מודה זיין, טר זחל מבוים וועטרן נתר
טר תליין התט מודה נעווטטן, בדתרפסט דיל תיהס. רבש"ע, מוחל
זיין תחיכ לחמר כ"ק מרן זלה"ה בזה"ל לרבי'ן קימט לוים לז טר קטן
ניסט התבטן קיין טולס הבת וויל טר לז תלט מחהל מביים לייז
למדטרין יוד. נתר הש"ת וויסט לז לוך בין מיר מפקיר פתר ליוד"ם
וועגטן עכדה"ק וסיפר טוד כ"ק מרן זלה"ה תשר פטס תחת לחמר
כרבי מלובלין זלה"ה לתדס תחד והוכיחו בפרהסית טל מטשה טביכה
תחת כ"ל ויחמר תליו תוהו לחיים רבי התבייטו לותי ותלבינו לת פני
ויחמר תליו הרבי כן דברת כיון שלת פטלתי תלוך מחומה ת"כ הלבנתי

פניך בחנם ח"כ לריך לבקש מחילה ממך והתחיל לבקש שימחול לו כמה פעמים עד שחותו החים נתפעל מאד והתחיל לבכות ולהתחנן לו שיתן תשובה על החטא שכהס"ק:

## מעשה נפלאה ממוהל אחר.

סיפר הרב החסיד המפורסם מוה"ר יהושע בהר"ר חריס מרדכי שטמע מהר' משה לעמבערגער שבעת היותו בווין שלח לבית מזיגה לחד עבור מי דבש, והביאו לו חלי לוג מי דבש. כאשר שמע הר' משה לעמבערגער אם המי דבש מלא לותו מוטעם ביותר וטעם בו טעם גן עדן ממש ונפל בדעתו לקנות כעשרה בקבוקים ליתנם למתנה אל רבו הר' יחזקאל מקאזמער זלה"ה ויהלה שליח להביא לו טוד עשרה בקבוקים מי דבש וחזר השליח ריקם כי אמר שאותו מי דבש כבר לינני חשב הר' משה הנ"ל בדעתו לשאר בעת ילכה טוד ליזה לגורות על הלוג לכן אמר שאין לו ויוסף הר' משה להשליח טוד ליזה זהובים ויבקשהו לילך טוד פעם וילך השליח ושוב חזר ריקם. ויהי הדבר בעיני ר' משה הנ"ל לפלא. וילך הר' משה בעלמו לבית המזיגה ויבקש לו לגותית מאותו מי דבש. ושמה מי' יושבים חבורה גדולה מסובים על השלחן ומברכין ברכת המזון ויאמר לו הבעה"ב לאשר אשם ממנו לותו מין דבש ויאהל לותו הר' משה מאי יהיה לותו אמי דבש, ויאמר לו בעה"ב כי לעולם לא יהיה לותו המין ויאמר אליו הבעה"ב בעת הדבר לפלא בעיניכם אספר לכם נופת דעובדא היכי הוי. הנה בנעורי הייתי מוכל ואשתי היתה מילדת שמזה היתה מפרנסת לותי ואנשי ביתי והיה לי מנהג בלשם שבקשו ממנו לילך על ברית מילה לא מנעתי מלילך אפילו למרחק גדול ויהי היום בא אלי ככרי לאחד בערב יום"כ ובקש ממני שאלך למול את בנו ואשלתי לותו כניה דדרך לכפרו ויאמר לי כמו שאשה פרשאות. אמת שהיה קשה עלי הדבר מאוד מפני שבערב יום"כ אשר כאו"א מישראל שקוע בטרדות ממעל לראשו האיך אפשר לבלות אלו אלי יום עכ"ז לא רציתי לבנות את מנהגי ונתרלתי להלך עמו ואמרתי לו שיבוא עגלה. אולם הכפרי אמר לי שאין בהיסו אפי' פרוטה אחת ואף על פי כן את מנהגי לא שניתי והלכתי אחריו ואותו הכפרי היה איש מדה ובן חיל ועשה פסיעות גדולות כל כך עד שלא הייתי יכולת לטפס אחריו. ולכן אבדתי את הכפרי מעל עיני בחלטא הדרך והייתי מוכרח לבדי למלוא את הדרך לביתו כשבאתי לביתו מלאתי את היולדת מוטלת על ערש דוי חולנית והבעל ברית לא היי בביתו כי כל כך היה מנושס עד שלא מלא לנחון להיות על ברית מילת בנו ויעזוב את הכל על ידי מה היה לי לעשות במלב כזה רליתי ליטול את הילד בעלמי ולמול אותו אולם אחר שלא נסיתי בזה ירחתי למול בלי שום סיוע מאדם והלכתי בחולה לבקש איזה עובר ושב שיסייע אותי להמול אולם לגודל עגמת נפשי עמדתי במון זמן רב ואין שום בן אדם לכאי וכן בעבור שעה אחר שעה ושמר שעריות כאשי מפחד יום הגורל שממשם וכא ואני עדיין לא הכנתי

לעלמי

מלמי מלומה ולא ידעתי להשיב עליה בנפשי לסוף הקרה ד' לנגד עיני תמיד תמיד הולך מרחוק ותיכף דלקתי אחריו ומלאתיו והלעתי לפיו אף כל יסורי ויקשתיו שילך לסיעני והמלוה שלו עד אין שיעור כי מלבד שיעשה מלוה עם נכם הגימול גם יעלה ביותר המלוה תשר יעשה עמי. אמנם הוא לא נמה תוך קשבת לדברי ויאמר לי שאין לו עסק במלאכת כי נאפו הוא לדרכו לקבץ חיזה והוציס כי היום ערב יוה"כ והעולם מרבים בצדקה בזה היום ושאלתי תותו כמה תתה מקבץ בכל היום ויאמר לי רוב שלש ואמ"פ שגם אני היתי אז עני מדוכא עכ"ז ההכרח תלגיני והבטחתי לו שאתן לו הרוב דמי הזיקו. ואחרי פיוסים רבים האמין לי שאיקח בבותי לביתי לשלם לו הרוב וילך לחרי לביית הגימול ומלאתי את הילד בעזרת השני. לאח"ז מהרתי לבית לאכול הסעודה המפסקת. מרם גמרתי הסעודה ורציתי דרך החלון שהעני הולך לתבוע את הרוב שלו וקמתי בחבזון ולקחתי רוב והלכתי לקראתו החוצה כי ירחתי שלא הרגיש תשתי ממעשה הזאת תולם עדיין לא ילאתי ידי תובתי בהרוב הזה לפני העני כי הפליר תותי שאתן לו גם ללותית מי דבש לשתות. ואז ס"ם היה לי בית מזיגה. ובקשתי את העני שיניח תותי כי היום יפנה ולא הועיל לי סוס טעמת ומעמת והוכרחתי לתספו לבית וליתן לו ללותית מי דבש תולם גם זאת היה המעט לו כי גם התחיל להפליר בי תשר גם תגבי תשתה שמו ללותית מי דבש ואז הוציא תותי ממדת הסבלנות. ונערתי בו בגזיפה שיניח תותי ולא יטרידני במהלמותיו, תילם הוא בחתת שתעשה רלוזו לשתות עמו ביחד מ דבש וכשרתיתי תשר לא תוכל להכטר ממנו ולקחתי גם בעדי ללותית מי דבש. כאשר תמר לי לחייס שאל תותי תס נשתייר מי דבש בהכלי ואמרתי לו שנשתייר רק מעט אז נתן לי ברכה ואמר לי שלא יוכסק ממי דבש מהכלי עד חתונת בני התחרון ובעשי"ו נתקיימה בי ברכתו ועד שלא ברכנו ברהמ"ז מסעודת החתונה שלא בני זה התחרון היה לי מי דבש ועכשיו שברכני ברהמ"ז תס המי דבש ונשברה התביות ע"כ:

סיפור מאיש חיל אחד:

**סיפר** הרה"ח מהר"ם נר"ו מתסטרחוולע תשר עיניו רתה העובדת הזאת תלל כ"ק תדמו"ר זללה"ה מקהלישין בעהמ"ח סכר נהר שלוס. בעת הזאת היו דר עדיין בגאלוואלין שמה היו חנו תנשי חיל. בין התנשי חיל היה יהודי תחד ת"ח גדול ויש ודרכו היה בכל עת הפנוי לו לישב ללמוד בבהמ"ד של תדמו"ר זללה"ה פ"ת הסיג הפחלק שלו לו לילך על מתיעוורת ביום ועש"ק. וילך תותו היהודי לפני כ"ק תדמו"ר זללה"ה וישאל תותו מה לעשות עם תפליו תס נכון לקבלס עמו לדרך ומוטב שיחלל שבת תחת ולא יבטל מעליו את מלות תפילין לו מוטב שיבטל מעליו מלות תפילין ולא יחלל השבת כי שב ואל תעשה עדיף והשיב לו כ"ק תדמו"ר זללה"ה תני מלוה תוטך לקחת עמך התפילין והשי"ת יהיה בעזרך שלא תחלל השבת והלך התברך

התבדך עם התשובה הזאת בפתי נפש ויקח עמו התפילין והלך להמלכיעווערת. והקדה ד' לפניו ליום חיל גוי אחד שתרלה לעשות את תפלין ביום השבת בעד שני זהובים. כאשר חזר לאחו התבדך מן המלכיעווערת בא לפני כ"ק אדמו"ר זלה"ה ויאמר לו תעשל לפניכם שעלה אחת, הנה זאת אני מבין אשר יסורין ממרקין עוונות של אדם אולם כל זה הוא דוקא יסורין ונסיונות הבאין להאדם בדרך הבחירה. אבל יסורים שאינם בדרך הבחירה למה עולמים להאדם. ועל זאת חטא המה בחיים. ואתה כ"ק אדמו"ר זלה"ה כאשר אמרה מיעוטין, והשיב לו, הנה אספר לך מעשה שו"ב אחד כאשר גמר הלכות שחיטה על בוריו, קראו אותו לעיר אחת ונסה אותו הרב משם ועמד בנסיון עלהיו"ט לאחר זה קראו אותו לבית המטבחיים והלכו עמו הרב השו"ב דשם לבחון אותו על מעשה שחיטתו, ושחט עשרה בהמות. ואחר השחיטה בדק את הסכין והרגיש בהסכין איזה פגימה דקה מן הדקה אז התחיל מפקפק בדעתו אם להעליס הדבר או לו בתוך כך נתייעב בדעתו לבחון ולנסה עוד פעם ולך עוד פעם על הסכין והלך ובדק את הסכין ומלא אותו עוד מאוד ונתבדר לו שבפעם הראשון טעה ח"ע לגמרי כמלא שהחיש הזה לא חטא מאומה בפועל אולם מה שחטא בבחירה כי בפעם הראשון כאשר נתדמה לו איש פגומה בהסכין היה הבדיקה והבחירה בידו להטריף כדין והוא העלה על דעת להעליס הדבר כמלא שחטא בהבחירה על חטא מצאו כזה יבואו יסורים בלי בחירה כשמוע התבדך את המעשה הזאת הושלך את עצמו על הארץ ונעקר כאשר המורה הוא אמת כן הרבי אמת כי בדידי הוה עובדא אני הייתי אותו השו"ב שסיפר הרבי אני עשיתי כך ומעתה כאשר שאני רואה שעל חטא כזאת נותנים לי יסורים כאלה ע"כ אני מקבל על עצמי לבל להיות שו"ב יותר כל ימי חיי עכ"ד:

ספור מהמגיד הק' זלה"ה מקאוונעץ.

**סיפר** כ"ק מרן זלה"ה שבנעוריו בהיותו אצל כ"ק זקני המגיד הקדוש רצה שבאו לפני זקני המגיד עם דיבוק אחד. ואצל אותו זקני המגיד מה שמך ועונה הדיבוק שבוש לומר שמו לפני האנשים ויאו המגיד לכל האנשים שילאו מהבית וילאו כולם רק אני נשארתי בהבית ויאמר הדיבוק שאצל גם אני אז נער עליו זקני ויאמר אליו רשע. התרלה שאשאר עמך לבדך בבית אחד, רשע אמור מי אתה ומה עשית והשיב הדיבוק אני הוא יענטשע מעיר פלוני (חסתי לגלות שם עירו מפני כבוד המשפחה) וליערתי להרה"ק ר' לוי יצחק מבערדיטשוב ואבקש ממוד מכ"ק שיעשה לי טובה, ויגמר בו זקני ויאמר אליו בנעקה רשע ליערת את רבי ואני אתן לך תיקון מאה שנים ומאה פעמים תהיה בעד זה על מולם התהו אל אל ונעקר כן איזה פעמים עד שילא הדיבוק ואמר הדיבוק אין איהם קנן איך מיל ניעש זוקס זיין נאר אין זיינם אקיינד וועל איך מיר נוקס זיין עכדה"ק ואמר על זה כ"ק הרבי מקאזשנץ שבעת שסיפר כ"ק מרן הזאת הי' אלו

נשמה

נשמה אחת שהיה מרודפי היהודי הקדוש וכיון כ"ק מרן זלה"ה בדבריו לעומת הנשמה הזאת עכדה"ק:

סיפור מהסבא קדישא מראדישיץ.

**פעם** אחת הלך הסבא קדישא מראדישין מלובלין דרך עיר אחת והי' אז עדיין לעיר לימים ולעיר הזאת בא חולה אחד אל האכטייקער משם להתיעץ עמו מה לעשות למחלתו ולא מלא האפטייקער בביתו ונסע בידים ריקנות למקומו גם הסבא קדישא עבר בחותו הדרך שנסע החולה. ויהי בדרך ועיפה נפש הסבא קדישא מאד ולא יכול להלך ברגליו ויבקש הסבא קדישא את החולה שיקח אותו על העגלה שלו ולא רצה החולה לקבלו על העגלה כי לא היה שם מקום בשבילו. והפליר הסבא קדישא את החולה מאד עד שנתן לו רשות על גבי העגלה כשבור שעה קלה ביקש אותו הסבא קדישא ואמר לו ריקח זרך מביסעל. ולא רצה לישמע אליו כי ידע בנפשו שהיו בכח לזוז לף בחבר אחד. אולם הסבא קדישא הפליר אותו כל כך עד שנזח את עלמו מעט ונתן מקום מרווח להסבא קדישא ואח"כ אמר אליו הסבא קדישא ויקח אותו בזה"ל זעלט אייך אויף. ושוב סרב החולה כי ידע בעוד שלישב בודאי היו בכח והפליר אותו הסבא קדישא כמקודם עד שהישב ח"ע על העגלה והרגיש ח"ע בריח כאחד האדם; ויאמר החולה ברחותו שנתרפה מחליו עתה תרחה אז תפילו מען פארפארט נאר פארטן אפטייק וועלט מען שוין אויך נעזונד ונאת הסבא קדישא זלה"ה בשבחון מתנים ואמר עד היכן גדולה שעותו של זה שהיו יודע אשר השי"ת הושיע אותו בזכות זה שקבל בערעלטן (שם הסבא קדישא היה ר"י בער) על העגלה שלו והוא חולה בעחותו בהאפטייק הזה עכדה"ק:

## פרשת וירא

**וד'** אמר במכסה אני מתכרסם אמר אני עופא. אמר ר"ק מרן זלה"ה, ידוע אמר הקב"ה נוזר והגדיק מבטל, לכן הודיע הקב"ה להברהם אבינו ע"ה את גזירתו מפני שהקב"ה כביכול ירא לומר שלא יבוא לבטל את גזירת סדום, לפיכך הודיעהו כדי שיסכים ע"ז. ולכן אמר לו הקב"ה זעקת סדום ועמורה כי רבה וכו' עכדה"ק:

## פרשת תולדות

**ויאהב** יצחק את עשו ורבקה אהבת את יעקב וקשה דגבי יצחק כתיב ויאהב, לשון עבר וגבי רבקה כתיב אהבת, לשון הוה. ואמר זה ר"ק מרן זלה"ה דהנה קושית הזוהר ידוע, ולי תימא מאיך לא ידע יצחק כל עובדין דישן דעשיו, והא שכינתא הויא עמיה, דלי לא שריא עמיה שכינתא מאיך יכול לברכה ליה ליעקב וכו' ע"ש בזוהר. לכן דקדק הכתוב וקאמר גבי יצחק ויאהב לשון עבר, לשון זמני כי יצחק אהב את עשו מפני שראה אותו מתאמץ לרמות את אביו שידמה לו שהולך בדרכי הקב, כדי לקיים בזה מצות כיבוד אב, לכן הראה לו יצחק אבינו ע"ה אהבה, בזמן ההוא לחמם לא היו אהבה אמיתיות ותמידיות, מכני שידע עובדין דישן דעשו. אבל גבי יעקב כתיב ורבקה אהבת את יעקב. כי רבקה אהבה את יעקב בכל זמן וזמן שכן מורה לשון, אוהבת. אהבה אמיתיות ותמידיות מפני שמסתכלו הטובים בי' נ"ב תמידיות, ומגיל שיצחק היה אוהב אותו. עד כאן דברי הקדושים:

---

## פרשת וישלח

**וירא** יעקב מאד ויצר לו דברי רש"י זלה"ה ידוע ע"ש ואמר בזה כ"ק מרן זלה"ה, וירח ר"ל שנתעורר אגלו יראה מדשה לעבודת השי"ת, ויצר לו אמר יראה זאת תבוא ממקום שפל כזה, כמו עשו. ומייס כ"ק מרן ז"ל בזה"ל, ויצר לו (דאם הארץ האף עשם ווי נעמאהן) עכדה"ק:

## פרשת וישב

**ויתנכלו** אחו להמיתו ופי' רש"י ז"ל אחו עמו כלומר אליו. אמר כ"ק מרן זלה"ה בדרך לאות על אנשי בליעל שהי' מקנימים אחו ואמר. אותו, המה רוצים למרוד בהשי"ת להלחם אותו אבל בוטים המה למרוד בפרהסיא בהש"י לכן עמו. המה מוקמים בחנשים שעם השי"ת ר"ל הלומדים בתורתו. כלומר אליו אבל בחמת אליו. עכדה"ק:

## פרשת מקץ

בפ' **ויכר** יוסף את אחי' והם לא הכירהו ואמר בזה כ"ק מרן דהנה ידוע שיוסף הי' לדיק יסוד עולם כדכתיב ויוסף הוא המשביר וכו' וזה שיעור הכתוב ויכר יוסף וכו' והם לא הכירהו כי כן שייך לגי"ע להכיר את הפגמים של בני דורו וזהו ויכר יוסף אבל והם לא הכירהו פי' שלא הבינו בו שרוצה לעשות להם טובה עכדה"ק

**ויוסף** הוא המשביר לכל עם הארץ. ואמר בזה כ"ק מרן זלה"ה הוא המשביר לכל ע"ה. פי' שנתן ההנהגות טובות לכל בני דורו. ויבואו אחי יוסף ויעתמו לו לפייס תרגמה פי'

פי' כל חיים בבחו לפני הגדיק לריך שיעליך מלכניו כל הדברים התלויים ויכר יוסף את אחיו פי' מפני שהמה הי' נמלאים במצב אחד כמו שהי' בעת שהניחם, מפני שמאז נסתלקה השכינה מיעקב אבינו ע"ה. אבל יוסף הגדיק הי' הולך ומתחזק בדרכי השי"ת, לפיכך לא הכירהו אלא היה להם השגה בלי"ע ביגת"ד עד כאן דברי הקדושים.

## פרשת ויגש

בפ' **ויגש** אליו יהודה ויאמר בי אדוני וכו' ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה. ואמר בזה כ"ק אדמו"ה הגשה זו תפלה, בי' בגימ' שנים עשר רומז לי"ב לירופי הו"ה וזה שיעור הכתוב ויגש אליו יהודה ויאמר בי פי' שיהודה התפלל אליו אל השי"ת ויאמר בי, פי' הגם שיתפלל בעבודי אחירה ויכלול בי"ב לירופי הוי' עכ"פ יזכה בתמירה זאת בעבודי הגם אדוני, ואל יחר אפך בעבדך פי' אחל ישלוט בזה שום אף ח"ו. כי כמוך כפרעה פי' פרעה היה לשון התגלות כמו כי פרעה אחרן וזהו כי כמוך כפרעה פירוש שאפילו נגלו כל תעלומות אדוני אחל את עבדיו פי' שבחי' עבד הוא שאולה לנו אבל בחמת אין מתגדים רק בבחי' בן, ואתה לנו לאב וזהו ויותר הוא לבדו ואביו אהבו, פירוש שמכל התיומות לא השאיר לשלמו בלתי אותנו עד כאן דברי הקדושים.

עוד בפ' **והגדתם** לאבי את כל כבודי במלרים והקשה כ"ק מרן זלה"ה וכי כך הי' אביו בעיני יוסף הגדיק הכבוד המדומה, עד שהיה מתאחר בזה לפני אביו איש לו כבוד הרבה וכי' כ"ק מרן זלה"ה שכך אמר יוסף הגדיק לא השתניתי מפני הכבוד כלום מכיני שכל הכבוד אשר נתנו לי לא היה נחשב בעיני לכלום בערך שהיה לריכים ליתן לי מחמת אבי ובשביל כבוד אבא כל מה שנתנו לי היה מעט בעיני וזה שיעור הכתוב והגדתם, לאבי את כל כבודי במלרים פי' לאבי, שיך כל כבודי במלרים

עכדה"ק והבן

עוד בפ' **ולא** יכול יוסף להתאפק לכל הנלבים אמר כ"ק מרן זלה"ה, לכל, בגימ' שמונים דהיינו נבורות, כמו בגבורות שמונים שנה, פי' אשר כל עוד שהי' הגדיק י"ע נכלל בהגבורות לא היה יכול להתאפק ולהמשך את עלמו לעשוק הוליאהו כל חיים מעלי מחמת שהי' ירא שלא יפריד ח"ו גם מי שעיך לשרשו, עד שכלל ח"ע גם בבחי' תפארת וז"ס הנלבים שהוא בחי' יעקב שהוא תפארת כמו וילב יעקב וכו' אז כאשר כלל ח"ע בחדה זו אז לעק בקול הוליאו כל חיים מעלי ומי שהיה שיך לשרשו היה נשאר אלמו ואז לא עמד איש בהתודע יוסף אל אחיו עכדה"ק ודו"ק היטב

עוד בפ' **ויזבח** זבחים לאלקי אביו יצחק ופי' רש"י ז"ל שחייב אדם בכבוד אביו יותר מבכבוד זקנו לפיכך תלה ביצחק ולא באברהם והקשה כ"ק מרן זלה"ה דהגה איתא בזוהר ויקרא קרבן היה לשמש דהוי' ולא לשמש דלאלקים וכו' ע"ש לפ"ז ה' קשה לרש"י ז"ל לשון הכתוב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק

יצחק הא יצחק הי' בבחי' פחד בחי' דאלקים חלא ע"כ פי' הכתוב לאלקי אביו יצחק, לאלקי אביו של יצחק, דהוא אברהם ולפ"ז הי' קשה לרש"י ז"ל למה חלה הכתוב ביצחק לכתוב ויזבח זבחים לאלקי אברהם לכן מתרץ רש"י ז"ל שחייב אדם בכבוד אביו יותר מבכבוד זקנו ולכן חלה ביצחק אבל בחמת פי' הכתוב לאלקי אביו של יצחק עכדה"ק:

## פרשת ויחי

(נעתק מכ"י קדשו של כ"ק מרן זלה"ה).

בפ' **ויקרא** יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם

את אשר יקרה אתכם באחרית הימים הכי' כי אמר להם אביהם האספו שתהי' באספיפה שלימה בלי שום פירוד לבבות ואגידה לכם אגידה ל' המשכה תמשיך לכם מיד העובות אשר יקרה ויזדמן לכם באחרית הימים, היינו כשיבוא משיח לדקיעו במהרה אז בודאי נהי' כולנו כאיש אחד בלב אחד בבי"א.

עוד בפ' **דן** ידין עמו כאחד שבטי ישראל, יהי

דן נחש עלי דרך שפיפון עלי אורח הנושך עקבי סוס ויפול רוכבו לאחור ליעותך קויתי ד' התורה הקדושה מרמזה וממלילה בצד עם בכ"י וזפ"י הדן יחידי לבדו עולם ידין כל עמו כאחד מיוחד שבישראל, ומפרשת במה ידונם, יהי דן נחש עלי דרך, הלא הנחש הקדמוני מוטל עלי דרך כל איש להסיתו להרע ולא להטיב ח"ו, שפיפון עלי אורח, היינו אורח לדיקים מוטל עליו השפיפון רע, הנושך עקבי סוס במלות קלות שאדם דש בעקביו, נושך הסוס הוא הס"ם ר"ל, ויפול רוכבי לאחור, מי שהיה רוכב עליו מפילו לאחור רח"ל, אפס בכ"ז, ליעותך כשאדם פונה אליו ית"ש מלמטן ויעש ד' אל הכל וכו'. לקוה כי ירחם עלי הש"ית, וזה קויתי ד' למדת הרחמים והבן:

**או** ליעותך וכו' כי בחמת כשישראל נופל לנכח בדרך החמת, זה רלונו יתברך ויעותו, כביכול וקויתי מלמטן קו, כידוע שכל שרשי נשמות זרע אברהם יצחק ויעקב חלוצים מכשלת כבודו יתברך, והמה כמו קו וחבל תרוך כשמנענע למטה מתנענה ג"כ ברחשו, וזה קויתי ד' שהבורא כל העולמים ית"ש יועיעו להתגבר על הנחש ולעבדו יח' בחמת כיר"ח:

## פרשת שמות

בפ' **כי** ידבר אליכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת

אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה ויהי לתנין. הדקדוק מבואר תנו לנו מופת היה שייך לומר, ומה תנו לכם. אמנם ידוע המדרש שהי' אז בכ"י עד שנתערבו כ"ב באלריס שהוליאם בחפזון ולא יכלו להתמהמה ועטנו הללו והללו שוים ח"ו. וזה כי ידבר אליכם פרעה לאמר תנו לכם מופת. מה זה לחם וכיסם לנחת ממלריס ועובים אתם יותר מאתנו. ואמרת אל אהרן וגו' שידוע לכל כי מטה אהרן קדם קדשים הוא, ובהשליכו לפני הקליפה הטמה הזאת יתספך לתנין כן גם בכ"י כשרים ולדיקים המה, ומה שעתה המה במדרגה נמוכה לאחר הם בתוכני מלריס ממלים הם ועמלים המה לכם, אמנם כשהוליא לותם מתוכם יופיעו בחור קדושת אבותם זרע אברהם יצחק ויעקב ברוכים המה לד':

ע"כ העתק מכ"י קדשו של כ"ק מרן זלה"ה.

## פרשת וארא

בפ' **הן** בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה
תמר כ"ק מרן זלה"ה כך מצינו משה לפני הש"ת הן בני כבר רמיתי אלא שמעו אלי ואיך יהיה כאשר ישמעני כרעה אז יהיה נלמח מזה קטרוג גדול חי', עד שהבטיח לו רש"י שגם פרעה לא ישמע לו עכדה"ק:

## פרשת בשלח

**ויהי** בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים וכו' תמר כ"ק מרן זלה"ה כ"מ שנאמר ויהי היינו אלא לשון נער והא כאן הי' שמחה גדולה ופי' ויהי בשלח פרעה, בשלח לשון לויה, פרעה רומז ליצה"ר היינו שילה"ר הי' מלוה את עם הטעם שכשוט, והש"ת ברוב רחמיו אלא נחם אלקים היינו אלא נחם במדת הדין. עכדה"ק.

עוד בכ' **ופרעה** הקריב. הריש כ"ק מרן זלה"ה קולו ויתמר בזה"ל נעבך, נעבך, פרעה הקריב את בני ישראל לאבינו שבשמים והיה גרס ויצעקו בני אל ד'. עכדה"ק.

עוד בפ' **ויאבך** ד' אל משה מה תצעק אלי
וכו' והקשה כ"ק מרן זלה"ה, וכי בזה מקום כתוב שמשה ע"ה היה לועק אל ד', עד שהש"ת היה לריך לומר לו מה תצעק אלי. ופי' בזה שמקודם לזה כתוב ה' ילחם לכם ואתם התריסין, פי' בתמיהה, ד' ילחם לכם, ואתם תעמינו ידכם בגלהת, ואז תיקף התחילו משה וכל ישראל לצעוק אל ד', לכן אמר לו הש"ת מה תצעק אלי עכדה"ק:

בפ' **כל** המחלה אשר שמתי במלרים לא אשים עליך כי אני ד' רופאך.
הקושי מפורסמת אם ד' לא ישים מחלה אין אנו לריכים לרכותה וכי' כ"ק מרן זלה"ה כי ידוע שהמכות והמחלות נשלחין להדם ר"ל, כדי למרק החטאים ועונות, וזה שיעור הכתוב כל המחלה אשר שמתי במלרים לא אשים עליך, ואם תאמר אי"כ, כילד יהא ממורק החטאים והעונות על זאת נאה המענה, כי אני ד' רופאך, פי' אני ד', ויכול אני לרפאות נפשך, ולמרק החטאים, בלעדי המחלות והמכות אלה, רק במדת הרחמים עכדה"ק:

## פרשת משפטים

בפסוק **וכי** יפתה איש בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה
מהר ימהרנה לו לאשה תמר כ"ק מרן זלה"ה עניו פיתוי רומז להלויד תורה שלא לשמה, ודומה, למפתה שאינה לאשתו ממש וזה שיעור הכתוב וכי יפתה איש בתולה, פי' אפילו ילמוד אדם תורה שלא לשמה מבטיחה לו התורה הקדושה, אשר סוכו יהיה שמהר ימהרנה לו לאשה, דהיינו שמתוך כך יבוא לשמה, ואז תהא חכמה לו כאשתו ממש, ואם אין ימלן לאביה לתתה לו, דהיינו אם יתדמה להאדם שאביו שבשמים היינו מסיע לומו לבא אל העבדות האמת, ועבודתו יבוא לו בכבידות, אז תתן לו התורה הקדושה עלה לזה אשר כסף יקול כמהר הבתולות, כסף היא לשון השתוקקת היינו שירת בעליהו שיהי' לו חלק גדול להתורה כמהר הבתולות ובאופן כזה בודאי יזכה שתהי' לו לאשתו. ועוד נותנת התורה עלה לזה מכשפה לא תחיה ר"ל שירחה שלהפסולת [illegible]

עכדה"ק

בפסוק

# פרשת בהעלותך

(נעתק מכ"י קדשו של כ"ק מרן זלה"ה.

בפסוק **ויעש** כן אהרן אל מול פני המנורה העלה

נרותיה כאשר צוה ד' את משה יפי' רש"י ז"ל להגיד שבחו של אהרן שלא שינה ולכלך להצטריך להעיד על אהרן כהגת קדושת, שלא שינה תפקידתו מחי העולמים ית"ש, תפס בזה מספרת התורה הקדושה למו שבחו ותמימתו, כי אם לזולתו היתה הפקידה לעבודה קדושה ומורמה כזו, היה שופך שנון הרבה במנורה אחת, והכתילות לא הי' עומדים ביושר, מחמת לימה ופחד, והוא בנעימות עריבות ידידות דרכו הלוכו בקדש הקדשים, לא שינה כלל ממדרגתו הקדושה, ויעש כן כאשר צוה וגו' אשרי מי שזוכה לזה, לא העדיף ולא החסיר ולא נשתנה כלל והבן:

עוד בפסוק **וידי** מנשים אשר הי' טמאים

לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ד' במועדו ויאמר אליהם משה עמדו ואשמעה מה יצוה ד' לכם וגו' עד דבר אל בני ישראל לאמר איש כי יהי' טמא לנפש וכו' הקשה החו"ח הק' צריך לדעת טעמת האנשים במאמר למה נגרע, הלא מעמים בפיהם יעמו, אנחנו טמאים ומה מבקשים ליתן להם תורה מדשה, ע"פ מה שפירש ואפשר לרמז בדבר התורה הקדושה, כי עיקר שאלתם היה למה נגרע, גם לבלתי הקריב הי' לנו להרגיש מקדושת ההארה המאיר ובא למקיימים הקרבת ק"כ במועדו כיון שהם בטורים ואינם יכולים לעשותו בעלמא כמו שעוסק במלוה פטור מן המלוה, ועי"ז הסיב להם משה רבינו ע"ה, בשלומת לאם הי' מרגישים עתה בהארה הזו (משר ליזה תיבות) לאנשים נותן להם זמן מיוחד לאותם שבטורים מכשה רחמון לעשות פסח שני, אז ירגישו גם המה קדושת הק"כ והארתו בקדושה במועדו.

**ועוד** שמעתי בזה מהרב הגאון מוהרר"י ז"ל מפשעדבאזר

שדקדק על תיבת עמדו ואשמעה מה יצוה ד' לכם, היה די לומר לשמעה וגו' גם מה שנשטוח משה רבינו ע"ה לדורות נראה כי לא על השואלים מיד הוסב לעשות פסח שני ולמר בשם הרחשונים, כי אלו השואלים הי' מקריבים במועדו בתוך שני ישראל אחר התשובה שהוסב משה רבינו ע"ה מאת הקב"ה, כי הי' נטמאו בקשותו יתי"ב בין למ"ד טמאי מת מצוה הי' ובין למ"ד טמאי אהרונו של יוסף הי' חולם בעת' שאלתם עוד לא נודע משפטם. לזה הסיב להם משה רבינו ע"ה, עמדו, ואשמעה מה יצוה ד' אדבר לכם כי עמת מת מצוה חון למחנה שכינה, וכי תשמעה כאן, בעוד שאתם עומדים אתי, דבר ד' יהי' כאן מחנה שכינה ותוכלו להקריב קרבן הפסח במועדו ודפמ"ח ומעין זאת שאמרתי נשאלתי כזאת על מאמר הזוהר הקדוש בפ' בלק בהא יומא דלא בעי לקריב לגבי ד' ילחק ול' יהודה, דהא יומא דא לא קרי ק"ם אמרי ודאי הכי הוא ויומא דא אשתדלנא בהדי תו"ב, ולא קרינא ק"ם בעונתו וכל העוסק בתלוה פטור מן המלוה ת"ל בדי במה ידעת ת"לן בריחת דלבושייכו ידעינא כד קרבנא לגבייכו

ע"כ ומש היו פטורים מ"ב המיך
מהיה הלי יוקף, והכבתי מלו
ומלו דברי מלקים חיים. ממכל מלות
ד' שהדש זוכה לעשותם נעשים
לבושו כי מתקן עולם שמייך שם
שורש המלוה. ומזה נעשה לבושו.
ונסדרו לנו סדרי המנות דבר יום
ביומו. למיקוני עולמים הבייכים
להם. ובהגיע תור מלוה מקריות
בשלי' תלוי עולם גדוה יותר להקן
פטור מן המנוה תמידיות והלי
יוקף הקדוש שסהכל בסדרי דלבושה
דיומא מתיקוניהם בעולמים שפיר
הזי שנחשר להם לבוש הקים ובעולם
הגבוה מזה שתקנו לא שסתכל.
ושניהם לדקו יחדיו. וכיון שכבר
עבר זמן קים. לא היה להם
שהתרה הזו עוד זה היום כי
אם גבוה ונדולה מזו וכן כלן
שתמהו מדוע אין להם ההתרה
מקדבן פסח. הוסד להם כי יעשו
בפסח שני. שים להם זמן ומועד
מיומד לכך והבן היטב:

עו"ם בפסוק **עשה** לך שתי חלוצרות
כשך מקשה תעשה אותם והיו לך
למקרא העדה ולמסע את המחנות
וכי תבואו מלחמה בארלכם על
הלר הלורר אתכם והרעותם בחלוצרות
וזכרתם לפני ד' אלקיכם ונושעתם
מאויביכם וביום שמחתכם וגו' ותקעתם
בחלוצרות וגו' והיו לכם לזכרון
וגו' בפ' שקלים למרתי בשם אלשי
הרב הקדוש ר' משה זללה"ה
בשם הרבי ר' ברוך זללה"ה בפירוש
חלוצרות שהוא מלשון חלי לורות.
כשך שיהיו נכספים זה לזה רק
חלק הנכם שהוא בעולם הזה.
שהיא מלובש בגוף תכשוף למקורה.
לחלק הנמיימי. ואז חלקו ממעל
יכשוף לחלק אשר בעוה"ז לעשות
רלונו יתב' ולבלתי סור מן התלווה
עלינו וזה כי' יהיו לך למקרא
העדה ולמסע את המחנות אחרי
כי מקשה תעשה אותם שיהיה
שניהם שוים החלאים ונכספה בניי
לחבר עם דודה אזי יהיו לך
למקרא העדה שתוכל להסוק כל
הלורך עליו מנשוריו וזה ג"כ
נרמז בכתוב וכי תבואו מלחמה
וגומ' ה' נכון לכתוב למלחמה.
גם בחרליכם לינו מדוקדק כ"כ.
לולם הכל נאמר על העובד להבי"ת
ורוצה בקיומו מלותיו לדעת החמת.
הוא מביא מלחמה בארלו. על
הלר הלורר הוא הילה"ר החויב
ולורך עליו תמיד והרעותם
בחלוצרות פי' שהתחברו בשוב
חלאין כנ"ל. ומניע המלחמה למעלה
ונזכרתם לכבי ה' אלקיכם ונושעתם
מאויביכם כי ברנות ד' דרכי
לים כשדרכו של לים לרלות
הבי"ת. לעשות רלונו ית', גם
לויביו מכל לד פנימי וחלון שלימו
אתו. כי כל פעל ד' למענהו.
והבן כי"ר וכמו כן וביום שמחתכם
ובמועדיכם וברחשי חדשיכם ותקעתם
בחלוצרות וגו' והיו לכם לזכרון
וגו' פי' גם בשמחה של מלוה
וחגים וזמניס לשסון ותקעו לו
יחד במקום נאמן לשמור בגוף
ונפש יחדיו. והיו המיד בחלי
לורות כנ"ל. אז ונזכרתם והיו
לכם לזכרון לפני ד' אלקיכם.
אי"ה כי"ר ודברי פח"ח (ע"כ
נעתק מכי"י קדשו של כ"ק מרן
זלה"ה):

## פרשת ואתחנן

בפסוק **ומשרים** לשונאיו על פניו להאבידו
סיפר שפי"ח בעת אשר הרבי מלובלין

מלובלין זלה"ה הי' כגור בחדרו בליל שבת קודש קודש קידוש. פתאום פתח הרבי את הדלת לבית המשמשים והבית היה מלא תלמידי ס' ותקנים מגדולי תלמידיו כולם תלובשים בווייסע יובעלעם (כן היה מנהג החמורי"ם המפורסמים בזמן הלז) ויפנה אליהם הרבי ויאמר להם הגה כתוב ומבלה לבושיו על פניו להתבודד ותרגומו ישתלם לשוגיו עובדין טבין דתינין עבדין בהאי עלמא כדי להתבודדן ביעלמא דאתי ח"כ שואל אני התכס בשלומא אם הרשע להוט אחר תאות ממון, שפיר מחלמין גו בממון סרבה, ואם הרשע להוט אחר תאות הכבוד נותנין לו כבוד הרבה אבל אם הרשע אינו חוסב לא כבוד ולא ממון אלא חוסב מדרגות. או חוסב להיות רבי במאי משלמין לו העובדין טבא דעבד בהאי עלמא להתבודד מעלמא דאתי, אלא ע"כ הוא בודאי כך מי שחוסב להיות רבי, נותנין לו מן השמים להיות רבי, ומי שחוסב מדרגות נותנין לו מדרגות. בכדי להתבודד מעלמא דאתי ח"ו. ותיקף סגר הדלת וגכל על הנאספים שם פחד גדול מדברי הרבי וטרם הספיקו להתייצב בדבר הלך הרבי אל השולחן לסעודת ליל שבת אחר הסעודה נתאספו יחד לעיין בדברי הרבי ובאו"ש דומה בנכסו שאלו כיון הרבי עם המאמר והיו כולם במבוכה רבה. ויעמוד מבניהם הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמער זלה"ה ויאמר אליהם בפה נפתו. שמעתי. אם שידעתי שהרבי כיון במאמר הזה אלי. אזי לא הי' לי שום עצמת נפש כי בטח יש עוד תקוה לפני לעשות תשובה וד' ברחמיו ימחול לי אולם על זאת תתמרמר נפשי אולי לא היה כוונת הרבי אלי. נמלא שיש בעולם אים גרוע ופחות ממני אוי לדור שאנכי שרוי בתוכו ע"כ:

## פרשת ראה

בפ' **ראה** אנכי נותן לפניכם היום וכו' את הברכה אשר תשמעו וכו' ואת הקללה אשר לא תשמעו וכו' אמר בזה כ"ק מרן זלה"ה, התורה הקדושה נותנת לנו דרך בעבודת הש"ת, וכביכול מיעץ לנו את הברכה אשר תשמעו, כ"ל שכל עניננו והשתדלותינו והתקשרותינו יהיה רק בהברכה, ומזהרת לנו, את הקללה אשר לא תשמעו, כ"ל אשר אחד מאד נריכים אנו להזהר בזה שלא להתרחק ח"ו בחפץ מה מהקללה, כי"ת בהברכה עכדה"ק והבן:

## פרשת שופטים

בפ' **אך** הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי אשר לא לויתי לדבר וכו' ואת הנביא ההוא וכי תאמר בלבבך איכה נדע את הדבר אשר לא דברו ד', אשר ידבר הנביא בשם ד' ולא יהיה הדבר ולא יבא הוא הדבר אשר לא דברו ד', הדקדוקים מבוארים, ואמר בזה כ"ק מרן זלה"ה אשר התורה הקדושה מזהרת בזה לאותם אשר ידמקו את עלמם לומר תורה והשכינה אינה מדברת מתוך גרונם הדבר אחוד אחד מאד, עד שעונשו המר כ"ל ואת הנביא ההוא ודקדק כ"ק על מלת ההוא שמיותרת לכאורה והיה די לומר ואת הנביא, ואמר אשר התורה הקדושה מודיעה לנו בזה אשר החיים הזה גורם שתי מיתות

ר"ל להשומע ומשמיע ומילת "ההולי" רומז להשומע וכי תאמר בלבך איכה נדע את הדבר אשר לא דברו ד'. פי' אם תרגיל לדעת את מורתך הוא בבחינת שכינה מדברת מתוך גרונך או לא, אזי מטכסת לך התורה הקדושה עלה והושיב לזה דהיינו אשר ידבר הנביא בשם ד' פי' שלא יהיה לו בתורתו שום תערובת הגופני ויתעורר בתורתו להשי"ת בהשובה שלימה אזי תדע שזה דבר ד', ואם יהיה הדבר ולא יבוא פי' אם תדבר ותאמר תורה ולא יבוא לך מהדברי תורה שום התעוררות להשובה אז תדע בלי ספק, הוא הדבר אשר לא דברו "ד" ואזי לנפשו ר"ל עכדה"ק:

## פרשת כי תבא

בפ' **ותבואו** אל המקום הזה וילא סיחון מלך חשבון ועוג מלך הבשן לקראתינו למלחמה ונכם אמר בזה כ"ק מרן זלה"ה הזה, בגימ' טוב, והבוחו אל המקום הזה פי' אל מקום טוב דאם ניטע ערטיל ר"ל בשעה שהאדם זוכה לאיזה מחשבה טובה, אזי תיומי', וילא סיחון, סיח הוא מלשון שגל דהיינו הקעלבינער נאריגער מלך, מלך חשבון, פי' המניח מותנו לחשבון המלך מ"ה הקב"ה, ועוג, הוא מלשון עג עוגה המסבב ודוחק אותנו מכל לד ופנה, מלך הבשן. פי' המביים פניני תמיד לפני מ"ה הקב"ה הוא הילה"ר היולא לקראתינו למלחמה והבניח לנו התורה הקדושה, ונכם, הוא לשון רבים ר"ל שבעזרת השי"ת נזכה להכות אותו עכדה"ק והבן

---

## פרשת נצבים

בפסוק **לא** בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמיענו אותה ונעשנה אמר כ"ק מרן זלה"ה. לא בשמים הוא לאמור כי' כל להחליש שהתורה בשמים הוא ואי אכשר להחקרב אליה לזה מזהירנו הכתוב אל תאמרו כן כי בפיך ובלבבך לעשותו. אמנם מ"מ לריך האדם לדעת שאחות התורה בשמים הוא באמת ר"ל שאחד מאוד לריכים אנו בזה לסיעתא דשמיא להתקרב אליה באמת ובלבב שלם לבן משמיענו הכתוב מי יעלה לנו השמימה. מי. רומז לגדיק כידוע לנו. פי' עבורינו אשר הגדיק יעלה עבורינו השמימה ויקחה לנו וישמיענו אותה ואז בתופן הזה ונעשנה עכדה"ק:

## פרשת זאת הברכה

**ויקברן** אותו בגיא וכו' ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה והקשה כ"ק מרן זלה"ה הלא התורה בעלמה מרמה אותנו מקום קבורתו. וגם משמעת לנו מול בית פעור ואיך כתוב, ולא ידע איש את קבורתו. ואמר בזה אשר התורה הקדושה מחנכת אותנו. ומשמיענו דרך בתמונה. שאעיפ שהודעתי לך מקום קבורתו בסימנים יפה יכה. ואתה בבר תדע בטוב היכן נקבר משה רבינו ע"ה יחד עם זאת. כשאומר הכתוב ולא ידע איש את קבורתו שוב מוכרחים אנו להתאמן בזה בל להטעות על הדעת אי' שיודעים אנו מעט מזעיר ממקום קבורתו אלא שאין אנו יודעים כלל וכלל עכדה"ק ודו"ק:

**עוד** בענין קבירת משה רבינו ע"ה הקשה כ"ק מרן זלה"ה מאחר לפליאה גדולה שנתאחר מקום קבורת משה רבינו ע"ה מול בית פעור. מול מקום טומאה הגדולה הזאת. ועי"פ שאמרו להרבר אחר דבריס כאלה ועי"ז וכיולא בזה יבמוכלא ממך אל תדרוש. עכ"ז תכבר לומר קצת טעם דהנה ידוע שבית פעור היתה טומאה חזקה כל כך עד שהעובר דרך שם לא ימלט מלהלכד בטומאתה. וכאשר נקבר למולה מותו לדיק. היכף נתבטלה הטומאה מכל וכל. עכדה"ק:

## בגמ'

**בגמ'** שבת דף קי"ג אימת אמרי לי' הני כלדאי לאמי' דר' נחמן ברך גבאי הוי אמרה לי' כסי ריפיך דלהוי לך אימתא דשמי' יומא חד גליא ריפי' יתיב תותי דקלא פסק בקיני' דדיקלא ואכל ופירמי' ז"ל והדקל לא הי' שלו. ואמר זה כ"ק מרן זלה"ה. דהנה אימתא דזה למה כתיב לא תגנוב בפסיק טעמא כדי שלא יסברו שאיסור גניבה נוהג אפילו למינבא דעתי' דרבי', ומשמיענו זה דלמינבא דעתא דרבי' מותר עי"ש לכן כאשר שמעה אמי דרב נחמן מהני כלדאי, דברה מיבית להיות גנב. לכן יעלה לותו להיות ת"ח וי"ש בסתר, וזה יותר דעת הבריות, וזה יהי' הגניבה שלו, וזהו שאמרה לו כסי ריפיך, ריפא הוא מלשון גדלות, היינו שיכסה ויעלים הגדלות שלו יומא חד יתיב תותי דקלא ופיקפול בלימודי' בפרהסיא, עד שכל העולם רחו שהות ת"ח גדול, לכן בחותו הרגע שנסתלקה ממנו גניבת דעת הבריות, מוכרח הי' לגנוב בפועל, לכן פסיק בדיקלא ואכל, והדקל לא הי' שלו וסיים זה כ"ק מרן זלה"ה שחז"ל מלמדים לנו זה, שעיקר עבדות התדם לריך להיות לשות טבעותיו הרעים ולעיקרם בשרשם ותת"כ יחזירם למיטב אבל קודם לזה אי אפשר להטות טבע רע לענין טוב כי קרוב הדבר לידי תקלה חי"ו עכדה"ק:

## בתהלים

**עף** הכבוק אתה שתר לי מלך תלריני רני פלט תשובבינו שלה אמר זה כ"ק מרן זלה"ה שבשעה שרואה הקב"ה את התדם שאינו בשמחה, מה עושה הקב"ה, נותן לו יסורים ותת"כ טוענין ממנו, ומזה ילמת שמחה להתדם שנתפטר מהיסורים ר"ל, ותע"פ שלא נתוסף לו מאומה יותר מקודם, מ"מ שרוי עתה בשמחה, מחמת שנתפטר מהיסורים, וזה כונת דוד המע"ה, אתה שתר לי, רבש"ע לי אינך לריך ליתן יסורים ולנוטלם אח"כ כדי ליתן לי כח להיות בשמחה, לכן מלך תלריני כי אינו לריך לזה מכני שרני פלט תוסבבינו שלה ובלי זאת שרוי אני בשמחה תמיד עכדה"ק.

על הכ' **מה** רב טובך אשר צפנת ליריאיך פעלת לחוסים בך וכו' אמר כ"ק מרן זלה"ה, שבודאי שכר מלוה בהאי עלמא ליכא ומה נכונים ומכוונים לעכ"ד עכ"ז פעלת להחוסים בך, שנראה ההפרש שים להחוסים בך נגד שאר כ"א כי לאינשי רוחים הקדושה והבהירות אשר מאיר בעיני הלדיקים החוסים

על הפ' **וידעת** היום והשיבות אל לבבך אמר בזה כ"ק מרן זלה"ה ידיעה הוא דעת. שהיא מוחין דגדלות וזה משמיענו הכתוב וידעת היום והשבות אל לבבך דהיינו שעיקר המוחין הוא להשיב ולהכניס המות ללב כי רחמנא לבא בעי והעיקר הוא הלב אבל בהמות עלמו אין שום עבודה אך נריך לעבוד להשי"ת גם בפועל ממש עכדה"ק.

בפ' **כרחם** אב על בנים וכו'. ודקדק כ"ק מרן זלה"ה היאך להתפלל לבניו ישפ שידמה רחמיו העלומים עד אין קץ לרחמי בו"ד שים להם גבול ותכלית. ופירש כ"ק מרן זלה"ה שפירוש הדברים הוא כך שכתו שבו"ד, כאשר בנו יבא לפניו ומפייסו ובוכה תעש שלבו בל עמו מ"מ יתמלא עליו רחמים מפני שהינו יודע מה שבלב בנו כך אנו מתפללים לפני השי"ת שתעש שהוא יודע מחשבות ויודע את אשר בלבבינו מ"מ ירחם עלינו כמדת בו"ד ויקבל תפלתינו עד כאן דבריו הקדושים:

הועתק ותובנט לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ד

# סדר תפלת הדרך

צריך לאומרה משהחזיק בדרך חוץ לעיר [עיין בנמוקי או״ח (סי׳ ק״י) שהכריע לומר תפלת הדרך בעודו בעיר כדעת הט״ז, וראיה לדבריו מזוה״ק ח״א (מ״ט ) ובאוה״ח בשם מהרי״ק] ביום ראשון כשנוסע מביתו וטוב לומר מעומד אם אפשר בקל ובשאר הימים שמתעכב בדרך עד שובו לביתו יאמר בכל בוקר אפילו במלון ויחתום ברוך אתה שומע תפלה בל יזכרת השם

(סידור של הגה״ק בעל השו״ע והתניא זיע״א)

## תפלת הדרך

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו
שתוליכנו לשלום ותצעידנו לשלום ותסמכנו לשלום,
ותגיענו למחוז חפצנו לחיים ולשמחה ולשלום
ותצילנו מכף כל אויב ואורב ואסון בדרך
ומכל מיני פרעניות המיתרגשות לבא לעולם
ותשלח ברכה במעשה ידינו
ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך
ובעיני כל רואינו ותישמע קול תחנוניגו.
כי אתה שומע תפלה ותחנון אתה
ברוך אתה יי שומע תפלה

כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך, ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים ויאמר יעקב כאשר ראם (רפאל אוריאל מיכאל), מחנה אלהים (גבריאל) זה, ויקרא שם המקום ההוא מחנים, יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום.

ואח״כ יאמר ע״ש לויה ל׳ פעמים.

לישועתך קויתי יי, קויתי יי לישועתך, יי לישועתך קויתי:

ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה יי ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך, ובנוחה יאמר שובה יי רבבות אלפי ישראל. (ו פעמ׳).

יברכך יי וישמרך, יאר יי פניו אליך ויחנך, ישא יי פניו אליך וישם לך שלום (י׳ פעמים).

המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק וידגעו לרוב בקרב הארץ: (ה׳ פעמים).

ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב (ג׳ פעמים)

ויהי נועם יי אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננו עלינו ומעשה ידינו כוננהו יושב בסתר וגו׳ ויכוון בפסוק כי מלאכיו יצוה לך ס״ת יוה״ך שם המסוגל לשמירה. (ז׳ פעמים).